

Apem: libertas p[ro]p[ri]i domini interpretat. Beccacis/ fulgur vel egestas. a. Et noluit armiger eius. Sile Judic. ix. g. dixit abimelech armigero suo: Percute me ne dicar interfectus a femina. Sed in h[oc] est differentia q[uod] ibi armiger interfecit abimelech/ et se no[n] interfecit: hic aut[em] e[st] co[n]uerso: armiger noluit i[n]terficere saul: sed se i[n]terfecit.

b. Q[uo]d cu[m] vidisset armiger e. Glo. Hiero. Doech fin hebreos: q[ui] videns saule[m] mortuu[m] metuens dauid/ se interfecit. c. Super gla. Glo. Gladio quo amalechitis p[ro]p[ri]a p[re]ceptu[m] d[omi]ni: s. xv. pepercit/ merito seipsum occidit: Sic q[ui] potestate p[ro] co[m]muni vtilitate accepta/ aut si vni[us] aut abutit/ suo se nimis gladio confo[n]dit: et quo ab hoste defendi debuerat/ hostes potius iuuat.

d. U[er]i eius. Hiero. Pueri et domestici eius. e. Filij israel: scilicet du[e] tribus et dimidia/ que ibi habebant possessio[n]es suas. f. Tr[an]s vallem. Glo. Gallis ista circa iordanem est grandis et campestris. Unde. j. Parak. x. b. dicit: Cu[m] vidissent filij israel qui habitabant in campestribus/ fugerunt.

g. Ut explo[r]arent interfectos: id est vt videret q[ui] erant interfecti. Uel vt expo[n]erent/ verior littera. h. Saul et tres: id est corpus eorum.

i. In templo idolo[r]u[m]. j. Parak. x. c. dicit: Ut circu[m]ferret et ostenderet idolo[r]u[m] templis et populis: Arma eius consecrauerunt in phano dei sui: et caput affixerunt in te[m]plo dagon.

k. Bethsan. ciuitas est philistinor[um] in terris isrl. Hebrei dicunt q[uod] bethsan est domus dagon. Et h[ic] hoc simul fuerunt appensa corpus et caput saulis. l. Habitatores iabes. Glo. Quos saul ab aduersarijs defenderat: rependit q[uo]d possunt: Mos quoq[ue] benefactores nostros gladio peccati gemptos q[uo]d possumus a philistinor[um] opprobrio eripiamus. Unde Prover. xxiij. b. Erue eos qui ducunt ad morte[m]: et q[ui] trahunt ad interitu[m] libere nos cesses: Si dixerit: vires no[n] suppetunt: q[ui] inspector e[st] cordis ipe intelligit.

m. Septe diebus. Eccl. xxi. b. Luc[us] mortui septe dies: facti aut[em] et imp[er]ij o[mn]es dies vite illo[r]u[m]. n. Postilla sup[er] primu[m] libru[m] Regum explicat.

o. Reuerendissimi in christo patris et d[omi]ni d[omi]ni Hugonis Cardinalis r[ati]o[n]is. super secundu[m] libru[m] Regum. Postilla incipit.

p. Exp[os]itio ca. i. Actu[m] est aut[em] r[ati]o[n]is. Sicut dicitu[r] e[st] supra: Liber regu[m] apud latinos/ q[ui] tuor[um] voluminib[us] e[st] distinct[us]:

et apud hebreos duobus t[er]m[in]is distinguit: Quorum primum vocant samuel: et continet duos primos libros Regu[m]. Secundu[m] vocant malachim: id est regu[m]: qui co[n]tinet tertiu[m] et quartu[m]: vbi de regibus iuda et israel/ et eor[um] gestis agit. Finita ergo p[ri]ma p[ar]te samuel: id est p[ri]mo libro regu[m] videndu[m] e[st] de se

cudo: qui sicut dicitur est supra/ creditur co[n]posuisse ab aliquo de discipulis samuelis: qui opus suu[m] adiu[n]ges op[er]i magistr[um] sui: tonis no[m]i[n]e magistr[us] sui intulauit. Diuidit aut[em] liber iste in octo p[ar]tes. In p[ri]ma agit de planctu dauid super morte saulis et ionathe. In secunda de vnctione dauid sup[er] tribu iuda t[er]m[in]is. In tertia de regno isoboth/ q[ui] regnauit duobus annis sup[er] reliq[ui]s tribus: et de co[n]tentione q[ui] fuit semp[er] inter ip[s]u[m] et dauid. In quarta agit de morte abner/ et de morte isoboth. In quinta de secunda inuentione dauid super totu[m] israel. In sexta de expugnatione hierusalem: et de translatione arce: et de victorijs dauid. In septima agit de fuga dauid a facie abalon filij eius: et de reditu dauid in hierusalem. In octaua et vltima de n[un]tiatione populi: q[ui] offensus d[omi]ni percussit de isrl septuaginta milia viroz/ et ducenta milia i[n] finem Paralipomenon.

o. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

p. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

q. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

r. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

s. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

t. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

u. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

v. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

w. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

x. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

y. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

z. Apparuit ho[m]i[n]i: id est christus. Tres dies sunt tria te[m]pora: scilicet ante legen[du]m sub lege/ te[m]pus gratie: In hoc apparuit christus in carne Gal. iij. a. Ite tres dies/ s[un]t dies passionis/ dies sepulture/ dies resurrectionis.

C

B

Text on the right edge of the page, partially cut off, containing marginal notes and references to other parts of the text.

statim credidit: sed quod sciat querit. Quidam enim audita tm narrant quibus no statim credendu est. Quidam narrat visa: et illis credendu est aliquado: no semp. Aliqu enim transfiguratur se angelus tenebrar in angelu lucis: scilicet ad decipiendu: vt dicit. ij. Cor. xj. c. Et ideo. j. Job. iij. a. Nolite credere omi spui: sed probate spiri tus si ex deo sint: quia multi pseudo pphete exierut in mundu.

B **a** Super hastam suam. Glo. Quia fatigatus: sustentabatur. **b** Currus: hostium scilicet. **c** Amalechites sum. Glo. Dunc autem hebrei filium fuisse doech. **d** Interfice me. q. d. saul ad pueru: Bene facies si me interficis: quia liberabis me ab angustia magna. Et hoc dicebat saul magis volens interfici a prolepto q ab incircucis. **e** Tota anima mea. Glo. Id est totus vigor anime. **f** Stetit. q. d. De stitit: vt placeret dauid hoc dicebat. **g** Post ruinam. Glo. Id est vulnerationes. **h** Quod erat: id est quod esse solebat. No enim videt veru q tunc haberet saul diadema regium i capite. Vel forte galeam diadematam: id est in qua erat aliq corona sculpta vel depicta in signu regiu diadema vocat. Hebrei dicunt huc pueru fuisse doech idumei q portabat insignia regu: q mortis tradidit ea filio suo: vt deferret ea ad dauid: et sic redderet eu placibile sibi. Nec est pparietas q fili amalechites dicit et pater idumeus: quia oes amalechite idumei sunt: sed non econuerso. Nam primogenit esau fuit eliphaz: cui filius amalech: vnde amalechite. Ita legit: Gen. xxxvj. b. Sed adhuc restat questio. Si iste iuuenis erat fili doech: qui tam familiaris erat saul: quod erat tam familiaris ignotus saul vt quereret: Quis nam es tu? Responsio. Ex nimia sanguinis effusioe ia caligauerat visus i eo. Vel quia puer erat: nondum frequentabat curiam regis. **i** Scidit: fm more iudeoru: qui in signum doloris intrinseci scindunt vestes. Unde **Matth. xxvj. f.** cum princeps sacerdotum adiurasset dominu: vt diceret si ipse esset filius dei: et dominus respondisset: Tu dixisti: statim scidit vestimenta sua: dicens: Blasphemaui. Sed videt q faciunt contra legem. Dicit enim **Deutl. xxiij. a.** Non vos incidetis: et non facietis caluitiu sup mortuo. Sol. Ibi de incisione carnis qua faciebant idolatre gentiles agitur: hic autem de incisione vestis. **k** Super populum dñi. Glo. Id est sacerdotis. **l** Super domum israel. Glo. Generaliter. **m** Unde es tu? Sed none iam audierat hoc dauid ab ipso: Quare ergo querit? Responsio. De stupore facti et dolore no notauerat illa verba. **n** Christum domini: id est regem victu. **o** Sanguis tuus: id est damnatio tua: quia in hoc meruisti damnari. Vel sanguis: id est pena sanguinis effusi. Simile **Matth. xxvj. c.** Sanguis eius supra nos est. Vel sanguis: id est peccatu. q. d. peccatu tuum sit supra

caput tuu: id est pena pro peccato. Sed nota q iste in tribus peccauit. Venturus est quando dixit se occidisse saul. Adular est quando dixit: Attuli h ad te dñm meum. Proditore se asseruit in hoc q dominu suu se occidisse dixit. **o** Arcum: id est arte sagittaria: vt possent et scirent resistere philistis: qui erant sagittarij. Audierant enim populum a sagittarijs interfectum. Vel arcu: id est fortitudine. q. d. precepit dauid: vt illi ad quos spectat: doceret filios iude esse fortes in timore dei: et obsequio eius. **p** In libro iustorum. Sic dicit Glo. iste liber modo no habet: sicut nec plurim de quibus fit metio in veteri testamento: vt est liber bellozum dñi: de quo fit metio Numeri xxi. c. et carmina salomonis et disputaciones eius supra natura oim arboru et animaliu et volucru: de quib fit metio in libro iustorum. **q** Considera israel de his qui mortui sunt: super saul et super ionathan filium eius: et super populu domini: et super domu israel eo q corruissent gladio. Dixitq dauid ad iuuenem qui nunciauerat ei: Unde es tu? Qui respondit: Filius hominis aduenit amalechite ego sum: Et ait ad eum dauid: Quare non timuisti mittere manu tuam vt occideres christum domini? Vocansq dauid vnu de pueris suis: ait: Accedes irruere in eum. Qui percussit illum et mortuus est. Et ait ad eum dauid: Sanguis tuus super caput tuu. Os enim tuu locutu est aduersum te: dicens: Ego interfeci christum domini. **pl** Plaxit autem dauid planctu huiscemodi super saul et super ionathan filiu eius: et precepit vt doceret filios iude arcum: sicut scriptu est in libro iustorum. Et ait: Considera israel de his qui mortui sunt:

caput tuu: id est pena pro peccato. Sed nota q iste in tribus peccauit. Venturus est quando dixit se occidisse saul. Adular est quando dixit: Attuli h ad te dñm meum. Proditore se asseruit in hoc q dominu suu se occidisse dixit. **o** Arcum: id est arte sagittaria: vt possent et scirent resistere philistis: qui erant sagittarij. Audierant enim populum a sagittarijs interfectum. Vel arcu: id est fortitudine. q. d. precepit dauid: vt illi ad quos spectat: doceret filios iude esse fortes in timore dei: et obsequio eius. **p** In libro iustorum. Sic dicit Glo. iste liber modo no habet: sicut nec plurim de quibus fit metio in veteri testamento: vt est liber bellozum dñi: de quo fit metio Numeri xxi. c. et carmina salomonis et disputaciones eius supra natura oim arboru et animaliu et volucru: de quib fit metio in libro iustorum. **q** Considera israel de his qui mortui sunt: super saul et super ionathan filium eius: et super populu domini: et super domu israel eo q corruissent gladio. Dixitq dauid ad iuuenem qui nunciauerat ei: Unde es tu? Qui respondit: Filius hominis aduenit amalechite ego sum: Et ait ad eum dauid: Quare non timuisti mittere manu tuam vt occideres christum domini? Vocansq dauid vnu de pueris suis: ait: Accedes irruere in eum. Qui percussit illum et mortuus est. Et ait ad eum dauid: Sanguis tuus super caput tuu. Os enim tuu locutu est aduersum te: dicens: Ego interfeci christum domini. **pl** Plaxit autem dauid planctu huiscemodi super saul et super ionathan filiu eius: et precepit vt doceret filios iude arcum: sicut scriptu est in libro iustorum. Et ait: Considera israel de his qui mortui sunt:

C De pe. dñi. 2. g. opponit. circa mediu. 1. q. 1. c. dñs. circa mediu.

Paral. ix. g. vbi dicit: Reliqua operu salomonis: prior et nouissimoz scripta sunt in libris nathan pphete: et in libris abie filonitis: in visioe quoq addo: Et multa huiusmodi volumina q scriptura comemorat: que a chaldeis in destructione iudee combusta fuerunt: et etia tota bibliotheca. Sed estras potest et ppha: afflat spiritu dei: paucos reparauit: quos modo habemus. Sed libru iustoru de quo fit hic mentio: no reparauit Hiero: tamen dicit i libro de hebraicis qstionibus q liber Regu dicit liber iustoru: eo q de iustis agat: scilicet sa muele/dauid/gad/nathan/helia/heliso: et alijs. Et fm h bec dictio: sicut respicit hoc verbu planxit. Alij dicunt q liber beneseos dicit liber iustoru: quia in eo conijci potest arte sagittandi esse vtilem: Quia dicit iacob **Gen. xlvij. d.** se tulisse ager de manu amorrei in gladio et arcu. Sed omnes istas opiniones: bec dictio iustoru est masculini generis. Quidam vero legunt iustoru neutraliter: Et dicit iustoz quasi liber iudicioz: Ma agit de his q iusta sunt et facta. Et fm hoc sensus est: Precepit dauid vt doceret filios iude a rone arte illa seruanda: Sic seruatur quod scriptum est in libro iustorum: id est iudicioz. Liber vero iudicioz potest dici exodus: vbi iudicia et precepta traduntur. **q** Considera israel. Dixerat auctor q dauid planxit saul et ionathan: nunc incipit planctus. Et dicit planctus hic: carne lugubre: Et credit copositu fuisse metrice: sicut in morte principu fieri solet ad eoru memoriam. Est autem cotineta huius carnis tripertita. Primo agit de loco vbi facta est strages: impicans ei malu: vbi dicit: Dotes gelboe: nec ros: nec pluuia veniat supra vos. Nec moueri debet quisq

si aliquando pluraliter: aliquando singulariter loquar de eodem loco. Est enim vnus mons/plures habes colles. Pluraliter ergo loquitur de ipso propter pluralitatem collium: singulariter propter unitatem montis. Unde quidam libri habent: Diores gelboe nec ros nec pluuia veniant super te. Et legitur littera sic: Diores gelboe: subaudi vobis: et postea inferat: nec ros nec pluuia veniant super te. Secundo commendat saulem et ionatham vbi dicit: Saul et ionatha amabiles et decori etc. Tertio commendat ionathan specialiter ostendens quatuor dillexerat eum vbi dicit: Doleo super te ionatha. Dicit ergo: Considera israel qui se respiciat a strage pro qua culpa interfecti sunt fratres tui: et precaue ne et tu in scelere simili pereas. Propter tria enim mortuus est saul: et qui cum eo erant propter ipsum: scilicet propter multa peccata que fecerat: propter inobedientiam suam quia peccat amalech: propter hoc quod phthonissam

B

11. Regl. 15. 11. Regl. 28.

soluuit quasi desperans de domino. Unde. j. Paral. x. v. Mortuus est saul propter iniquitates suas: eo quod preuaricatus sit mandatum domini quod preceperat: et non custodierit illud: sed insuper etiam phthonissam soluuit: et non sperauit in domino: propter quod interfecit eum. Vel sic: Considera quod gloriosi fuerunt qui pro libertate vulnerati sunt: et mortui. Vel sic: O israel considera pro his etc. id est attende quod miserabiliter mortui sunt tam nobiles tam strenui: et tunc tibi similiter posse accidere. a Super excelsa: id est montes gelboe qui excelsi sunt. q. d. in locis munitis interfecti sunt. Vel super excelsa: id est propter idolatriam que celebrabatur in excelsis. Unde. iij. Regl. xij. a. legitur: Fecit ioas rectum coram domino cunctis diebus quibus docuit eum ioiada sacerdos: verumtamen excelsa non abstulit: id est idolatriam non destruxit. Propter hoc autem nomine excelsorum idolatria accipitur: quia salomon tribus suis vxoribus phana construxit in montibus: ad earum idola adoranda: vt legitur. iij. Regl. xij. in principio. b Quomodo ceciderunt. Admiratio est quod scilicet tam cito viri incliti ceciderint. c Nolite annunciare. Blo. Prohibet ne vllus letetur in tali casu: ne divulget casus populi dei in ciuitatibus inimicorum. Sed quare prohibet hoc dauid: Videtur quod prohibitio hec sit inutilis: quia tantum factum et tale non poterat celari: quod multi inimici sciebant: Nec etiam potuit quoniam gauderent filie philistinum de interfectione hostium suorum. Solutio. Licet strages populi et mors saulis manifesta esset: non tamen modus quo mortuus est saul: manifestus erat: et illud prohibuit dauid annunciari in geth: quia de dolore eorum augeret gaudium filiarum philistinum. Sed quare dicit: ne letentur filie: potius quam filie? Responsio: Quia in strage hostium mulieres pre gaudio victoriae ducebant choreas: et cantilenam aliquam ad victoriam pertinentem cantabant. Unde supra. j. Regl. xvij. interfecto golia cantabant mulieres: Saul interfecit mille: et dauid decem milia. d Montes gelboe etc. Indignatus de casu fortium ipsius interfectionis locum abominatur et maledicit. Sed querit Rabbanus: Quid dereliquerunt motes: Et soluit primo mystice: dicens quod gelboe interpretatur decursus: et significat superba iudeorum corda. Et quia in eis rex victus: id est christus: corporalis mortis ab omni rore gratie siccat: quoniam pro peccatis eorum ibi ceciderunt fortes: et ita puniunt terra propter possessores vel habitatores in ea. Unde Ps. Posuisti terram fructiferam in saluaginem a malicia inhabitantium in ea. Unde Sen. iij. c. pro peccato ad dicitur: Maledicta terra in opere tuo. Dicitur autem quod montes gelboe prius fuerunt vberissimi: post maledictionem vero fuerunt steriles. Nec imprecatus est dauid ariditatem sed sterilitatem: quasi aridi essent. Unde subdit: Neque sunt agri primitiarum: in vobis: id est fructus primitiarum. Vel primitiarum: id est optimorum sicut prius. Aliqui dicunt huiusmodi prophetiam: quod impleta fuit ad litteram tempore helie quando non pluit super terram annos tres et menses sex. iij. Regl. xvij. a. Alii dicunt quod in cacumine montes gelboe nec ante maledictionem nec post pluisse: sed per maledictionem dauid confirmatum est. Quia ibi abiectus est dypeus: id est quia ibi fortes interfecti sunt: vel quod ibi vilitate et abiectio interfectus est saul et ionathas fortes: quasi non esset rex saul. Et hoc est quod dicitur: quasi non esset victus oleo. Et dicitur in Blo. Dypeus saul abiectus: id est a deo reprobat. Et est argumentum quod saul damnatus est. Et subdit causam huius necis: Quia sanguine interfectorum ab adipe fortium: id est propter sanguinem sacerdotum qui sanguinem et adipem offerebant domino quos interfecit in nobe: supra. j. Regl. xxij. d. Vel sic: Sanguine interfectorum et ab adipe fortium abiectus est dypeus saul. q. d. non a rusticis sed a fortibus interfectus est saul. Sanguis enim et adeps: robur prestant corpori: et ideo nomine sanguis et adipis fortes intelliguntur qui dabant aliam fortitudinem et audaciam. Secundum primam lectionem declinat interfectus interfecti: secundum aliam interfecto: interfecto. q. d. interfectores saulis fuerunt fortes. Debent sic iungi littere: Sanguine interfectorum et ab adipe fortium: sagitta ionathae nunquam abiit retrosum: quoniam scilicet se peringeret. q. d. ionathas et saul multos de interfecto abibus suis vulnerauerunt. b Saul et ionathas amabiles etc. Hec est secunda pars carnis: vbi commendat saul et ionathas a multis. Primo a constantia: vbi dicitur: Nunquam abiit retrosum. Secundo a dilectione: vbi dicitur: Amabiles. In tertio a pulchritudine: vbi dicitur: Et decori. Quarto a velocitate: quod est propria pigris: vbi dicitur: Aquilis velociores. Et est ibi hyperbole. Quito a fortitudine: vbi dicitur: Leonibus fortiores. Serto a pietate: vbi dicitur: Qui vestiebat vos. Vestiebat. Blo. De preda hostium. k Locano: id est panno rubeo. Quomodo ceciderunt. Blo. In peccato tuo subaudis. m In excelsis tuis: sic supra: in monte: vel propter idolatriam. n Doleo super te frater mi. Tertia pars carnis: vbi ionathas specialiter commendat: o Frater: amore et cultus religionis. p Quomodo ceciderunt robusti. Ter facit hanc questionem vel admirationem dauid in hoc carmine: in quo mystice innuit quod tripliciter cadit homo in bello philistinum: id est demonum: scilicet cogitatione locutione et opere. Vel sic: Insultu carnis: infestatione auaricie: impugnatione superbie. Expósito Ca. II. q Situr post hec. Una est materia huius capituli. Siquidem finis luctu super morte saul et ionathae: cum adhuc esset dauid in terra philistinum in siclech: iquaz et concesserat rex ad manedum: consuluit dominum vtriusque sceleret in

amabiles et decori vaide in vita sua: in morte quoque non sunt diuisi. Aquilis velociores: leonibus fortiores. Filie israel super saul flete: qui vestiebat vos cocano in delictis: qui habebat ornamenta aurea cultui vestro. Quod ceciderunt fortes in prelio: Ionathas in excelsis tuis occisus est. Doleo super te frater mi ionatha decore nimis: et amabilis super amorem mulierum. Sicut mater vnicum amat filium suum: ita te diligebat. Quod ceciderunt robusti: et pierunt arma bellica.

Ca. II. Situr post hec cosu-

faul. Et hoc est quod dicitur: quasi non esset victus oleo. Et dicitur in Blo. Dypeus saul abiectus: id est a deo reprobat. Et est argumentum quod saul damnatus est. Et subdit causam huius necis: Quia sanguine interfectorum ab adipe fortium: id est propter sanguinem sacerdotum qui sanguinem et adipem offerebant domino quos interfecit in nobe: supra. j. Regl. xxij. d. Vel sic: Sanguine interfectorum et ab adipe fortium abiectus est dypeus saul. q. d. non a rusticis sed a fortibus interfectus est saul. Sanguis enim et adeps: robur prestant corpori: et ideo nomine sanguis et adipis fortes intelliguntur qui dabant aliam fortitudinem et audaciam. Secundum primam lectionem declinat interfectus interfecti: secundum aliam interfecto: interfecto. q. d. interfectores saulis fuerunt fortes. Debent sic iungi littere: Sanguine interfectorum et ab adipe fortium: sagitta ionathae nunquam abiit retrosum: quoniam scilicet se peringeret. q. d. ionathas et saul multos de interfecto abibus suis vulnerauerunt. b Saul et ionathas amabiles etc. Hec est secunda pars carnis: vbi commendat saul et ionathas a multis. Primo a constantia: vbi dicitur: Nunquam abiit retrosum. Secundo a dilectione: vbi dicitur: Amabiles. In tertio a pulchritudine: vbi dicitur: Et decori. Quarto a velocitate: quod est propria pigris: vbi dicitur: Aquilis velociores. Et est ibi hyperbole. Quito a fortitudine: vbi dicitur: Leonibus fortiores. Serto a pietate: vbi dicitur: Qui vestiebat vos. Vestiebat. Blo. De preda hostium. k Locano: id est panno rubeo. Quomodo ceciderunt. Blo. In peccato tuo subaudis. m In excelsis tuis: sic supra: in monte: vel propter idolatriam. n Doleo super te frater mi. Tertia pars carnis: vbi ionathas specialiter commendat: o Frater: amore et cultus religionis. p Quomodo ceciderunt robusti. Ter facit hanc questionem vel admirationem dauid in hoc carmine: in quo mystice innuit quod tripliciter cadit homo in bello philistinum: id est demonum: scilicet cogitatione locutione et opere. Vel sic: Insultu carnis: infestatione auaricie: impugnatione superbie. Expósito Ca. II.

q Situr post hec. Una est materia huius capituli. Siquidem finis luctu super morte saul et ionathae: cum adhuc esset dauid in terra philistinum in siclech: iquaz et concesserat rex ad manedum: consuluit dominum vtriusque sceleret in

sterilitatem: quasi aridi essent. Unde subdit: Neque sunt agri primitiarum: in vobis: id est fructus primitiarum. Vel primitiarum: id est optimorum sicut prius. Aliqui dicunt huiusmodi prophetiam: quod impleta fuit ad litteram tempore helie quando non pluit super terram annos tres et menses sex. iij. Regl. xvij. a. Alii dicunt quod in cacumine montes gelboe nec ante maledictionem nec post pluisse: sed per maledictionem dauid confirmatum est. Quia ibi abiectus est dypeus: id est quia ibi fortes interfecti sunt: vel quod ibi vilitate et abiectio interfectus est saul et ionathas fortes: quasi non esset rex saul. Et hoc est quod dicitur: quasi non esset victus oleo. Et dicitur in Blo. Dypeus saul abiectus: id est a deo reprobat. Et est argumentum quod saul damnatus est. Et subdit causam huius necis: Quia sanguine interfectorum ab adipe fortium: id est propter sanguinem sacerdotum qui sanguinem et adipem offerebant domino quos interfecit in nobe: supra. j. Regl. xxij. d. Vel sic: Sanguine interfectorum et ab adipe fortium abiectus est dypeus saul. q. d. non a rusticis sed a fortibus interfectus est saul. Sanguis enim et adeps: robur prestant corpori: et ideo nomine sanguis et adipis fortes intelliguntur qui dabant aliam fortitudinem et audaciam. Secundum primam lectionem declinat interfectus interfecti: secundum aliam interfecto: interfecto. q. d. interfectores saulis fuerunt fortes. Debent sic iungi littere: Sanguine interfectorum et ab adipe fortium: sagitta ionathae nunquam abiit retrosum: quoniam scilicet se peringeret. q. d. ionathas et saul multos de interfecto abibus suis vulnerauerunt. b Saul et ionathas amabiles etc. Hec est secunda pars carnis: vbi commendat saul et ionathas a multis. Primo a constantia: vbi dicitur: Nunquam abiit retrosum. Secundo a dilectione: vbi dicitur: Amabiles. In tertio a pulchritudine: vbi dicitur: Et decori. Quarto a velocitate: quod est propria pigris: vbi dicitur: Aquilis velociores. Et est ibi hyperbole. Quito a fortitudine: vbi dicitur: Leonibus fortiores. Serto a pietate: vbi dicitur: Qui vestiebat vos. Vestiebat. Blo. De preda hostium. k Locano: id est panno rubeo. Quomodo ceciderunt. Blo. In peccato tuo subaudis. m In excelsis tuis: sic supra: in monte: vel propter idolatriam. n Doleo super te frater mi. Tertia pars carnis: vbi ionathas specialiter commendat: o Frater: amore et cultus religionis. p Quomodo ceciderunt robusti. Ter facit hanc questionem vel admirationem dauid in hoc carmine: in quo mystice innuit quod tripliciter cadit homo in bello philistinum: id est demonum: scilicet cogitatione locutione et opere. Vel sic: Insultu carnis: infestatione auaricie: impugnatione superbie. Expósito Ca. II.

liberandum... da: Et ait... Ascende... Quo ascen... dit ei: In bo... ergo dauid... achimoe... gal vxor... et viros qu... xit dauid... sua: et man... hebo. E... et vixerunt... et super... e clati e... laad sepe... dauid n... galaad: d... medicti v... cistis mu... dno velt... cu. Et ni... f vobis d... e veritate... granam... bum istud... nus vestre... tudinis: L... dominus: v... vnat dome... Bvner aut... i cepe ceter... scio filium... eum per ca... m huius sup... gestur: et... ephraim: m... super ist... dragata a... fil' saul c... super israc... regnavit. S... mda seque... fuit numer... moctus et... m hebron: l... septem ann... Egressusq... et puenit... castri: i gal... ab fil' saul... egressi sun... lux: et pisc... in vnum e... one: seden... piscane: et... ruz abone...

aliqua civitate iuda: et accepto q sic: ascendit ipe cum vxoribus suis in hebrō: z fecerit viri sui habitauerūt in oppidis hebrō: Et venerūt viri iudaz vixerūt dauid i regē sup tribū iuda. Et hec est secūda vncio dauid. Primo em vixerat eū samuel i domo patris eius. s. j. Regl. xvi. c. b. **L**o. sultit: nō voluit dauid aliqd facere sine cōsilio: iux illd Eccl. xxxij. d. fili sine p̄silio zc. c. **A**scendā: nō ad maiedū: sed ad regnādū. **S**up domū iuda: Et h̄ incipit sic dicit: quarta etas nō p̄ inchoatōe regni iude: orū vt quidā volūt: q̄a sic inchoasset a saule: s̄ p̄ inuatiōe p̄missio: nis olim facte patrib̄ de regno christiano p̄ regnū dauid figurato. **P̄s. 131.** **D**i. Juravit dominus dauid veritatē z nō frustrabit eū de fructu ventris tui ponam super sedem tuam. **E**t nunciatū est dauid zc. Glo. Hoc plenius scriptum est in Paralipomenō p̄mo libro. x. capitulo. **M**isericordiam: quia plus retribuēt q̄ meruistis. **V**eritatē in q̄tū meruistis. **V**erbum istud: id est rez huius verbi. **S**ilij fortitudinis: id est multū fortis: sic patres vestri. **R**amen me vixit. Q. d. ero vobis loco saul. **T**ulit isoboth. Glo. In hebreo dicit: Traduxit eū in manaim qd iter fuit castra: Traduxit scilicet vltra iordanez: z in manaim regem cōstituit. Est autē manaim p̄p̄rius nomen loci munitissimi. Sed contra: supra. j. Regl. ff. dicit: q̄ mortuo saule filij israel reliquerūt ciuitates: z p̄hilistin habitabant in eis: quō ergo circūduxit eum? **S**olutio. Loca que nō erant munita: reliquerūt filij israel: qui z cōgregati sūt simul: vt sic

lūit dauid dñm dicens. **P**ū ascēdā i vnā de ciuitatib⁹ iuda: Et ait dominus ad euz: **A**scende. **D**ixitq; dauid: **Q**uo ascendam? Et respondit ei: **I**n hebron. **A**scendit ergo dauid z duę vxores ei⁹ achinoem ieraelites et abigail vxor nabal carneli: **S**z z viros qui erant cum eo duxit dauid singulos cū domo sua: z manserunt in oppidis hebrō. **V**enerūtq; viri iuda: z vixerūt ibi dauid vt regnaret super domū iuda. **E**t nūciatū ē dauid q̄ viri iabel galaad sepelisset saul. **A**dixit q; dauid nūcios ad viros iabel galaad: dixitq; ad eos: **B**enedicti vos a domino: qui fecistis misericordiā hanc cuz dñō vestro saul: et sepelistis eū. **E**t nūc retribuet quidem vobis domin⁹ misericordiā z veritatē: sed z ego reddam gratiam: eo q̄ feceritis verbum istud. **C**onfortent̄ manus vestre: z estote filij fortitudinis: **L**icet em mortu⁹ sit domin⁹ vester saul: tāmē me vixit domus iuda sibi regē. **A**bner autē filius ner: p̄ncip̄ exercit⁹ saul: tulit isoboth filium saul: z circūduxit eum per castra: regemq; constituit super galaad: z super ephraim: et super beniamin: z super isrl̄ vniuersum. **Q**uadragesima annoz erat isoboth filius saul cū regnare cepisset super israel: z duobus annis regnauit. **S**ola autē domus iuda sequebatur dauid. **E**t fuit numerus dierū quos cōmoratus est dauid imperās in hebron super domū iuda septem annoz z sex mensū. **E**gressusq; est abner filius ner et pueri isoboth filij saul de castris i gabaon. **P**orro ioab filius saruie: z pueri dauid egressi sunt: z occurrerūt eis iuxta piscinā gabaon. **E**t cū in vnum conuenissent ē regione: sederūt hi ex vna parte piscine / et illi ex altera. **D**ixitq; abner ad ioab: **S**urgāt

pueri: z ludant corā nob. **E**t rñdit ioab: **S**urgāt. **S**urrexerūt q; z trāsierūt nūero duodecim de beniamin ex pte isoboth filij saul: z duodecim de pueri dauid. **A**pphēsoz vnusq; capite cōparis sui: defixit gladiū in lat⁹ contrarij: z ceciderūt simul. **V**ocatusq; est nomē loci illius ager robustorū i gabaon. **E**t ortū est bellum durū satis i die illa: fugatusq; est abner z viri isrl̄ a pueris dauid. **E**rāt autē ibi tres filij saruie: ioab z abisai et asabel: **P**orro asabel cursor velocissim⁹ fuit: quasi vnus ex capreis que morantur in siluis. **P**ersequēbatur autē asabel abner: z non declinavit ad dexterā neq; ad sinistram: omittens persequi abner. **R**esperxit itaq; abner post tergū suuz: et ait: **T**u ne es asabel? **Q**ui rñdit: **E**go suz. **D**ixitq; ei abner: **V**ade ad dexteram siue ad sinistram: z apphēde vnū de adolescentib⁹: z tolle tibi spolia ei⁹. **N**oluit autē asabel omittere quin vinceret euz. **R**ursūq; locutus est abner ad asabel: **R**ecede noli me seq̄ ne forte cōpellarē potero faciē meā ad ioab fratrem tuū. **Q**ui audire p̄tēpsit: z noluit declinare. **P**ercussit q; eū abner auersa hasta i inguine z trāsfordit: z mortu⁹ ē in eodē loco. **D**ēs q; trāsibāt p̄ locū: in quo ceciderat asabel: z mortu⁹ erat: s̄b̄sistebāt. **P**ersequētib⁹ autē ioab z abisai fugientē abner: sol occubuit: et venerunt vsq; ad collem aqueductus: qui est ex aduerso vallis et itineris deserti in gabaon. **C**ongregatiq; sunt filij beniamin ad abner: et conglobati in vnuz cuneū: steterunt in summitate tumuli vnius: et exclamavit abner ad ioab: et ait: **I**sum vsq; ad internitionem tu⁹ micro desuet: **A**n ignōras q̄ periculosa sit dēsperatio: **U**sq; nō dicis populo vt omittat pleq̄ fratres suos?

fortiores eunt: z p̄ illas zgregationes circūduxit eū. **m** **S**uper gessuri. Glo. In hebreo assuri. i. super tribū aser. **n** **S**uper israel vniuersū: ex ceptra sola tribu iuda. **o** **H**ebzon: ciuitas est in tribu iuda: q̄ q̄ndam vocabatur arbē: id est cariatbarbe: **I**osue xx. d. **C**ariat̄ em ciuitas interpretat: arbē: q̄ tuoz: quasi ciuitas q̄ tuoz: qz in ea sepulti fuerūt quattuoz patriarche cū vxoribus suis. s. adaz / abraā / isaac / z iacob. **p** **S**aruie: foris dauid. **q** **I**n vnum: scilicet locuz. **r** **R**egione: id est ex opposito. **s** **E**t ludant: pugnando. **t** **C**eciderūt siml. **V**ic videt q̄ quilibet suis comparē interfecit ex vtraq; pte. **S**z **I**oseph⁹ vult q̄ pueri dauid supstitos occiderūt compares suos: vt dicit hic Glo. **v** **A**bner: p̄ncipē exercitus isoboth. **r** **A**pprehende zc. q. d. si vis expiri virtutē tuā accipe vnū de iuuenib⁹ istz z cū eo luctare seozū: z cū superauerit eū: tolle spolia ei⁹: me autē desine pleq̄. p̄ qd̄ inuicē q̄ asabel adolescēs erat. **v** **L**euare nō potero zc. id est granā habere aū eū. **5** **Q**ui: **N**umeri. 1. 29. d. scz asabel. **a** **A**udire: id est exaudire. **b** **A**uersa hasta. i. versa ad eū. Sic exponit **I**nterlin. que dicit: **A**uersa: id est cōuersa. **c** **A**queductus: p̄ p̄riū nomē mōis / i cuius sūmitate zgregati sūt abner z filij beniamin in cuneū vnum. **d** **T**umuli vnius. Glo. i. eminentior loci. **e** **T**u mu. Glo. **D**e hebreo nō h̄z tu. **f** **A**n i gras zc. Glo. **A**nsal⁹ victis nullā sp̄are salutē. **I**te **L**ucan⁹. **V**incit h̄ud grat⁹ iugulo q̄ puocat hostē. i. nō grat⁹ morit⁹ q̄ virilitē se desedit. **g** **D**espatio. Glo. **C**ū despax / negletravita / certat p̄ vitrib⁹.

B

E

F

Numeri. 17. d.

Si locutus fuisses etc. Glo. Id est si pacem petisses. b Generunt ad castra: in manaim vitra iordanem vbi erat isbofeth. c Decem et noue viri: mortui in bello. d Peruenerunt in hebron: ad dauid. Expo. Ca. III.

Acta est ergo etc. Duę sūt partes huius capituli.

In pma agit tur de filijs dauid/ quos habuit d sex vxorib' suis in hebrō. In secunda agit de i' perfectione abner prin cipis militie saul: quo/ modo i dolo interfece rūt eū ioab et abisai: et d planctu dauid super nece eius. f Scipō robustior: id est cre/ scens in robore. g Uxorē nabal: quondā. h Filie tholomai: gentilis. hāc dauid inē capti/ uas cōcupiuit: et p'eci sis ynguib' et rasis pilis dixit: Pietra am: quē ioseph' yo/ car nathan. k De eglā vxore. Eglā so la vxor appellat' quas fm legem nuptialiter accepit: id est solēnit: Ita dicit Glo. Uel iō sola hęc dicit vxor: qz plus ceteris eā dilige/ bat: Sicut rachel p'io/ prie dicta est vxor ia/ cob: qz eā plus dilige/ bat. hęc dicit eglā esse michol: q' ideo so la vxor dicit: qz in ado lescentia eā primo sor/ titus est vxorem. Sed hoc nō videt verus: qz

1. Paral. 3. a.

ifra. vj. c. legi' michol subsānasse dauid. Irē ibi dicit: qz nō est ei na tus fili' de dauid vsqz in diē mortis suę: qz in partu occubuit. Solu/ tio. Ad p'mū dicimus q' dauid in adolecētia eā plus dilexit. Et for te ob hoc supbiuit mi/ chol in tantū vt subsā/ naret dauid. Ad aliud patet solutio: q' vsqz tenet inclusiue. Tamē Iosephus dicit q' mi/ chol nullū filiū habuit de dauid: sed de phalti (cui dederat eā saul: vt legi. i. Regl. xxv. g.) qnqz filios habuit: Sz ifra. xxi. b. dicit: Tullit aut' dauid qnqz filios michol/ q's genuerat hadrieli filio berce/ lai: nō q' phalthi. Preterea. 3. j. Regl. xxv. diē Glo. q' phalthi nō cognouit michol. Solutio. Verob soror michol/ vxor fu it hadrielis: d q' habuit qnqz filios: q' mortua michol adopta/ uit eos sibi i filios. Uñ sic exponēda ē ifra ifra. xxi. q's michol genuit hadrieli: id est genitos hadrieli/ sibi i filios adoptauit.

Et ait ioab: Uiuir dñs si lo/ cut' fuisses mane/ recessisset ppl's pseqns f'rez suū. Inso/ nuir g' ioab buccina: et stetit ois exercit': nec p'secuti sūt vl tra isrl': neqz iniere certamē. Abner at' et viri ei' abierūt p cāpestria moab tota nocte il la/ et trāsierūt iordanē: et lustra ta oñi bethorō/ vēnerūt ad castra. Porro ioab reuers' omisso abner/ pgregauit om nē populū: et defuerūt de pu/ eris dauid dēcē et nouem vi ri/ excepto asabele. Serui au tem dauid pcusserūt de ben iamin/ et de viris qui erant cū abner/ trecētos sexaginta: q' et mortui sunt. Tulerūtqz asa bel et sepelieit eū i sepulchro p'is sui i bethleē: et abulauerūt tota nocte/ ioab et viri q' erāt cū eo: et i ipō crepusculo puē nerunt in hebron. Ca. III.

Acta est ergo lōga cō certatio inter domum dauid/ et inter domuz saulis. Dauid p'ficiēs et sem per seipō robustior: domus aut' saul decrescēs quotidie. Natiqz sunt sex filij dauid i hebron. Suiqz p'mogenitus ei' ānon de achinoem iegra/ helite: Et post eū cheleab de abigail vxore nabal carme/ li: Porro tert' absalō fili' maacha/ filie tholomai regl' gessur. Quart' aut' adonias fili' agith: et quī' iaphacias fili' abuthal. Sex' qz biētraā de eglā vxore dauid. Hi na ti sūt dauid in hebron. Cū g' esset p'eliū inf' domū saul et domū dauid: abner fili' ner regebat domū saul. Fuerat aut' sauli cōcubina noie res/

Quare ingressus es. Timebat em ne cōcubina vēdicō regnū vsurparet. Eadē causa fecit salomon occidī adonīā f'rez suū: qz petierat abisaac in vxorē. Timebat em ne si haberet il lā vxorēz que cōcubina fuerat dauid: regnū sibi vsurparet. i. Regl. ij. d. habes de morte adonig.

Qui irat'. Glo. Ira causa fuit vt num dei trāsferret regnum ad dauid. n. Rūd caput. Glo. Id ē vl lis et abominabilis. Et bene dicit Glo. qz no mine canis sponat: vt i. Regl. xxij. c. Ca nē mortuus p'eqns et pulcē vnū. Uel is est sensus: Iudex: id ē fau tores dauid p'tēnūt in pugnationē meā: sicut strenu' vir p'tēnūt latra tū canis. Irē Glo. Ca put canis est princeps stulto: et qñ latronū contra christū dñi: ir rationabiliter scilicet. o Quare argueres: id ē occasiōē arguēdi. p Dan vsqz ber labee. Irē ciuitates sūt tñi iudgē. q' nō potuit id ē nō fuit au lus r' cur ē fra. q. d. nōne terra est in manu mea: et si voluero tra dam eā tibi. Et d dicit vt libentius dauid cō/ poneret cum eo amicitias. Uel sic: cuius est terra/ nisi tua o dauid. Silē. j. Regl. ix. c. di xit samuel saul: Cur erūt optima g'cūqz in isrl': q. d. nua. s. Quā rem: scz vt reducat mi bi vxorē meā michol. t' Abisai aut' dauid nūcios: qñ nō soluz ad abner/ sed etiā isbo/ seth. Unde d'ero' in libro de hebraic' que/ stōibus dicit q' abner respondit dauid: Non possū tibi reddere vxorē: qz rex frater ei' h' eā in potestate sua. Et tunc dauid misit nūci/ os ad isboseth. Et for te dauid iō g'isuit mi chol/ vt sic iure possit sibi regnū acq're: Ut iō/ qz diligebat eā. y Plorās. Glo. qz amī tebat illā quā nō cogue/ rat/ eo q' illa diligē da uid/ sp' tristis erat. Uel

plorās: p' gaudio: qz nō coguerat eā: vt diē d'ero. Sic dicit hebrei/ iste phalthiel vir p' erat i lege. Et iō vxorē alter' nō phalti: vt legi. i. Regl. xxv. addit noi suo el/ nomē dī: et dicit' ē phalthiel. Uñ iō nō coguit eā: qz michol diligēs dauid/ sp' trist' erat d' ei' absētia: et ille differēbat dormire cū ea vōec l'ra eā.

Vertical text in the right margin, likely a commentary or continuation of the text, including references to other parts of the Bible and the Vulgate.

Nudiustertius: id est diu est: finitū pro infinito.
Nunc ergo facite: eū regē sup vos. **E**tia ad ben
 amin. Sed qre diu
 dit beniamin ab israel/
 cum nondū facta esset
 diuisio regni: q̄ facta
 fuit sb roboā. in. Re/
 gū. xij. Solo. Patet
 q̄ edras multa appo/
 suit fm statum quo bi/
 bliam repauit: r ita lo/
 quit hic fm statū illū.
 Melius Joseph
 dicit: q̄ beniamitē cu/
 stodes erant capitū is/
 boseth: q̄ saul de ben/
 iamin fuit: ppter quod
 beniamin familiarē ad/
 bebrat isboseth filio
 saul: Et ideo p se loqui/
 tur ei. **E**t abiit:
 scilicet abner. **E**t
 cur desiderat ani/
 ma tua. Excusat hic
 dauid de ambitioe cō/
 silio spiritū sancti. Nō
 enim regnum deside/
 rasset nec accepisset ni/
 si dñs duxisset: Amice/
 ascende sup os. Utinā
 tales eēt plati nostri
 spūs nullus uellet af/
 cendere donec diceret
 ei: Amice ascende sup
 os. **D**eduxisset:
 id est conduxisset pap.
Et ille: scilicet abner.
Egressus itaq̄:
 cui nō posset persuade
 re dauid qd̄ uolebat:
 ut dicit Josephus.
In vltione san/
 guinis asabel fra/
 tris eius. Sed nō vi/
 det hęc causa vera: q̄a
 supra. ij. s. dimisit ioab
 spūm abner et exerci/
 tū ad p̄mū verbū: di/
 cens: Quiit dñs si lo/
 cutus fuisset mane: dimi/
 sisset plequi pplis frem/
 sū. S; pōt dici q̄ io/
 ab nūc nesciebat d̄ mor/
 te asabel. Josephus me/
 lo dicit q̄ eū occidit p/
 pter abitiōs: Timebat
 ei ne dauid faceret ipm
 pncipē militie eo spul/
 so. Ipse s̄o dixit se eū
 occidisse in vltione fr̄is
 sui: sic excusās se d̄ abi/
 tioe. **A**hūd ego
 sum. Hęc dicit ne cō/
 semies neci uideret. q.
 d. nō ē mibi ipurādū.
 Josephus dicit q̄ dauid
 retēdit manū ad cēlum
 q̄ si iurās q̄ nō esset fa/
 ctum eo procurante.
Lenes susū. i. effe

Et fm hoc imprecatur ei q̄nq̄ vt dicit Glo. s. fluxum
 seminis/ plagam leprę/ effeminatiōē/ stragem in bello/ men/
 dicitatē. Vel tenēs su/
 sum: adiectiuū est hul/
 nois leprosus. Et vo/
 cat auctor susū illud i/
 strumentū quo leproso/
 rum panī car vt audiat:
 vt baculū q̄ appodiat:
 Et fm hoc tm̄ q̄tuor
 imprecat. S; quō da/
 uid impcat malū: Re/
 sponsio: P̄dictio est
 sub forma imprecatiōis
 more propheticō.
Et abisai frater
 eius. Pater q̄ abisai
 interfuit occasiōi ab/
 ner. Et dicit Josephus
 q̄ ioab locutus ē abner
 in dolo. r cuz loqueret
 cuz eo/ abisai interfecit
 eum. **S**cindite
 vestimenta: qd̄ est si/
 gnū doloris: cuz dicit
 Iohel. .ij. c. Scindite
 corda vestra r non ve/
 stimenta vestra. S; B
 veritatē ē: illud supsti/
 tiōis. **I**gnauis.
 stulticia: s; dolo/ vt di/
 cit Iudicio. **L**iga
 te non sūt. **L**igō.
 Nō es iure belli captus
 s; dolo/ nō viris p̄m/
 ptus. **D**anē. i.
 cibū: q̄ noie panis cō/
 sueuit scriptura intelli/
 gere quemlibet abus.
 Und. i. Regl. xiiij. d.
 Baledic⁹ vir q̄ come/
 derit panē añ vesperā.
 Si nō intelligeret ibi
 noie panis quibet cib⁹:
 ioathas nō fuisset re⁹: q̄
 tm̄ saul mellis gustauit
 rat. **E**t aliud q̄c
 q̄. i. potū. Et est argu/
 mētū/ q̄ i teiunij nō ē
 bibedū añ p̄adiū nisi
 i necessitate: r q̄ bibit sol/
 uit teiunij. **S** dñs p.
 Glo. q̄ me regē facere
 voluit sup oēm domū
 isrl. **A**dhuc deli/
 Glo. nōdū p̄fecte p̄sti/
 tur⁹. **I**re Glo. Antiq̄
 delicata dicebant dñs
 p̄secrata q̄ nunc dedi/
 cata dicim⁹. **Ca. III**
Viduit aut
 fili⁹ saul. i. sbo/
 seth. Et agit i B
 capitulo d̄ morte isbo/
 seth: r vindicta eorū q̄
 interfecerunt eum.
Danus ei⁹: id
 ē fortitudo. **D**er/
 turbat⁹. Glo. i. igno/
 rans quē pot⁹ sequat⁹.

202. 14. 4. si dñs duxisset: Amice/ ascende sup os. Utinā tales eēt plati nostri spūs nullus uellet afcendere donec diceret ei: Amice ascende sup os. Deduxisset: id est conduxisset pap. Et ille: scilicet abner. Egressus itaq̄: cui nō posset persuade re dauid qd̄ uolebat: ut dicit Josephus. In vltione sanguinis asabel fratris eius. Sed nō videt hęc causa vera: q̄a supra. ij. s. dimisit ioab spūm abner et exercitū ad p̄mū verbū: dicens: Quiit dñs si locutus fuisset mane: dimisisset plequi pplis frem sū. S; pōt dici q̄ ioab nūc nesciebat d̄ morte asabel. Josephus merito dicit q̄ eū occidit ppter abitiōs: Timebat ei ne dauid faceret ipm pncipē militie eo spulso. Ipse s̄o dixit se eū occidisse in vltione fr̄is sui: sic excusās se d̄ abitiōe. Ahūd ego sum. Hęc dicit ne cōsemies neci uideret. q. d. nō ē mibi ipurādū. Josephus dicit q̄ dauid retēdit manū ad cēlum q̄ si iurās q̄ nō esset factum eo procurante. Lenēs susū. i. effe

B

5. i. b. et. j. 13. f.

A

Viduit aut fili⁹ saul q̄ cecidisset abner in hebron: et dissolute sunt m̄n⁹ ei⁹: oisq̄ isrl p̄turbat⁹ ē.

Ca. III
 202. 14. 4. si dñs duxisset: Amice/ ascende sup os. Utinā tales eēt plati nostri spūs nullus uellet afcendere donec diceret ei: Amice ascende sup os. Deduxisset: id est conduxisset pap. Et ille: scilicet abner. Egressus itaq̄: cui nō posset persuade re dauid qd̄ uolebat: ut dicit Josephus. In vltione sanguinis asabel fratris eius. Sed nō videt hęc causa vera: q̄a supra. ij. s. dimisit ioab spūm abner et exercitū ad p̄mū verbū: dicens: Quiit dñs si locutus fuisset mane: dimisisset plequi pplis frem sū. S; pōt dici q̄ ioab nūc nesciebat d̄ morte asabel. Josephus merito dicit q̄ eū occidit ppter abitiōs: Timebat ei ne dauid faceret ipm pncipē militie eo spulso. Ipse s̄o dixit se eū occidisse in vltione fr̄is sui: sic excusās se d̄ abitiōe. Ahūd ego sum. Hęc dicit ne cōsemies neci uideret. q. d. nō ē mibi ipurādū. Josephus dicit q̄ dauid retēdit manū ad cēlum q̄ si iurās q̄ nō esset factum eo procurante. Lenēs susū. i. effe

a Duo aut viri. Glo. Hi duo viri principes erant i exerci-
tu isboseth: et mortuo abner: sicut tradit hebrei: consiliari sunt cu
miphiboseth: vt isboseth interficeret et ipm regē pstitueret: sed
miphiboseth pstitū pdidit: Jō sic iducit: Erat aut ionathē fi-
li^o pedibus debilis etc. Illi vero timore perterriti fugerunt in
gethaim: b Beroth:
ciuitas ē: vñ fuerūt illi
duo latrones.

c Fueruntqz ibi
aduene vsqz ad tē-
pus illud: quo scilicet
inde reuersi / domum
isboseth ingressi sunt.
Ioseph^o vñ dicit qd co-
gitauerūt a dauid do-
na accipe: et ideo inter-
fecerūt eū scz isboseth.

d Munci^o de saul et
io. nūcians ipsos esse
mortuos in plio.

B

e Ingressi sūt au-
tem domū latēter.

Moraliter.

isti duo latrones q domū
latenter ingrediunt: et
dñm domus interfici-
unt: sunt nīm^o potus
et cibus exq̄situs: siue
potus supfluitas / et ci-
bi faturitas: q se mlti-
tens latenter ingerūt
sub specie necessitatis:
et dñm domus: id ē spi-
ritū in inguine percu-
tūt et occidūt: id ē in
luxuria deiciunt. Un-
de Grego^o. Omnes su-
is vitijs fauēt: et qd ob
carnis voluptatē faci-
unt: ad necessitatē refe-
runt actiōes: et sub in-
firmitatis velamine vi-
tū voluptatē excusāt.
c Siquādo iocunditas
voluptatis irrepserit
gaudet infelix aia: vt
sub obrētū salutis / ob-
umbret negociū volu-
ptatē. Sit aut sex mōis
hoc vitium: teste beato Grego. Primo quādo puenit hora.
Uij Eccl̄. x. c. Ue treg cui^o rex puer ē: et cui^o pncipes mane co-
medit. Esa. v. c. Ue qd cōsurgitis mane ad ebrietatē sectandā
et potādū vsqz ad vesperas. Sed querit aliq̄s que sit hora hu-
lusmodi scz comedēdi. Dicim^o q hora tertia: et deinceps: ante
nō. Unde petrus Act. ij. c. Non sunt hi ebrij sicut putat cū
sit hora diei tertia. Secundo quando nimis frequenter co-
meditur. Semel em̄ in die comedere quasi vita angelica est:
bis vita humana: plures vita iumentina siue vita brutozum:
Quozū deus venter est et glōria in confusione. Hi sunt qui di-
cūt Sap. ij. b. Venite et fruamur bonis que sūt: et vitamur cre-
atura tanq̄ in iuuentute celeriter: Vino precioso et ynguentis
nos impleamus. Item. Esa. xxij. d. Gaudiū et leticia occide-
re vitulos / iugulare arietes / comedere carnes: et bibere vinus:
Comedamus et bibamus: cras em̄ moriemur. His dicit Lu-
ce. xxj. f. Attendite vobis ne grauent̄ corda vestra in crapula
et ebrietate: et curis huius vite: et supueniat in vos repentina di-
es illa quasi laqueus. Tertio modo fit: quādo nimis auide co-
medit / sicut esau / qui p edulio lenticule vendidit primogenita
sua. Unde Aug^o. Volo comedere carnes cū christo: q̄ leni-
culā cū esau. Nō em̄ substantia cibi sed auiditas sumēdi / i cul-
pa est. Gal. v. c. Spiritu ambulate: et desideria carnis nō pfi-

Pbil. 3. d.

Bcl. 25. d.

ciētis. Et alibi: Curā carnis ne fecerit / i desiderijs aiaz via:
rū. Quarto fit quādo nimis delicata / vel nimis delicate para-
ta cibaria sumūtur. Luc. xvj. e. Homo quidā erat diues qd i-
duebat purpura et bysso: et epulabatur quādie splendide: et mor-
tu^o et sepult^o i inferno. Vñ Seneca: Palatū tuū fames exci-
tet: non sapores. Pro-
uerb. xxix. d. Qui deli-
cate nutrit seruū suum
postea sentiet eū con-
tumacē. Quito mō fit
qñ nimis supruosa ci-
baria emunt. Hiero^o.
Vnica silua elephan-
tibus sufficit: hō vero
nō pascat̄ terra et mari.
Nō fames v̄tris ma-
gno pstat sed ambitio.
Amos. vj. b. Ue vob̄
qd comeditis agnuz de
grege: et vitulū de me-
dio armenti / bibetes vi-
nū i phialis: et optimo
vnguēro delibuti: et ni-
hil pariebant sup con-
tritiōe ioseph. Sexto
mō fit quādo in nimia
quātitate sumit cibus:
siue cara siue villa. In
felices qd itelligitis vos
maiorē famem hie q̄
ventrē: Si nature de-
bitū imoderantē tyero
racitate excedis: et vi-
nolētia te ingurgitas:
quātāscūqz laudes lin-
gua tua resonet / vita
blasphemat. Sit etiaz
septimo mō quādo les
nimis studiose comedi-
tur. Proverb. xxij. d.
Cui v̄: cui^o patri v̄:
cui rixē: cui foueē: cui
sine causa vulnera: cui
suffossio oculoꝝ. Nō
ne his qd cōmorant in
vino: et studēt i calici-
bus epotandis: Ecce
ser que facit ebrias.
Pr̄io ad penā obligat

viam deserti tota nocte / et at-
tulerūt caput isboseth ad da-
uid in hebron. Dixeruntqz
ad regem: Ecce caput isbo-
seth filij saul inimici tui qui
querēbat animā tuā: Et de-
dit domin^o domino nostro
regi vltionem hodie de saul
et de semine eius. Respon-
dens autē dauid rechab et
banaa fratri eius filijs rem-
mon berothite dixit ad eos:
Viuat domin^o qui eruit ani-
mā meam de om̄i angustia:
quoniā eum qui annuncia-
uerat mihi et dixerat: mortu-
us est saul: qui putabat se p-
spera nunciare tenui: et occi-
di eum in sicelech / cui opor-
tebat me dare mercedē pro-
nuncio: Quanto magis nūc
cū homines impij interfece-
runt virū innoxium in domo
sua super lectū suū / nōn que-
ram sanguinē eius de manu
vestra: et auferā vos d terra:
Precepit itaqz dauid pue-
ris suis: et interfecerūt eos: q̄-
cidētesqz man^o et pedes eo-
rū: suspēderūt eos sup pisci-
nā i hebron: Caput aut isbo-
seth tulerunt et sepelierunt in
sepulchro abner in hebron.

Uñ / cui v̄. Secūdo pentes dānicat: Uñ / cuius pñ v̄. Terno
prius exasperat: Uñ / cui rixē. Quarto sibi laqueū par: Uñ /
cui foueē. Quinto corp^o vulnerat: Uñ / cui sine causa vulnera.
Sexto execat: Uñ / cui suffossio oculoꝝ. Tot mal^o tot tormē-
tis destituit nabucardan muros hierlm: id ē putes aq̄. Hoc
vitio adam padisum perdidit: Bcl. iij. Hoe femora nudauit.
Bcl. ix. c. Esau p̄mogenita amisit: Bcl. xxv. d. Lotz quem
sodoma non vicerat: vna vicerat: Bcl. xix. g. et vsqz ad ince-
stum filij pduxerūt. Filios iob in iuuuū duxerunt: Job. i. d.
licet non peccassent ibi: vt dicit Grego^o. Samson inter epu-
las philistēos pstrauit: Judic. xvj. f. Filij israel carnes capti-
entes in deserto perierunt: Numeri. xj. Ionathas propter
esum mellis fere occidit. j. Regl. xij. g. Isboseth post pran-
diū in lecto dormiēs occidit: vt in plenti ca. Balthasar inter
epulas sacrl vasis aburit: ac vocē fribile audit: Dane: t̄ctel
phares: Daniel. v. Judith post vna et epulas holofernis ca-
put abscidit: Judith. xij. a. Herodes caput iohānis i iuuio
aputauit. Fil^o dei p^o p̄aditū pdit^o fuit et capt^o: Bar. xij. f.
Spicas. Glo. Quasi cā p̄mittat / vt regi deferre viderent: e-
dol^o nō dephēderet: **S**pn vcl. i. i secreto loco. **H** De oi-
an. quā hucusqz sēsi. **O**ccidi eū i si. ij. Regl. i. i fine.
K Opotebat: nō vt putabat. **N**ō q̄r. i. nō. vclcar.

B

M

Venerunt et. **Expo. Ca. V.**
 a Caro tua sumus: id est, propinquus sumus sicut carne: quia omnes de iacob. b **Educens**: in prelium.

Et reducens: domum. q. d. tu eras dux noster. d **Uneruntque** dauid. Ecce iam ter inunctus est dauid. Primo i domo patris in signum regni futuri. j. Regl. xv. c. Secundo i hebron super tribum iuda. s. q. a. Tertio i regem super totum israel: hic. Glo. dicit: q. bis vinctus fuit dauid: s. q. prima vinctio occulta fuit: et non in regem in signum regni futuri. j. Reg. xv. c. Tercio scriptura aliqui non computat illa. e **Filius** triginta annorum etc. i. triginta annorum erat. Unus qui dicitur filius triginta annorum etc. modus est loquendi quo sepe vixit scriptura: sicut. j. Reg. xij. a. Filius vni us anni erat saul etc.

Quadragesima annu regnavit. Glo. dicitur: cur non i summa quadragesima anni et sex menses numerentur. Quod ab hebreis duobus soluitur. Di- cunt enim quod dauid sex menses ab salone filio suo fugerit: eos de summa regni subtractos. Di- cunt etiam quod sex mensibus in hebron corpore infirmate laboravit: et idcirco eos non debere computari. g **In** hierusalē. Tercio primo obediit hierusalem in capta magis timere.

Ad hiebu. q. erat de genere chananeo. Beniamite enim in quibus forte erat hierusalē non ponerunt eicere hiebus de hierusalē: sed i quibus pre ciuitatis hiebat cum eis: vt dicitur est Josue. xv. g. z. Judic. i. d. **Cecos** z claudos pstruerat hiebus super muros ad irridendum dauid: vt dicit Glo. d. d. adeo fortis est ciuitas q. non idigemus auxilio fortium. Alij dicunt quod posuerunt imagines super muros: q. vocat cecos et claudos. i. nihil ageres. q. d. etiam nobis nihil agere non poterit irare ciuitate. Tel seipos vocat cecos z claudos: q. dauid reputabat eos quasi cecos z claudos: q. si ipse tates ad ipm: Et ipse dicit: Nisi abstulerit nos q. d. dicit cecos z claudos non intrabis. Deinceps vsu est in puerbio: Lec z claudos si intrabit in templum dei. Primo i lege prohibitu est. i. d. Post hec pro vsu est i puerbio. k **Levit** at etc. Glo.

Et edificauit eam ciuitate dauid: Et edificauit eam p gyru a mello z intrinsecus. Et ingrediebat pficiens atq. succresces: z dñs deo exercituū erat cū eo. Misit qz hiebus rex tyri nuncios ad dauid z ligna cedrina z artifices li-

vt in principio regni sui fortitudinē demonstraret. k **Ciuitas**. Tota hierusalem dicta est ciuitas dauid: sed arx sion specialiter: q. edificauit eam. l **Proposuerat** enim. i. ostendit quod cepit ciuitates illa dauid. m **Premiu**: Nō detinuit h. q. d. pmiu: s. i. Parat. xj. b. detinuit: vbi dicit: Dis q. pculserit hiebuscu pmiu erit princeps z dux. Ide dicit Joseph. Et Glo. dicit h: Principatu militie.

Qui pcul. Glo. q. ia capta ciuitate inferiori arce obtinere nō poterat. o **Domatū** si. i. tectoru canales p q. d. de fluuit stillicidia. Alij dicunt fistulas domatū esse cuniculos subtraneos: per q. d. erat ascēsus vsq. ad tecta: vel p q. d. aqua ibat super muros p tota ciuitate. p **In arce** si. Expulsis de hierusalem penitus hiebuscu: excepto ornamento: q. vt dicitur tradidit dauid inferiori ciuitate. q **Mello**. De loco puda vorago vallis: a q. vsq. sursum edificauit dauid muros p circuitum arce sion: vnu murum faciens intrinsecus: aliū extrinsecus. i. duplici muro muniuit arce: Reliqua pre extruxit ioab: vt legit. j. Paral. xj. b. r **Artifices** qz la. i. icidores lapidū: q. dicitur latomi. s **Et cognouit**: succellu multiplici. t **Cubicinas**: ad multiplici cadū sobole. Et dicit Raban: Nunc si reges plures vxores vel cubicinas hnt: p. t. m. ē: q. figure recessest: p. q. d. h. aliquid veniale fuit. S. q. d. sūt cubicine z vxores nisi diuerse ecclesie: vt dicit Glo. Er go p. t. m. ē hie ples ecclesias vel ples pbedas. v **Et mathā**: nō p. p. h. alius que mortuo pte suo adoptauit sibi dauid i filiu. x **Et salomon**. Anticipatio ē q. nodū erat natus salomon. **Et q. reret** dauid. Timebat enim ne pderet tributū in isrl. y **Raphaim**. Glo. Gigantū. z **In baalpharaim**. Anticipatio ē: q. postea sic vocat ē loc' ille: q. ibi diuisi sūt viri philistij ab iuice z pueri i fugā. **Et sic dicit**: q. philistij idola sua q. secū attulerāt: ibi reliquerūt cōuersi i fugā. Baal enim nomē ē idoli: Phares diuisio. Et tulit dauid idola z cōbussit: vt p. j. Paral. xij. c. a **Piroy**: s. b. q. d. erat idola. De bzeus h. z stentiu. i. idolorū q. digna sūt fieri: z cultores suos ad p. nū fieri trahūt: Ita dicit Glo. b **U audieris sonitū**: Glo. i. cū audieris a p. t. m. b. angelicū eoz idola p. t. m. z p. t. m.

stijm idola sua q. secū attulerāt: ibi reliquerūt cōuersi i fugā. Baal enim nomē ē idoli: Phares diuisio. Et tulit dauid idola z cōbussit: vt p. j. Paral. xij. c. a **Piroy**: s. b. q. d. erat idola. De bzeus h. z stentiu. i. idolorū q. digna sūt fieri: z cultores suos ad p. nū fieri trahūt: Ita dicit Glo. b **U audieris sonitū**: Glo. i. cū audieris a p. t. m. b. angelicū eoz idola p. t. m. z p. t. m.

[Marginal notes on the left side of the page, including references to other biblical books and commentary.]

C

B

Congregauerunt aut. De translatioe arce d dmo aminadab agit hic. Et diuidit hoc capitulu i duas ptes. In pma transfert arca in domu obed edom: Propter morte em oge no fuit ausus dauid ea ducere in domu sua. In scda pte transfert arca de domo obed edom in ciuitate dauid. b In uocatu. Blo. Super arca erat tabula quam alii duo cherubin tegebant: in quos dñs apparebat et loquebat. Un etiaz ideo dicit se dederit in cherubin: id est in cherubin. c De domo r. vbi tralla: fuit de bethsames: sicut est supra. i. Regl. vij. a. Sz nunqd tulit ea postea i castra: Ita vt patet. i. Regl. xiiij. Sed postea retulit ea saul. ibidē. d Udebant: id est plalabant in musicis instrumentis. e Mignis. i. instrumentis. Et postea subdiuidit. f Sistris: i. Paral. xij. c. no ponit sistris: sed nablis. g Ad arca nachoz. i. Paral. xij. c. dicitur ad arca chidon: quod interpretat dype. i. ad locu vbi ioseph leuauit dypeum s huius: Jofue vij. d. b Extedit manu. Cōtra subditos qui rephēdit platos. Arca dei platus ē interior: et exteri⁹ deauratus: vt sit intus sine scrupulo conscientie: et foris sine scādalo fame sue vite. Ob hoc enim inungitur oleo et balsamo. In oleo nitor conscientie: in balsamo odor vite designt. Oleeu habebat Bplus cū dicebat: Blia nra hec est: testimoniu scientie nostre. ij. Cor. j. c. Balsamu hūit cū dicit: Prouidentes bona: no tm corā deo: sz etiā corā hoib⁹: Ro. xij. d. Debet etiā plar in se habere tabulas legis et deuteronomij. i. scientiā tā veterē q̄ noui testamenti. Un et ab eo q̄rit cū examinat: Scis nouū et vetus testamentū: Et ipe rīdet: Scio: qd significant cornua mitre sue. Irē dz hie virgā aarō: q̄ floruit et frōduit et etiā fructificauit: id est disciplinā correctionis modestę: discretę et vtilis. Debet etiā habere mānā solatiōis. Hęc arca bob⁹ calcitrātib⁹ inclināf: qñ platus subditoꝝ susurrj̄s et murmuratiōib⁹ ad iracun diā puocat. Oca so ad arca manu extēdit: quādo subdit⁹ platus superbe rephēdit: et ideo pcutit. Unde Numeri. xij. c. Maria lepra percussa est: quia cōtra moysen fuerat surgata: Et dauid cor suum pcutit quia p̄ciderat orā chlamydis saul. Ubi dicit Grego⁹. Facta p̄positi oris gladio feriēda nō sunt: etiā cum recte rephēdenda videant. Dauid vero oca pcutio timuit: et magis reueritus est arcā dei: qz casus insipientis documentū est sapientis. Unde Proverb. xxi. b. Dulcato pestilēte: sapiētor erit puulus. Irē dauid audita bñdictioē obed edom/arcā ad se reduxit: qz iust⁹ exēplo alteri⁹ ad meli⁹ cōscēdit. Cū dauid erāt septē choꝝ: id ē septē dona spūssantē: et vi-

A

1. Paral. 13.

Mozaalter.

B 2. q. 7. s. Item obicitur.

1. Reg. 24. b.

ciem tuā: vt percutiat castra philistim. Fecit itaqz dauid sicut p̄ceperat ei dñs: et pcutit philistim de gabaa vsqz dū venias gezer. **Ca. VI.**

Congregauit aut rursum dauid omnes electos ex israel trigintamilia: Surrexitqz dauid et abiit: et vniuersus popul⁹ q̄ erat cū eo d viru iuda vt adducerēt arcā dei: super quaz inuēcatū est nomē dñi exercituū sedēns in cherubin super eā. Et imposuerūt arcas dei sup plaustrū nouū. Tul'eruntqz eam de domo aminadab: q̄ erat i gabaa. Oca autem et haio filij aminadab minabant plaustrum nouū. Cūqz tulissent eaz de domo aminabab/ qui erat i gabaa/ custodiens arcā dei: haio p̄cedebat arcā dei: dauid autē et omnes israel ludēbant corā dño in omnibus lignis fābre factis: et citharā et lyris et tympanis et sistris et cymbalis. Postqz autē venerūt ad arcam nachoz extēdit manus et oca ad arca dei: et tenuit eā: quoniā calcitrabant boues: et declinauerant eaz. Fratres qz est indignatione dñs con-

ctima vituli: id ē maceratio carnis / q̄ sp̄ debent comitari viru iustu. Et cū trāsisset sex passus / imolauit bouē: id ē cū vir iust⁹ fecerit aliqd̄ p̄fectū op⁹ / debet etiā carnē mortificāre: me recalcitret. **Ad arca dei:** vt suscitaret. k **Sup tēteritate:** id est p temeritate. Blo. dicit. **Ad** est sup hūeros est percussus: qbus fm leges Numeri. vij. a. arcam ferre debuit. Iustū est em vt p̄ q̄ peccat dñs: p̄ hęc et torqat: Sap. xi. c. **Abortu** ē ibi. Et deinde vocatus est nomē loci illi⁹ pcutio oca. Et dicit Jofeph cū pcutio qz terigat avcā cū nō esset sacerdos. Alij dicit q̄ ideo pcutio sus est: qz iposuit arcā plaustro / cū debuisset eā pp̄ q̄s hūeros iposuisse ferendā: sic iuste dñs Numeri. vij. Ita etiā vult Blo. **Abieci** dicit qz ea nocte iacuerat cū vxore sua. Hęc dicit Grego⁹. Inuentū est quantū delinq̄ q ad corp⁹ dñi reus accedat: si ille morte multabatur qui arcas dñi corpus figurā / minus q̄ debuit / veneratione corripuit. **Ad** ingrediē ad me: Si dauid timuit figuram corpus christi diuertere in domu suā: quātū debz christian⁹ timere corpus christi suscipere? **E**turio dicit **Dauid** vij. a. **Die** nō sum dignus vt ires sub reatu meū. Irē. j. Cor. xij. **Probet seipm hō rē.** **Est in domū: id ē** in suburbio. **Abieci** a geth ciuitate. **Et benedixit:** benedictione sinistra: id ē multiplicauit ei bona tpalia. Dicit hebrei qz vxores et cōubi neq̄ et nur⁹ eius masculos pepererūt: et iumenta duplices fecit. **Ob** obed edom: id ē obed filiū edom. Et ita obed edō sunt duę dictioēs. Sz **H**iero. dicit i libro de hebraic⁹ q̄stioib⁹ qz sit vna dictio: et h videt p Blo. q̄ dicit qz obededō interpretat sūis hō. Obed em sūis interpretat edō hō. Si em eēt dūe dictioēs nō dicit qz edō interpretat hō: sz hois. **Septē cho-** canentū et psallentū. Al choꝝ si instrumenta q̄da musica: duas si stulas habētia. Unā q̄ son⁹ emittit: aliā q̄ vēr⁹ siue stat⁹ imitat: quā canens tenet in ore. Uel pot⁹ cho⁹ est nomē mēsure plene simula quā obtulit dauid: Et p̄inet decē ephra: id ē triginta modios: vt dz **Ecch. xlv. d. s. Plectum** vi. i. vitulo. **Qui** por. Blo. In hūerū pcuterēt sic oca. **Et** arietē. i. rep̄mere debet supbiā. **Aries** dur⁹ ē gregis: et supbia mē ē oim vitoꝝ. **Ecclj. x. b. In**itū ois pcti supbia. **Per**cutiebat i oz. i. cāticū op̄ sociabat. **Am**ugati. Blo. Id ē ad armū ligat⁹ / dū manib⁹ ferētis tangunt. **Dauid** gen⁹ oiga ni ē qd cū aqua fit: sic q̄ddā etiā horologiu qd dē hydrantū: ab hydros qd ē aq̄: Un et hydrope. **Et** saltabat. i. ad altiora se sbleuabat. **Accinctus** ephor li. id est p̄nitentia corpali. Irē Blo. Nō pontificali s; lineā veste / cā bñicta

Sup tēteritate: id est p temeritate. Blo. dicit. Ad est sup hūeros est percussus: qbus fm leges Numeri. vij. a. arcam ferre debuit. Iustū est em vt p̄ q̄ peccat dñs: p̄ hęc et torqat: Sap. xi. c. Abortu ē ibi. Et deinde vocatus est nomē loci illi⁹ pcutio oca. Et dicit Jofeph cū pcutio qz terigat avcā cū nō esset sacerdos. Alij dicit q̄ ideo pcutio sus est: qz iposuit arcā plaustro / cū debuisset eā pp̄ q̄s hūeros iposuisse ferendā: sic iuste dñs Numeri. vij. Ita etiā vult Blo. Abieci dicit qz ea nocte iacuerat cū vxore sua. Hęc dicit Grego⁹. Inuentū est quantū delinq̄ q ad corp⁹ dñi reus accedat: si ille morte multabatur qui arcas dñi corpus figurā / minus q̄ debuit / veneratione corripuit. Ad ingrediē ad me: Si dauid timuit figuram corpus christi diuertere in domu suā: quātū debz christian⁹ timere corpus christi suscipere? Eeturio dicit Dauid vij. a. Die nō sum dignus vt ires sub reatu meū. Irē. j. Cor. xij. Probet seipm hō rē. Est in domū: id ē in suburbio. Abieci a geth ciuitate. Et benedixit: benedictione sinistra: id ē multiplicauit ei bona tpalia. Dicit hebrei qz vxores et cōubi neq̄ et nur⁹ eius masculos pepererūt: et iumenta duplices fecit. Ob obed edom: id ē obed filiū edom. Et ita obed edō sunt duę dictioēs. Sz Hiero. dicit i libro de hebraic⁹ q̄stioib⁹ qz sit vna dictio: et h videt p Blo. q̄ dicit qz obededō interpretat sūis hō. Obed em sūis interpretat edō hō. Si em eēt dūe dictioēs nō dicit qz edō interpretat hō: sz hois. Septē cho- canentū et psallentū. Al choꝝ si instrumenta q̄da musica: duas si stulas habētia. Unā q̄ son⁹ emittit: aliā q̄ vēr⁹ siue stat⁹ imitat: quā canens tenet in ore. Uel pot⁹ cho⁹ est nomē mēsure plene simula quā obtulit dauid: Et p̄inet decē ephra: id ē triginta modios: vt dz Ecch. xlv. d. s. Plectum vi. i. vitulo. Qui por. Blo. In hūerū pcuterēt sic oca. Et arietē. i. rep̄mere debet supbiā. Aries dur⁹ ē gregis: et supbia mē ē oim vitoꝝ. Ecclj. x. b. Initū ois pcti supbia. Percutiebat i oz. i. cāticū op̄ sociabat. Amugati. Blo. Id ē ad armū ligat⁹ / dū manib⁹ ferētis tangunt. Dauid gen⁹ oiga ni ē qd cū aqua fit: sic q̄ddā etiā horologiu qd dē hydrantū: ab hydros qd ē aq̄: Un et hydrope. Et saltabat. i. ad altiora se sbleuabat. Accinctus ephor li. id est p̄nitentia corpali. Irē Blo. Nō pontificali s; lineā veste / cā bñicta

no: et dauid ducebāt ar... Cūqz inuē... faul p̄spici... saltantē co... cū in cord... erūt arcā... lōco suo v... culi qd te... Et obtul... sta et pac... Cūqz cōp... causta p... pplm in... Et parit... tudinu isr... i. singuli... f vna et as... g nis vnam... oleo. Et ab... quosqz in d... fulgē d au... domū sue:... filia saul u... ait: O glo... i veris dñs... callas seruo... est q̄ h su... Dicit qz... Tūit dñs

na. a. In iubilo: vñ nubilo. b. Subsilētē. i. sursum salientē. c. Atq; saltatē: de loco ad locū. Blo. dicit: q; gest^o corpis ad vocē p̄nēt cantātis. Un: Lecinim^o vobis r nō saltastis: Dicit. r. j. b. d. In loco suo: quē pauerāt ei: vt dī. j. Da

ra. r. v. a. d. In dicit. i. bōa op̄rauit: vel salutarit ip̄sum. c. Collyridā. Blo. panis est triangul^o et modic^o. S. j. Paraf. r. v. a. vocat tota pa. nis. i. bubulę car. nis. i. bubaline siue bu. balicę. g. Unā. i. fru. stū bouis affatū. Blo. dicit. A boue dī bubul^o agrestis r indomitus. b. Et simlā. Blo. paniculi p̄rius cocti: r deinde fringūt i oleo. c. Et bñdiceret. Blo. sicut p̄ri p̄plm/ ita nūc familiā benedī. t. i. epulas distribu. t. i. Glorios^o: dicitur dicit hoc.

De cooperis se. i. deponis regū habi. tū r acapies humilē. Et cooperis. i. suc. cingis se vt mel^o pos. sit salire ad vocē orga. ni. m. Rudatus. Blo. nō omnino sed re. gū. Et q; se coram dño hūiliare non eru. bit: mox p̄missiones sūq; dei ex sua stirpe nascuntur suscipe meru. it. S. r. d. videt q; da. uid meruit incarnatio. nē filij dei: qd falsū ē: q; ē sup omē meritū. Sol. Meruit. i. idone. um se exhibuit. Sic etiā dicit d beata vir. gine q; meruit porta. re filiū dei. i. idoneā p hūilitatis gratiā se exhibuit. Est em̄ du. plex meritū: actiū r q̄litatiū. Actiū duplex: cōdigni r cō. grui. Meritū cōdigni est facere de indebito debitū: vñ de de. bito magis debitū. Meritū cōgrui est se idoneū exhibere ad aliqd obtinendū. Meritū q̄litatiū siml^r duplex ē: absolutū et cōparatiū. Absolutū est idoneitas qua aliqs simpl^r idone^o est ad aliqd habēdū: s̄m qd dicit/ meret esse episcop^o / qz scia et morib^o pollet. Cōparatiū ē idoneitatis excellētia/ qua aliqs magis est idoneus ad aliqd q̄ alius: s̄m qd dicit/ Maria meruit portare filiū dei. i. inter oēs magis idonea fuit: qz ma. gis humilis. Sic etiā p̄t hic dicit de dauid.

Adoraliter: n. Sic ludam r vilioz siam rē. i. intus in corde r extra i corpe vilē me ostendā: lūoc ē qd ip̄e dicit i p̄s. Dñe nō ē exaltatū cor meū: neq; elati s̄t oculi mei. Hic dicit Greg^o. q; sunt multi q; de se villa sentiūt: etiā in honori. bus positi/ nihil se nisi puluere fauillāq; p̄pendūt: sed corā ho. minib^o viles apparere refugiūt: Un tales ludūt sed nō vilio. res sūt: qz vt dicit beatus Hieron. vere hūilis/ nō vult hūilis p̄di. cari/ sed vilis reputari. Itē sunt aliq; q; viles ab homib^o vide. ri appetūt: sed apud se q̄si ex ip̄o merito ostēse hūilitatis intu. meāt: r tāto magis in corde elati sūt/ q̄to amplius in specie hūilitatis elationē p̄mūt/ sicut ignis sub cinere: lūdi sūt hypo.

neo: et dauid r ois dom^o isrl^o ducebāt arcā testamēti dñi i iubilo r in clāgore buccinę. Cūq; intrasset arcā dñi in ci. uitatem dauid / michol filia saul p̄spiciēs p fenestrā / vi. dit regē dauid subilietē atq; saltantē corā dño: r desperit eū in corde suo. Et introdux. erūt arcā dñi: r posuerūt eā i loco suo in medio taberna. culi/ qd tetenderat ei dauid. Et obtulit dauid holocau. sta et pacifica corā domino. Cūq; cōpleisset offerēs holo. causta r pacifica: benedixit p̄plm in noie dñi exercitiū: Et partit^o est vniuersę multi. tudinū israhel: tā viro q̄ mulie. ri/ singulis coll̄yridā panis vñā r affaturaz bubulę car. nis vñām: r simlām frixam oleo. Et abiit ois p̄pls/ vnus quisq; in domū suā. Reuer. susq; ē dauid vt benediceret domui suę: r egressa michol filia saul in occursum dauid/ ait: Nō gloriōsus fuit hodie rex isrl/ discopiens se añ an. cillas seruoꝝ suoꝝ: r nudat^o est q̄si si nudet vn^o de scurr. Bixitq; dauid ad michol: Quuit dñs: qz ludā añ dñm

critę: de qb^o Ecclj. rix. d. Est q; neq̄ter hūllat se/ r iteroza et plena sūt dolo. Hoc duplici elationis bellū dauid mira s̄tute supauit: Quia em̄ int^o hūllia de se senties/ honozē siue laudez exteri^o nō q̄siuit: ostēdit eū dicit/ Ludā r vilioz siā. Itē p̄ b qd exteriū vilē se exhibuit/ int^o nō intumuit. Un seq̄: o. Ero hūllis i ocul meis.

q; elegit me pon^o q̄ patrē tuū r q̄ oēm domū ei^o: et p̄cepit mihi vt essem dux sup omnē pplm dñi in isrl: Et ludā r vi. lioz siā plus q̄ fact^o sū: r ero hūllis i oculis meis: r cū an. cillis de quib^o locuta es/ glo. riosior apparebo. Igit mi. chol filię saul non est natus filius/ vsq; ad diēm mortis suę.

Actū est Ca. VII. Autē cū sedisset rex in dōmo suaz dñs dedis. set ei requiē vndiq; ab vni. uersis inimicis suis/ dixit ad nathā p̄phetā: Quidēs ne q; ego habitē i domo cedrina/ r et arcā dei posita sit i medio pellii: Dixitq; nathan ad re. gē: Omē qd est in corde tuo vade fac: quia dñs tecū est. Factum est autē in nocte il. la: et ecce sermo dñi ad na. than dicens: Glade r loque. re ad seruū meū dauid: Hec dicit dominus: Nunquid tu edificabis mihi domū ad habitandum: Neq; enim ha. bitaui i domo ex die illa qua eduxi filios isrl de tra egypti vsq; in diē hāc: sed ambula. bā i tabernaculo et i tētorio:

nitos hadrieli. s. ex merob/ adoptauit sibi in filios.

Actū est aut. Tres sūt ptes Expo. Ca. VII. hui^o capituli. In p̄ma parte dicit q; dauid voluit edi. ficare domū dño: s̄z nūciauit ei dñs p nathan q; nō fa. ceret: qz vir sanguinū erat. In secūda rememorat dñs p na. than dauid bñficia multa q; cōtulit ei: p̄mittēs ei filiū succes. soꝝ regni. In tertia refert dauid gr̄as deo. s. de p̄missione: orans vt impleat qd p̄misit. t. Rex: dauid. v. In do. suā: quā fecerat auxilio hirā. r. Aides ne rē. Hoc s̄bo idicauit se velle edificare domū dño. Un israh. i. Regl. viij. b. dī. Bene fecisti/ hoc ipsū mente p̄tractās. y. In medio pellii. Sile dicit vrias ad dauid infra. r. j. b. Arcā dei r isrl r iuda: habitāt i papilionib^o rē. In corde tuo: intelligēs q; volebat domū dño edificare. a. Quia dñs tecū ē: hoc dicit a spū suo/ nō dei. Un Blo. Gregl. Patet q; vult spirat. Hinc helise^o ait: Dñs celauit a me/ r nō indicauit mihi. Qd de^o ex disp̄satione pietat^o disponit: qz dū p̄phetę sp̄m dat r s̄brabit/ p̄phetatiū mētes eleuat i celsitudine r custodit i hu. militate/ vt accipētes p̄phetę sp̄m inueniāt qd de deo sint: et rursūm p̄phetę sp̄m nō habētes/ recognoscāt quid sint de semetip̄is. b. Nunquid tu edifi. Blo. q̄si nō: qz vir san. guinū es

De pe. dff. 2. s. opponit. circa mediū.

A. 1. Paraf. 17. as

Job. 3. a. 4. Regl. c. 4. e.

gustū es. Sed nota q nō accipitur hic vir sanguinū / sicut in ps. 54. vbi dicit: Viri sanguinū nō dimidiabūt dies suos. Ibi em dicitur viri sanguinū pctōres: Hic vero dicit vir sanguinū. i. bellator / r sanguis effusor. Uñ. j. Paral. xvij. a. dī: Nō edificabis mihi domū eo q sis bellator / r sanguinē multū efuderis. a Per cū / tra loca. Blo. filo / galgala / nobe r cetera loca vbi tabernaculū et arca dñi locata sūt. b Nūquā loquēs / r. Alia trāslatio habet: Nunquid loquēs locur sum alicui viro de tribub. Et. j. Paral. xvij. a. dicit: Nūquid locur sum saltes / vni iudicū isrl / qd p / cepi vt pasceret pplm meū isrl: r dixi: qre nō edificasti mihi domū cedrinā: Et Reg. dicit: Ideo a nullo iudicū edificari domū cedrinā iussit / qz oēs cōtra hostes pugnauerūt et effusores sanguinis fuerūt. Sed salomon sanguinis effusor fuit: multos em interfecit: id est interfici iussit: et tñ ipse edificauit tēplū dño. Irē moyses sanguinis effusor fuit / et tñ edificauit tabernaculū dño. Ad hoc dicendū est q dauid sēp in bellis fuit: vnde nō licebat ei edificare tēplū dño. Unde infra ij. Regl. v. a. dicit: Nō poterat edificare domū dei ppter bella iminētia. Irē multorum sanguinē fudit: vnde ppter vir sanguinū appellatur. Salomon vero et moyses paucorū sanguinē fuderunt: vnde non debēt dici viri sanguinū. Unde fm antiquā translationem quam ponit Reg. dicitur ad dauid de salomone: Filius tuus cui non instabūt bella hostium / r qui nō erit vir sanguinū / ipse edificabit mihi domum. c Quare nō edificasti mihi domū cedrinā: q. d. nolui vt aliquis iudicū de tribub israhel edificaret mihi domū / sed vt pasceret populū meū. d Ego te tuli. Non ipse operat peccata penitentib dñs: sed beneficia pstita cōmemorat: vt ad amorem suū prouocet r accendat. e Iuxta nomē magnorū. Blo. abrahā / isaac r iacob / moysi r iosue: quorū nomina famosa sunt in terra. Unde. j. Paral. xvij. b. dicitur: Qui celebrātur in terra. f Et ponam. q. d. dabo ei pacem. g Et plantabo: in pace. s. et securitate. Unde Blo. Temp salomonis describit: quo filij israhel pacē vndiqz habuerunt: nec afflicti sunt sicut tempore iudicū. h Et nō turbabitur amplius. Blo. Hec tanta bona qui i terra sperat / insipienter sapit: Sicut iudei qui pmittunt sibi hierusalem auream in terra. h Sicut prius: Supple nisi ipse fuerit in causa. i. qd diu nō offendet me. Aliter falsum esset: quia tempe nabuchodonosor r sennacherib / et tēpore romanorum / plures r grauiorē persecutiōes habuerunt. Vel potest dici q hic pmittit tñ tempe salomonis: sicut patet p qndam Blo. pnotatā. i Domū faciat tibi. Blo. i. filios tibi

1. Reg. 16. b. 1. Paral. 17. b.

4. Regl. 8. c. 1. Paral. 22. c.

a p cūctā loca q trāsiui cū omnibus filijs isrl. Nunquā loquēs locur sum ad vnaz de tribub isrl / cui pcepi vt pasceret pplm meū isrl / dices: Quare non edificasti mihi domū cedrinā: Et nunc hec dices suo meo dauid: Hec dicit dñs exercitū: Ego te tuli de pascuis / sequētē greges / vt esses dux sup poplm meū isrl: et fui tecū in oibus vbicūqz ambulasti: r infeci vniuersos inimicos tuos a facie tua: feciqz tibi nomen grāde iuxta nomē magnorū q sūt in terra: Et ponā locuz pplo meo israhel / et plantabo eū / r habitabo cū eo: et nō turbabit amplius: nec addēt filij iniquitatis vt affligant eū sicut prius / ex die q cōstitui iudices sup pplm meū isrl. Et requiē dabo tibi ab oib inimicis tuis: Pcedicetqz tibi dñs q domū faciat tibi dñs. Cūqz cōpleti fuerit dies tui: et dormieris cū patrib tuis / suscitabo sēmen tuū pōst te: qd egrediet de vtero tuo: et firmabo regnū ei: Ipse edificabit domū noi meo: r stabiliā thronū regni eius vsqz in

bi succedēs: Sicut legit Exo. j. d. de obstetricib: q dñs ppter pietatē earū edificauit eis domos. i. dedit filios. k Se men tuū. Blo. christū. k Post te: Qd nō de salomōe potest intelligi: vt vult Blo. quia nō fuit post dauid suscitatus: vt dicit sancti: sed ipso viuēte nar: et i regno sublimar. Sz postea dicit q ideo dicitur suscitatus post eū: qz successit ei i regnū. De vtero tuo. Blo. vel de ore tuo. i. de substantia tua. Si mile in ps. Ante luciferum genui te. i. de substantia mea: dicit pater ad filium. m Quis qz in sempiternū: no: de quo Esa. ix. b. Sup solū dauid sede bit r sup regnū ei: vt pfirmet illud r corroboret in iudicio et iusticia / amodo r vsqz in sēpiterū. n Ego ero ei i pa. Ex hac pmissione coniat q saluus sit salomō. An Eccl. xlvij. d. Finem habuit salomon cum patrib suis. o Qui que aliquid gessit: hic insulari iudicō dicitur: q aut christus inique gessit aliquid: aut nō hoc de christo intelligit: Nos aut dicitur mus q mos sacre scripture ei ppter vnitatē christi capite ad corpus suū qd ē ecclia: quod corpus siue membrum est: attribueret capiti: r

ecōuerso. Uñ christ dicit iniqz gessisse i mēbris. s. qz peccata reputat sua / dices: De de me respice i me rē. sba delictorū meorū. p Arguā eum: salomonē scz. i. christū i mēbris. q In virga. Blo. gladio inimicorū. r In plag. Blo. i. comoditantiū corpū. r In homin. Blo. q talia meret. s. In feri. autē. hāc misericordiā vocat: q habuit filiū successorē sibi i regno: qd nō saul. Vel misericordiā vocat finale grāz. Sile in ps. Si dereliquit filij ei legē meā / r in vjs meis nō ambulauerit r mādāta mea nō custodierit: visitabo i virga ferrea iniquitates eorū: misericordiā autē meā nō dispōgā ab eo: neqz nocēbo ei i fuitate mea. r A sa. mea. Blo. vel tua. v. Lo. do. Blo. s. arca dñi. Irē Blo. Sedere corā dño: ē bñficia ei: i bu militate pferri. r In uicūqz. Blo. i. ad regnū. v. Sz et hoc. s. q adduxerit me ad regnū: r Et nō dō domo. i. de filio succedēte mihi i regno. r Lex adā. Blo. boīs. s. vt tibi in simplicitate cordis r puritate seruiat: r tu facias ei fm misericordiā tuā sic mihi fecisti. Vel pot dicit q ista est lex adā. i. boīs / vt sit sollicit de successiōe filiorū: vel grāz agar te bñficijs sibi a deo collat. a Scis ser. tu. i. videt r cognoscat cor sui tui. b Verbu tu. Blo. qd. s. pmisisti abrahā / isaac r iacob. c Scdm cor tu. Blo. misericordiā tuā. s. qz nō ē filius tui. d Fecisti mihi. s. a Motū fac. Blo. quod facturus es. f Magnificat: in corde meo. g Extra te. i. p te.

... aurib... ra ppter q... dimeret eā... neret sibi n... magnalia... terra a fac... demisti n... r deo eius... pplm tuū... ptemū: ... eis i deū... vbi qd l... tuū r sup... in sempu... cur es vi... tuū vsqz... dicit: ... us sup isrl... dauid era... muno: qz... us israhel... serui tui... ficabo nra... seru tu cō... orandē hac... de tu es d... vera. Locu... tuū bona... r benedic... fit in sem... tu dñe d... dictione n... serui tui... E... he...

Uti. i. Paral. xvij. d. dicit / Absq te ex oib quos audiuim . a Que est ar .e. hic magnificat dauid pplm dei . z exponit bna de xpo z christiano plo qd de moysse z iudaico ppo . De christo planu e in glo . De moysse vo pseqmur . b Adro pter qua iuit de : in egyptu in moysse . f. cui ministerio po pulu iudaicu de libe rante de seruitute egypti .

Et poneret cam . i. genit . i. pplm bebezoy . o Sibi nome . i. vt nome ha beret ab hebezis : qa dicit e de hebezoyz . Unde Exo . iij . f . Do mino de hebezoy vo canit nos . Al Pone ret sibi nomen : id e vt famia sibi acquireret ppter mirabilia q p ce fecit . Uti sequitur : c Faceretq eis ma . z hor . Dagna lia q ad iudicoz libera tionem z deductionem : pcorribilia q ad egyptioz submerstonem : et alioz hostiu exterminacionem . Que . f . Redemi sti . liberasti . b Uti b . i . vt esset z seruiret tibi . Et egypto . ge . te . i . egyptiaca . Et deo eius . i . ex dijs . i . idola . singlarare p plu rali . Aliq libri habet : Emere : deu ei . Et e semis : Que . f . pplm : redemisti tibi gentem id est liberasti vt esset ma gens : Et dea ei : id est moysen : qui fuit pstru de pharaois . Uti Exo . vij . a . Ecce pstru te deu pharao nis . In hebreo sic ha bet : Que redemisti ex egypto : gentib z dijs eoz . q . d . egyptios in mari rubro gemisti : et in dijs eoz fecisti iudi cia . De christo vo sic exponit glo . dicens : Que e gens in terra

quia pter electa : propter qua venit dei filius in mudum velut in egyptu / vt comertio sanguis redimeret sibi pplm accepta bile secatore bonoz opm . Deu aut eiusde pli dnici homi ne intelligim : que de egypto . i . mundo p virginis vterz assu pit . k Sulcita in sem . glo . Ope perfice . f . filiu da : p que stabillat dom mea i eternu . U De sup isra . i . Pa ral . xvij . d . no ponit sup : s . de isrl . m Auricula : vt aure id est notificasti ei . Sil . j . Regl . xx . c . vbi dixit ionathas ad dauid : Si pseuerauerit malicia patris mei / reuelabo auricula tua . n Serui tui . glo . f . nathan . o Dices : p pphaz mibi . f . p Domu edifi . i . filios dabo . q Propterea : glo . q . f . reuelasti aure serui tui . r Cor suu . glo . i . auda cia cordis . Nihil corde fugaci qd inuenit cu p discretionem restringit . Sz . j . Paral . xvij . d . di : Idarco inuenit fu tu fi ducia vt ozet cora te . s Benedic domui . i . multiplica fi lios . t Ser . tu . i . dauid . v Cora te . i . i bnplacito tuo . x Quia tu dne de : q no mentiris . Expo . La . VIII .

Actu est autem post hec percussit dauid iuxta illud . ij . Cor . vi . c . Egertes multos aut locupletates : nihil hntes / z oia possidentes . i Sup flu . eu . i . vt apliaret regnu suu vsq ad euphrate . Ita em legis . j . Paral . xvij . a . qn pre xit dauid vt dilataret ipiu suu vsq ad flum euphrate . m Ex pte ei . i . a pte adadezer . n Subneruauit : qz noluit eqs h bi mltiplicare : iuxta iud qd pcepit dnus deut . xvij . d . Cu fue rit rex pstru / no mltiplicabit sibi eqs . Eqz subneruare / e a se supbia refecare . o Letu curr / relinqre : e pfectione opm re tinere . Hec duo bene sut sil . f . bn opari / z no supbire : hoc e sua opa ifirma reputare . p Damasci : ciuitas metropol syrie . q Presidiu . i . auxiliu . r Et po . da . h . glo . i . qd e sibi tu ta faceret . i . milites posuit in damasco q custodirent sibi syria : Uti id e h psidiu qd . s . j . Regl . xij . et . xij . di : statio philisti noz . Uti . j . Paral . xvij . b . di . Posuit milites i damasco : vt sy ria qz fuitret sibi z offerret miera . s Torques . i . Paral . xvij . b . di : Pharetras aureas . t De bethe . zc . Iste ciuita tes alijs noib .

uim aurib nostris . Que est aut vt ppls tu isrl gens i ter ra ppter qua iuit de vt re dimeret ea sibi in pplm / z po neret sibi nome : faceretq eis magnalia z horribilia super terra a facie ppli tui que re demisti tibi ex egypto gente z deo eius : Firmasti em tibi pplm tuu isrl in populu sempiternu : et tu dne factus es eis i deu . Nunc ergo dne de vbu qd locut es sup seruu tuu z sup domu eius suscita in sempiternu : z fac sicut lo cut es vt magnificet nomen tuu vsq in sempiternu / atq dicat : Dns de exercituu de us sup isrl : Et dom serui tui dauid erit stabilita cora do mino : qz tu dne exercituu de us israel reuelasti auriculaz serui tui / dicens : domu edi ficabo tibi : Propterea iuenit serui tuu cor suu vt ozaret te oratiode hac . Nunc ergo dne de tu es de : z vba tua erut vera . Locut es em ad seruu tuu bona hec . Incipe igit z benedic domui serui tui vt sit in sempiternu cora te : qa tu dne de locut es hec : z bn dictione tua bn dicef domus serui tui in sempiternu .

Ca. VIII

Actu est autem post hec percussit dauid

Actu est autem post hec percussit dauid iuxta illud . ij . Cor . vi . c . Egertes multos aut locupletates : nihil hntes / z oia possidentes . i Sup flu . eu . i . vt apliaret regnu suu vsq ad euphrate . Ita em legis . j . Paral . xvij . a . qn pre xit dauid vt dilataret ipiu suu vsq ad flum euphrate . m Ex pte ei . i . a pte adadezer . n Subneruauit : qz noluit eqs h bi mltiplicare : iuxta iud qd pcepit dnus deut . xvij . d . Cu fue rit rex pstru / no mltiplicabit sibi eqs . Eqz subneruare / e a se supbia refecare . o Letu curr / relinqre : e pfectione opm re tinere . Hec duo bene sut sil . f . bn opari / z no supbire : hoc e sua opa ifirma reputare . p Damasci : ciuitas metropol syrie . q Presidiu . i . auxiliu . r Et po . da . h . glo . i . qd e sibi tu ta faceret . i . milites posuit in damasco q custodirent sibi syria : Uti id e h psidiu qd . s . j . Regl . xij . et . xij . di : statio philisti noz . Uti . j . Paral . xvij . b . di . Posuit milites i damasco : vt sy ria qz fuitret sibi z offerret miera . s Torques . i . Paral . xvij . b . di : Pharetras aureas . t De bethe . zc . Iste ciuita tes alijs noib .

Actu est autem post hec percussit dauid iuxta illud . ij . Cor . vi . c . Egertes multos aut locupletates : nihil hntes / z oia possidentes . i Sup flu . eu . i . vt apliaret regnu suu vsq ad euphrate . Ita em legis . j . Paral . xvij . a . qn pre xit dauid vt dilataret ipiu suu vsq ad flum euphrate . m Ex pte ei . i . a pte adadezer . n Subneruauit : qz noluit eqs h bi mltiplicare : iuxta iud qd pcepit dnus deut . xvij . d . Cu fue rit rex pstru / no mltiplicabit sibi eqs . Eqz subneruare / e a se supbia refecare . o Letu curr / relinqre : e pfectione opm re tinere . Hec duo bene sut sil . f . bn opari / z no supbire : hoc e sua opa ifirma reputare . p Damasci : ciuitas metropol syrie . q Presidiu . i . auxiliu . r Et po . da . h . glo . i . qd e sibi tu ta faceret . i . milites posuit in damasco q custodirent sibi syria : Uti id e h psidiu qd . s . j . Regl . xij . et . xij . di : statio philisti noz . Uti . j . Paral . xvij . b . di . Posuit milites i damasco : vt sy ria qz fuitret sibi z offerret miera . s Torques . i . Paral . xvij . b . di : Pharetras aureas . t De bethe . zc . Iste ciuita tes alijs noib .

B

De colc . dif . r . c . i .

res alios noib' appellat. j. Paral. xvij. c. f. d thebath z chun. a **Abare eneu**: de quo dicef. iij. Regl. vij. Eneu ad ab luedu. b **Et colunas**: ad sustentandu. c **Altare**: ad i moladu. d **Rex emath**: hoc e anthiochie. e **Et i ma nu eius**. i. ioram. f **De manubijs**. i. spolijs. g **Fecit**

quoqz sibi dauid nome. Glo. crexit. f. sibi foenicem triupha lem. Uel nomen. i. fa ma: De q Prouerb. xxij. a. Uel e nome bonu q diuitie mlti. Eccl. xij. c. Cura ha be de bono noie. Die ronym'. Crudelis e q fama negligit. h **Le sis decem z octo milib'**. Glo. Idiero. Oz i qbusda codicib' du odecim milia cesa dicitur vitio scriptoz ino litu est. Veraciter em dauid in valle salimaz decem z octo cecidit: io ab ho duodeci milia: sic in titulo psalmi scri bit. De' repulisti nos. Sed h Idiero. videf ee qd dicit. j. Paral. xvij. c. f. q abisai int fecit decem octo milia. Sz no e hui: qz mos est scripturę dicere re gem fecisse qd sui faci unt. **Hebelę**: ciui tas. **In idumea**: q interpretat saguinea: hęc e caro nra q cu stodięda e ne luxurief: hęc e filia luxuriosa: d q Eccl. xij. b. Sup filia luxuriosa cõstite custodiã: ne qñ faciat te i opprobriũ venire.

1785. 59.

Presidiũ. i. custo dia militare. m **Her uies dauid**. Tuc i pletu est quod dicitur e rebecca Besi. xxv. c. Datoz seruiet mino ri. i. esau iacob: id est idumei iudeif. n **Ac cõmetarijs**: nomen indeclinabile: sic aba tis/afecretis/acalicul. Et nota q acõmenta rijs triplr dz. hęc dz i Glo. q vice regl age bat/cur iudicio leges scribebant. In histo rijs dz scriptoz gesto ru tps. Sup illd Esa. xxxvj. a. Johabe fil' asaph acõmetarijs: di cit Interliũ. i. cancel lari'. In historijs ho dz scriba cancellarius. o **Super cerethi**. Glo. Cerethi z pheleti assistebat regi custodiętes cozp' ei' z interpretant interficientes z viuificates: qm fm iudicium eo rum digni referwabantur ad vitam: alij ducebantur ad mor

tem. Nota q isti dicitur fuisse septuaginta iudices locorum: qui iudicabat homies ad suspendiu vel liberatione: Sic moy ses elegit septuaginta iudices: Nu. xj. d. Cũ cerethi sonat ex terminatores: pheleti/mirabiles. p **Filij aut da. sa. erat**. Sic oēs filij christi/sacerdotes ee debet: scilicet dno offerret. **En. j. Pet. ij. b. Nos est gen' electi: regale sacerdotiu. Apo. j. b. Fecit nos deo nro regni z sacerdotes. Sz nũqd filij dauid erant sacerdotes: Glo. det/minat h dicit: Sacer/ dosi qñi sacer dnt: si lij aut dauid ducant habebat i tribu iuda. Uel expone: Sacer/ dotes. i. q ceteri digni ozes post regem. Sile Exo. ij. c. Erat aut sa cerdoti madian septes filie. i. ietro pmaru ha bent. Et q sic debeat exponi: pater. j. Pa ral. xvij. d. vbi sic dz: Porro filij dauid pal mi ad manum regia.**

Et dixit rex. In h ca. agit de miphibosef filio ionathe: cui restituit dauid oēs possessioes q fuerat saul: ppter io nathan patre ei': que dilexit: z cui iurauerat amicitias. i. Regl. xx. r **Miseric. dei. ppter deu. s. Siba**: q interpretat egress' ve i. Regl. q nre medonã mor tis q adducit miphibo seth claudu. i. infirmu ad dauid. i. ad christu. r **Adorant**: vultus inclinado. f. **Dir itaq da. mi. vocat** ut casus. r **Acti meas**: qz vidit cu ne pidare dicit ei hęc: **Oēs agros**. a pte to tu intelligit. i. omnes possessioes patris sui. **Panę**. Noie panis qlibet ab' intelligitur. **In men. me. i. cõmefal me' erit**. De sa dauid/sacra scriptura e: in q s comeded' est panis spual refectiois. Sz mlti se q m aqua bibut ibi. i. scientiam. b **Su. ca. mort. i. sup me silem canu mor tuo. i. viler hũilę**. Sic j. Regl. xxij. c. dicit: Quę pleqr rex isrl: ca nē mortuũ pleqr et pulcẽ vnũ c **Puerũ. i. fuũ d' filio dñi tui. i. miphibosef. e. Inferes**: in horrea sua. **Filio dñi tui. i. sa. mllę filij dñi tui. g. Et alatur: micha. f. fil' miphibosef.**

7. 20. g. 1. Paral. 18. d.

A

et mare eneu z colunas et al tare. Audiuit autē thou rex emath q percussisset dauid omne robur adadecer: z misit thou ioram filiu suu ad regē dauid vt saluaret eu cõgra tulās z grās ageret: eo q ex pugnasset adadecer: z pcul sisset eu: Hostis qui tpe erat thou adadecer. Et in manu ei' erat vasa aurea z vasa ar gētea z vasa grea: q z ipa sã ctificauit rex dauid dño cuz argento z auro: q scificauerat de vniuersis gentib' q s subegerat de syria z moab z filijs ammon z philistim et amalech: z d manubijs ada decer filij roob regis soba. **Fecit qz sibi dauid nome/ cuz reuerteret capta syria in valle salimaz/ cesis decem z octo milib' z in gēbelem ad vigintitria milia: Et posuit i idumea custodes: statuitqz hfidium: Et facta ē vniuersa idumea seruiens dauid. Et seruauit dñs dauid i oib' ad qñqz pfectus est. Et regna uit dauid sup omnē isrl: Fa ciebat qz dauid iudicuz et iusticiã omni pplo suo. Joab aut filius saruis erat sup ex erciturum. Porro iofaphat fi lius abilud erat acõmenta rijs: Et sadoch fil' achitob: et achimelech fil' abiathar sacerdotes: z saraias scriba: Banaias autem filius io iadę super cerethi z pheleti. Filij autem dauid sacerdo tes erant. **Ca. IX.****

Et dixit dauid: Du tas ne est aliquis qui remanserit de domo saul vt faciã cu eo misericor diam ppter ionathan: Erat aut dauid de domo saul ser uus nomine siba. Quę cum

vocasset rex ad se dixit ei: Tu ne es siba? Et ille respon dit: Ego sum seru' tuus. Et ait rex: Num supest aliquis de domo saul vt faciã cu eo misericordiã dei: Dixitqz si bā regi: Supest fil' ionathe debilis pedib'. Ubi inqt ē: Et siba ad regē: Ecce ait: in domo est machir filij amibel in lodabar. Misit ergo rex dauid et tulit eum de domo machir filij amibel de loda bar. Cũ aut venisset miphibosef fil' ionathe filij saul ad dauid / corruit in faciem suam: et adorauit. Dixitqz dauid: Miphibosef. Qui respondit: Adsum seru' tu us. Et ait ei dauid: Nē time as: quia faciēs faciam in te misericordiã ppter ionathã patrem tuũ: et restituaui tibi omēs agros saul patris tui: et tu comedes panē in men sa mea semp. Qui adorans eũ dixit: Quis ego sum ser uus tuus: qm respexisti sup canem mortuũ similem meis? Vocauit itaqz rex siba pue rum saul / z dixit ei: Omnia quecũqz fuerunt saul / z vni uersam domũ eius dedi filio dñi tui. Operare igit ei ter ram tu z filij tui et serui tui / z inferes filio dñi tui cibos vt alatur: Miphibosef aut si lius dñi tui comedet semper panē sup mēsam meã. Erāt aut sibe qndecim filij z vigin ti fui. Dixitqz siba ad regē: Sicut iussisti dñe mi rex ser uo tuo sic faciet seru' tu'. Et miphibosef comedet super mensam meã qñ vn' de filijs regl. Habebat aut miphibo seth filiu puulu noie micha. Dis vo cognatio dom' sibe f uiebat miphibosef. Por

Expo. Ca. IX. Et dixit rex.

In h ca. agit de miphibosef filio ionathe: cui restituit dauid oēs possessioes q fuerat saul: ppter io nathan patre ei': que dilexit: z cui iurauerat amicitias. i. Regl. xx. r **Miseric. dei. ppter deu. s. Siba**: q interpretat egress' ve i. Regl. q nre medonã mor tis q adducit miphibo seth claudu. i. infirmu ad dauid. i. ad christu. r **Adorant**: vultus inclinado. f. **Dir itaq da. mi. vocat** ut casus. r **Acti meas**: qz vidit cu ne pidare dicit ei hęc: **Oēs agros**. a pte to tu intelligit. i. omnes possessioes patris sui. **Panę**. Noie panis qlibet ab' intelligitur. **In men. me. i. cõmefal me' erit**. De sa dauid/sacra scriptura e: in q s comeded' est panis spual refectiois. Sz mlti se q m aqua bibut ibi. i. scientiam. b **Su. ca. mort. i. sup me silem canu mor tuo. i. viler hũilę**. Sic j. Regl. xxij. c. dicit: Quę pleqr rex isrl: ca nē mortuũ pleqr et pulcẽ vnũ c **Puerũ. i. fuũ d' filio dñi tui. i. miphibosef. e. Inferes**: in horrea sua. **Filio dñi tui. i. sa. mllę filij dñi tui. g. Et alatur: micha. f. fil' miphibosef.**

... miphibo bicrusale iugiter ves dus vtroq ... aũ ... regnaret ... co. Dicit ... miferico ... naas: sic ... miferico ... consola ... sup pam ... veniffent ... ram filio ... cipes fil ... dñm suu ... honore ... uid ad te ... ideo vt ... plozaret ... cam mlti ... ad te: Tu ... dauid rati ... barbe cog ... eoz mede ... et omnia ... clatu esse ... cursum e ... cõfusi tu ... dauid cu ... biencho ... ba vestra ... Vidente ... unuã fe ... runt z cor ... i sru roob ... s ti milia pe ... b acha mil ... i decem mil ... k audiffet ... omne ere ... i Egreffi ... et direxer ... introuit ... soba et ro ... acha sco ... Videns ... ratum est ... uni: z ex ... gum eleg

et familia eius: quia precepit dauid sibi: ut ipse et filij sui et serui sui colerent terram miphiboseth: Ideo determinat auctores quor filios et quos seruos habuerit sibi in hierlin ubi erat mansio regis.

Actu est autem re. Diuisu est captiuus. Expo. Ca. X. hoc in duas partes. In prima misit dauid suos suos ad anon filiu naas ut consolarentur eum super morte patris

filij: Ipse vero ad suggestionem principum: rasi sunt cis barbas dimidias: et percidit vestes eorum usque ad nates. In secunda parte agit de duplici victoria quam habuit dauid contra anon et adiuutores eius. b. Rex filiorum a. f. naas: anon filius eius: vel amon. c. Sicut fecit pater eius mecum misericordiam: Quia dauid fugit a facie achis regis gerb. i. Reg. xxj. d. venit ad naas reges amon. i. Reg. xxvij. qui fecit cum eo misericordiam. De naas itaque venit in speluncam odollam. i. Reg. xxij. a. ubi uenerunt ad eum pater eius et mater eius domus eius. Inde uenit ad moab. i. Reg. xxij. a. et dimisit apud eum patrem et matrem: et omnem domum eius: id est familiam. Ad hoc dicit achis rex gerb. i. Reg. xxj. d. hic non ingrediet domum meam: abijt inde dauid: et fugit in speluncam odollam: subaudiendum est de domo naas. Si autem non cur ad achis redijt. i. Reg. xxvij. a. quez pater fugerat: intelligendum est eum ad quem redijt fuisse filium eius quem fugit. Unde in sequentibus achis cum quod descendebat dauid in pliu: filii dicitur fuisse maach. Mo enim a patre nomine hoc patronymicum: sicut a matre sumptum: quia maacha vocabatur. Hec dicuntur in qda glo. a. Anon: vel amon f. i. roob et reges erant in syria. An syria roob est qda pars syrie: et syrie soba: alia pars. g. a. a. achis: rege. h. a. b. hitob: rege. d. c. cu audis. f. q. anon conduxisset milites. k. a. b. hitob: ad eos. l. g. a. b. hitob: Egressi sunt: de uerde iua in campum anon. m. a. b. hitob: Partem populi: iua iaciter. n. f. i. hitob: Esto uir fortis. Simile dixit iudas. i.

ro miphiboseth habitabat in hierusalē: quia de mensa regis iugiter uescabatur: et erat claudus utroque pede.

Actu est Ca. X. a. Anon post hec ut more ret rex filiorum amon: et regnaret anon filius eius pro eo. Dixitque dauid: Faciam misericordiam cum anon filio naas: sicut fecit pater eius mecum misericordiam. Misit ergo dauid consolans eum per seruos suos sup patris interitum. Cum autem uenissent serui dauid in terram filiorum amon: dixerunt principes filiorum amon ad anon dominum suum: Putas quod propter honorem patris tui miserit dauid ad te consolatores: et non ideo ut te inuestigaret et exploraret ciuitatem et euerteret eam: misit dauid seruos suos ad te: Tulit itaque anon suos dauid: rasi sunt dimidia parte barbe eorum: et percidit vestes eorum medias usque ad nates: et dimisit eos. Quod cum nunciatum esset dauid: misit in occursum eorum: Erant enim uiri confusi turpiter valde. Et mandauit eis dauid: Mandate in hiericho donec crescat barba uestra: et tunc reuertemini. Uidentes autem filij amon quod iniuriam fecissent dauid: miserunt et conduxerunt mercedem syrum roob et syrum soban uiginti milia peditum: et a rege maacha mille uiros: et ab hitob decem milia uirosum. Ad cum audisset dauid: misit ioab et omnem exercitum bellatorum. Egressi sunt ergo filij amon et direxerunt aciem ante ipsum introitum porte: Syrus autem soba et roob et hitob et maacha seorsum erant in campo. Uidens igitur ioab quod preparatum esset aduersus se prelium: et ex aduerso et post tergum: elegit sibi ex omnibus ele-

ctis israel: et instruxit aciem contra syrum: Reliquam autem partem populi tradidit abisai fratri suo: Qui direxit aciem aduersus filios amon. Et ait ioab: Si preualuerit aduersum me syri: eris mihi in adiutorium: si autem filij ammon preualuerint aduersus te: auxiliabor tibi. Esto uir fortis: et pugnemus pro populo nostro: et ciuitate dei nostri: Dominus autem faciat quod bonum est in conspectu suo. Inijt itaque ioab et populus eius qui erat cum eo certamen contra syros: qui statim fugerunt a facie eius. Filij autem ammon uidentes quod fugissent syri: fugerunt et ipsi a facie abisai: et ingressi sunt in ciuitatem. Reuersusque est ioab a filiis ammon: et uenit hierusalē. Uidentes igitur filij ammon quoniam syrus expauiat: et quoniam corruissent coram israel congregati sunt pariter. Misitque ad adazer et eduxit syros qui erant trans flumen: et adduxit exercitum eorum. Sobach autem magister militie adazer erat princeps eorum. Ad cum nunciatum esset dauid: contraxit omnem israel: et transiit iordanem: uenitque in helema. Et direxerunt aciem syri ex aduerso dauid et pugnaverunt contra eum. Fugeruntque syri a facie israel: et occidit dauid de syris septingentos currus: et quadraginta milia equitum: et sobach principem militie percussit: qui statim mortuus est. Uidentes autem uniuersi reges qui erant in presidio ad adazer victos se esse ab israel: expauerunt et fugerunt quinquaginta et octo milia coram israel: Et fecerunt pacem cum israel: et seruerunt eis: Timueruntque syri auxilium prebere filiis ammon.

Moaliter.

B

In helema: ciuitas. y. Currus: metonymia est. i. sedentes in curribus. In presidio: id est auxilio. a. Dixeruntque dauid. Aboraliter: Tulit itaque anon serua. rasi sunt re. Anon interpretatur dolor eorum: et signum diaboli: qui nihil nisi dolorem eorum gerit qui fuerit ei. Dauid interpretatur manu fortis: vel aspectu desiderabilis: et signum christi: qui est fortis opibus: sed decorus futurus: qui fuit fortis in passione: sed aspectu desiderabilis in resurrectione. Fortis manu aduersarios: aspectu desiderabilis ad amicos. De fortitudine eius dicit Job. ix. b. Si fortitudo gerit: robustissimus est. De aspectu eius desiderabilis dicit Petrus prima prima. c. In quem desiderant angeli prospicere: Quippe quia uisio eius est uita eterna. Job. xvij. a. Hec est uita eterna ut cognoscant te solum uerum deum et quem misisti in seculo christum. Serui dauid quos misit ad solandum anon super morte patris: sunt predicatores: quos mittit christus ad consolandum peccatores. An ipse met dicit de se Esa. lxxj. a. Spiritus domini super me: ad annuntiandum mansuetis misit me: ut mederer contritis corde: ut consolaber oves lugentes: ut ponerem consolationem lugentibus sion. Sic debet facere predicatores. Per barbam intelligitur fortitudo: quia soli uiri barbam habent. Duplex autem fortitudo debet esse in predicatore: prima scilicet: et opibus: ut audacter dicat et faciat ueritatem. Quidam enim audaces et libenter dicunt ueritatem: sed facere erubescunt: ne dicant papalardi: De q.

De quib⁹ dicit Prover. xxvj. c. Abscondit piger manus suas sub ascella sua / et laborat sicut ad os suum eas puerterit. i. si quod dicit ore / ope compleuerit: Iō inanes sūt semp⁹ et famelici. Scriptū ē enī Prover. xviij. d. De fructu oris viri replebit venter ei⁹: et gemina labior⁹ ei⁹ saturabunt eū. Item Prover. xi. Date ei de fructu manū suar⁹: et laudet eū in port⁹ opa sua. De his dicit Luc. ix. c. Qui me erubuerit et sermones meos / hūc fili⁹ hoīs erubescet cū venerit in maiestate sua et patris et sanctor⁹ angelor⁹. Da bēt igit⁹ dimidiā barbam rasam: qz fortē sūt in sermone: sed debiles vel nulli in ope: clari i verbo: obscurissimi in exēplo. Propt⁹ quod dicit dñs Matth. xx. iij. a. Quę dicūt facite: q̄ autē faciūt / nolite facere: dicunt enim et nō faciūt. Iesus vero cepit facere et docere. Tales filii sūt cymbalo ecclie: qd̄ alios vocādo ad eccliam / seipsum cōsumit: Dū bñ dicit et male faciūt / se ipsos cōfundūt. Cū i libro psperi dicit: Bñ docere et male viuere / quid aliud ē / q̄ se sua voce dānare: Hagis vult anon. i. diabol⁹ qd̄ dimidia barba radat p̄dicatozī q̄ tota: qd̄ q̄to melius p̄dicat et male viuūt / tāto mai⁹ scandalū facit: qz p̄pter tales cōtēnēt verbi p̄dicatiōis: sic dicit Ap̄ls Ro. ij. d. Quid i lege gloriar⁹: per p̄uaricationē legis deū in honozas: Mōmē enī dei p̄ vos blasphemāz inter gentes. Dicit etiā am saryricus: Omne animi vitiiū tanto cōspect⁹ in se crimē habet: q̄to qui peccat maior habet. De his pprie dicit Job. xl. b. Ossa ei⁹ sicut fistule eris. Fistula sonū habet / sed non sensum. Unde recte significat qui bonū sermonē habent: sed sensum bene viuēdi nō retinent. Vestes vero p̄scidere / est bonā cōuersationē auferre. De his vestibus dicitur Eccl. ix. b. Omni tēpore sint vestimenta tua candida. i. cōuersatio tua mūda: et tūc oleū de capite tuo non deficiet: id est gratia p̄dicatiōis a mente. Nam sepe bene viuēt infundit gratia p̄dicandi. Sed nō sufficit diabolus vestes p̄scidere: id est bona opera auferre: sed vsqz ad nates p̄scindit: Et h̄ fit quādo ablata bona vita / turpitudine incontinētie manifestat. Baruch. vi. c. Sacerdotes sedent habentes scissas vestes et barbā rasam: quozū capita nuda sunt.

A. 1. Paral. 20. a.

1. Act. 1. a.

De pe. dif. 2. s. exponit. in fi. 51. q. 1. s. 3. obij. citur.

B

Factū est autē vertente anno eo tēpe quō solent reges ad bella pcedere / misit dauid ioab et seruos suos cum eo et vniuersum israel: et vastauerūt filios ammō: et obsederūt rabbath: Dauid autē remansit in hierlm. Dū hęc agerent / accidit quadaz die vt surgeret dauid de stratu suo post meridiē / et deambularet i solario domus regie: viditqz mulierē se lauāntem ex aduerso sup solariū suuz. Erat autē mulier pulchra valde. Misit ergo rex et requisitū q̄ esset mulier. Nunciatus est ei q̄ ipsa esset bersabee filiā heliam / vxor vrie ethēi. Misit itaqz dauid nuncijs tulit eā. Quę cū ingressa esset ad illū / dormiuit cū ea: Statimqz scificata ē ab imūdia sua: et reuersa ē domū suā pcepto fetu. Misit tēsqz nūciauit dauid et ait: Cōcepi. Misit autē dauid ad ioab / dicens: Misit ad me vriā ethēi. Misitqz ioab vriā ad dauid. Et venit vriā ad dauid. Quęsiuitqz dauid q̄ recte ageret ioab et ppl̄s: et quō administraretur bellū. Et dixit dauid ad vri-

syrie fuerūt: et pugre voluerūt d̄ dauid / ducti a rege moab: sed deuicti sunt. Quo solent rē. Glo. i. in vere quādo pulsa frigidis asperitate / pabula reperiunt iumentozū. Nota qz etiā demones illo tēpore acius impugnat: et plura bella aggreduunt. Unde adā eo tpe. i. in vere tēptatus est a diabolo et superatus: Bñ. ij.

am: Uade in domū tuā / et laua pedes tuos. Et egressus est vrias de domo regis: secutusqz est cum cibis regi⁹: Dormiuit autē vrias ante portā domus regie cū alijs seruis dñi sui: et nō descendit ad domū suaz. Nunciatusqz est dauid a dicentib⁹: Non iuit vrias ad domū suā. Et ait dauid ad vriā: Nunquid nō de via venisti: Quare nō descendisti ad domū tuā: Et ait vrias ad dauid: Arca dei et isrl et iuda habitāt in papi lionib⁹: et dñs me⁹ ioab / et hui dñi mei sup faciem terre manent: et ego ingrediar domū meā vt comedā et bibā et dormiā cū vxore mea: Per salutē tuā et p salutē anime tue nō faciā rem hęc. Ait q̄ dauid ad vriā: Adane hic etiā hodie / et cras dimittam te. Misit vrias in hierlm i die illa et altera: et vocauit eū dauid vt comederet corā se et biberet: et iebriauit eū. Qui egressus vespere dormiuit i stratu suo cū seruis dñi sui: et in domū suā nō descendit. Factū ē ergo mane: et scpsit dauid epistolā ad ioab: misitqz p manū vrie: scribēs in epistola: Adite vriā ex ad-

in via inuenit hominē occisum: mortuus et nudum: et mox fecit ibi: et rex impleuit peccatū suū: et luxit nathan. k. Misit tēsqz: bersabee nunciū. i. Misit ad me vriā. Sicut dicit ioseph⁹: iō vocauit eū ab expeditione / vt ingrederetur ad vxorē suā / et ascriberet ei p̄: et sic adulterū bersabee celare: ne quasi adultera lapidaret. m. Laua pe. tu. Glo. i. post laborē balneis vtire: Partē posuit p toto corpore: Nō enī tantus vir discalciat⁹ incedebat. n. Libus regi. Glo. vt refectus delitiose puocat⁹ in libidine / dormiret cū vxore: et sic adulterū lateret. o. Misit quid nō de via ve. q. d. multū laborasti: et deberes q̄scere cū vxore tua i domo tua. p. Est come. rē. Bñ dicit / comedā et bibam / et postea dormiā cum vxore: qz vt dicit Hiero⁹: venter et genitalia vicina sunt: et p vicinitate mēbroz sequit⁹ p̄federatio vitioz. Cū Ap̄ls Eph. v. d. Nolite inebriari vino / in q̄ est luxuria. Exo. xxij. b. Sed dit ppl̄s māducare et bibere: et surrexerūt ludere. i. cū idolo fornicari. q. Cū vxore mea: sic debem⁹ nos dicere: qz arcā dñi. i. sepulchz ei⁹ farragēni tenēt. r. Per salutē tuā: supple iuro. s. Inebria. eū: vt estuās mero / moueret ad libidinem. Sed

uero belli v... gūis: dicit... ab obli... vā i loco... e foallim... n de ciuita... uerfium /... p̄lo seruo... us est enā... sit itaqz io... uid oia v... nūcio die... vniuerso... regē: si ei... dixerit: i... murū v... rabanis... ro telar... sit abum... nōne m... fragmē... e terfecit... murū a... seruis... cubuit... venit et n... ei p̄p̄a... a ad dan... aduerfū... ad nos in... cto imp... vsqz ad p... recerunt... seruos tu... mouit... Qui en... us mor... ad nun... Nō re fi... us en... hūc et m... us. Con... os aduer... as cā: et... diuū aut... us effec... it eū. Tr... dauid: et... mū suā:... penes e... b verbū h... coram d... a... v... Rūde n... nerat in

ne. Sed nec condrat
est desiderio vxoris.
Dosuit viatē.
Redidit ioab q' vias
deliquit in regē: pp̄t
q̄s iussit fieri rex: et
io cito cōsensit et fecit.
Nunciavit oia:
ipi dauid. **A**bi
melech: Judic. ix. s.
Filiū hieroba
al. i. gedēis. **E**n
thebes: nomē ē tur
na. **E**theus: ve
ceh: q̄s idē ē. **E**t
nūc hūc rē. victorē
a victo supari sepe vi
dem. **V**erbuz
hoc. i. res hui' verbi.
Epo. La. XII.

Ist g' domi
nus. In hoc
capitulo agit
de penitētia dauid su
per peccato suo. Et di
uidit in quatuor par
tes. Primo nathan
missus a dno pposuit
dauid p̄digina de vi
ro habere oues pluri
mas: q' rapuit vicino
paup' vias ouiculam
quā habebat: vt ex ea
p̄parat p̄uuiū hospiti
i q' ei supuenerat: Et
indignat' dauid i ho
mine illū: dixit: Fili
mortis est. In secūda
p̄e exposuit nathā pa
radigma regi: Tu es
hō ille. q' iulisti vxorē
vix: et vt occultares
adulteriū occidisti eū.
Et penituit dauid: di
cēs: Peccavi: Et trās
latū ē peccā ei' ab eo.
Inde cōposuit dauid
psalmū illū: Diserere
mei de'. In tertia p̄e
reuerfus ē nathā i do
mū suā: et percussit dñs
p̄ter quē genuerat da
uid de berlabee: p̄o q'
orauit dauid septē die
b' s' mortu' ē iux' sbū
nathā. In q̄rta p̄e dī
quō dauid cepit rab
bari: ad quā obfidēdā
p̄miserat ioab cū exer
citu magno. k R̄sīde
mi. i. i. d. a. m. r̄sionē
tuā vt fiat iudiciū. l

Duo viri rē. Glo.
Lū plani ecclē potētes
arguit: p̄i' q̄dā filiu
dines: velur de alieno
negocio inducūt. m
De cali. ei' i. de aq'
domi allata: qz dome
stica erat ouis illa: nō

uerso belli/ vbi fortissimū est
plū: et derelinquite eū/ vt p
cussus intereat. **I**git cū io
ab obsideret urbem/ p̄osuit
viā i loco vbi sciebat viros
eē fortissimos. **E**gressiqz vi
ri de ciuitate/ bellabant ad
uersum ioab: et ceciderūt de
pplo seruoꝝ dauid: et mortu
us est etiā vias ethe'. **A**d
sit itaqz ioab et nūciāuit da
uid oia verba plij: h̄cepitqz
nūcio dicēs: Cū cōpleueris
vniuersos sermōes belli ad
regē: si eū videris indignari/ et
dixerit: Quare accessisti ad
murū vt pliaremi? **A**n igno
rabatis q' mlta desup ex mu
ro tela mittant? **Q**uis p̄cus
sit abimelech filiū hierobaal
nōne mulier misit super eum
fragmētū mole de muro/ et i
terfecit eū i thebes: q̄re iuxta
murū accessistis: dices: **E**tiā
seruus tu' vias etheus oc
cubuit. **A**bijt ergo nūcius: et
venit et narrauit dauid oia q'
ei h̄cepat ioab: **E**t dixit nū
ci' ad dauid: **P**̄equaluerūt
aduersū nos viri/ et egressi s̄t
ad nos in agrū: **N**os aut' fa
cto impetu p̄secuti eos sum'
vsqz ad portā ciuitatis: et di
rexerunt iacula sagittarij ad
seruos tuos ex muro desup:
mortuiqz sūt de seruis regis.
Qui etiā seru' tu' vias ethe
us mortu' est. **E**t dixit dauid
ad nūciū: **H**ec dices ioab:
Nō te frangat ista res: **C**lari
us em̄ euē' est p̄elij: et nūc
hūc et nūc illū cōsumit gladi
us. **C**onforta bellatores tu
os aduersus urbē/ vt destru
as eā: et exhortare eos. **A**u
diuit aut' vxor vix q' mortu
us esset vias vir su': et plāx
it eū. **T**rāsactoz luctu/ misit
dauid et introduxit eā in do
mū suā: et facta est ei vxor: pe
peritqz ei filiū. **E**t displicuit
coram dño. **C**a. XII.

Ist ergo dñs nathan
ad dauid. **Q**ui cum
vāisset ad eū/ dixit ei:
Rndē mihi iudiciū. **D**uo vi
ri erāt in ciuitate vna: vñ' di

ues et alter paup. **D**ives ha
bebat oues et boues pluri
mos valde: paup autē nihil
habebat oīno/ p̄ter ouē vñā
puulā/ quā emerat et nutrie
rat: et q' creuerat apud eū cū
filijs ei' sumt: de pane illi' co
medēs: et de cālice ei' bibēs:
et in sinū illi' dormiēs: eratqz
illi sicut filia. **C**ū aut' p̄grin'
q̄dā venisset ad diuitē/ p̄cēs
ille sumere de ouib' et de bu
bus suis/ vt exhiberet p̄uui
um pegrino illi q' venerat ad
se: tulit ouē viri paupis/ et h̄
parauit cibos boi q' venerat
ad se. **I**rat' aut' indignatiōe
dauid aduersus hoīem illuz
numus: **D**ixitqz ad nathā: **T**i
uit dñs: qm̄ fili' mortis ē vir
q' fecit hoc. **Q**uē reddet i q'
druplū: eo q' fecerit verbuz
istud et nō pepcerit. **D**ixit au
tē nathā ad dauid: **T**u es ille
vir q' fecisti hāc rē. **H**ec dicit
dñs de' isrl': **E**go vixi te i re
gē sup isrl': et ego erui te d' ma
nu saul/ et dedi tibi dōnum
dñi tui: et vxores dñi tui in si
nu tuo: dediqz tibi domū is
rael et iuda: **E**t si pua sūt ista/
ad iudiciam tibi multo maiora:
Quare ergo p̄tēpisti verbū
dñi/ vt faceres malū i p̄spe
ctu meo: **T**riā etheū p̄cissi
sti gladio: et vxorē illi' accepi
sti tibi vxorem: et interfecisti
eū gladio filioꝝ amō. **Q**uā
ob rē nō recedet gladi' de do
mō tua/ vsqz in sempiternū:
eo q' despexeris me: et tuleri
vxorē vix ethei vt esset vx
or tua. **I**taqz h̄c dicit dñs:
Ecce ego suscitabo sup̄ te
malū de domo tua: et tollam
vxores tuas in oculis tuis et
dabo primō tuo: et dormiet
cū vxorib' tuis in oculis so
lis hui'. **T**u em̄ fecisti absco
dite: ego vero faciā verbum
istud in cōspectu oīs israel:
et in p̄spectu solis huius. **E**t
dixit dauid ad nathā: **H**ec
caui dño. **D**ixitqz nathā ad
dauid: **D**ñs qz trāsulit p̄c
catū tuū: **N**ō mōrieris. **V**e
rūtū qm̄ blāsp̄hemare fecisti
iūmicos nomē dñi/ p̄p̄t' vbi

pasual. n. **I**n sinu
il. doz. i. valde dome
stica fuit. o. **H**ere
grin': ille ē diabolus.
p. **I**rat' aut'. Glo.
Post similitudines/ rectā
simiam p̄ se q̄si in altēz
p̄ferunt potentes.
q. **I**n q̄drū. fm le
gē. **U**n Zachē' dixit
Luc. xix. b. Dimidiū
bonoz meoz do pau
pib': et si qd aliq̄ue de
fraudauit/ reddo q̄drū
plū. i. restituo. **V**er
bū. i. rem huius sbi.
s. **D**omū dñi tui:
id ē regnū saul'. **V**er
vxores rē. **H**oc nū
qz legit q' dauid hūit
vxores saul'. **S** mul
ta facta sūt q' nō s̄t scri
pta. v. **A**d iudiciā. 3. q. 7. 4. fi.
q. d. h̄c et plura alia
fecit tibi dominus.
r. **P**ercussisti. i.
p̄cuti fecisti. **I**lle enim
fac̄ rē/ cui' auctoritate
fit. v. **G**ladi'. i. tri
bulatio et vindicta. 3
De do. tua: **H**oc fa
ctū ē post mortē salo
monis in diuisione re
gni tui. iij. **R**eg. xij. e.
a. **U**sqz in sē. i. q̄
diu erit: b. **S**up te
malū. b. i. p̄letū fuit qm̄
absalon p̄cūc' ē eū. i.
rv. **V**xores. i. cō
cubinas. **I**n ocu
tu. id ē palā i p̄spectu
oīm. **D**rox. i. t. **C**
absalon. **A**bsalon em̄
cōsilio achitophel ac
cessit ad p̄cubinas da
uid in p̄spectu oīs: **I**n
fra. xvj. d. f. **S**olis
hui'. i. manifeste corā
oib'. **S**fecisti ab
scōdite. i. facere volu
isti abscondite: s̄ palā ē.
b. **V**erbū: id est rem
hui' verbi. **H**ec
caui. Glo. **Q**ui hūi
liter p̄stet/ veniā mox
p̄sequit. **H**ixitqz
na. i. spirat' a deo. l
Trāsulit. i. dimisi.
m. **H**ec tū. Glo.
Oia tū q' p̄dicra sūt ei
p̄ p̄cto postmodū to
lerauit. **D**eus delictū
delet/ s̄ iultū nō dese
rit: **A**ut em̄ hō i se p̄g
nitēs punit aut deus.
n. **N**ō mōrieris. i. non
dānaberis. o. **B**lā
p̄he. **E**sa. l. ij. b. **I**ugi
ter tota die nomē me
um blāsp̄hemaf. **R**o.
e 4

B

C

Eccl. 47. b.
De pe. dif. i. c.
voluissent imq.
s. deniqz. et. c. si
peccatū dauid.
et. c. sicut p̄mi. et
dif. 2. s. opponit
in fi. et dif. 3. c. ro
tā penitentiā. et
c. ille rex tant'.
et. c. illud.

ij. d. Nomē dei p vos blasphemaf inter gentes. Dixerūt em̄ idolatre/ vñ dicere ponērt: Nō ē iust' de' isrl' q̄ saul amouit a regno z dauid substituit/ q̄ graul' q̄ saul peccauit. a. Nat' ē tibi: de bersabee. b. Porief. Ergo punif p pctō p̄is. l. o tra: Ezech. xviij. e. dī: Filii nō portabit iniquitatē p̄is. Sol.

33. q. 2. c. post ipm h. hoc aut

Ezechiel loquit d pe na eterna: hic so fili' punif pena tpali pro pctō patris. z b q̄is fac' de' / vt dīc Aug'. Sed que iusticia ē vt vn' peccet z alius puniat / etiā tpaliter: Sz dicim' q' iusticia est q' ad patrē q' punif in filio: misericōdia so q' ad filiū: qui si viueret / peior forsitā efficeret: et meli' est ei sic mori q' viuere. c. Mercul sit qz: egritudine icu rabitū. d. Desperat' : de salute pueri. e. Desperat' qz zc. Sz ex q' desperauit dauid de salute pueri / q' re g' rogat p ipō: Solu. Desperauit de con ualescentia pueri p natura: Sciebat autē q' de' supra naturā ē: et sō rogauit eū. f. Ie iunauit. Glo. Ihes ieiunem' z sup trā lace am' / donec desiderū pcrī fūdītus aboleat: Sz fm hanc Glo. vi/ det q' dauid nō p puero / sz p pctō ieiunauit. Sz dicim' q' Glo. mystica ē docē p filie: vt sic dauid ieiunauit p corpali salute filij: z nos ieiunem' p salute ppria spūali. g. Cogētes. i. obnixe rogātes. h. Nō audiebat. i. nō exaudiebat. i. Abilitates. i. sb/ missa voce loquentes. k. Tinctus qz. An tiq' em̄ vtebant vn/ guentis pro balneis. l. Vestē: lugubrem. m. Danē. i. cibuz.

E

F

b: fili' q' nār' ē tibi morte mō rief. Et reuersus ē nathan in domū suā. Percussitqz dñs puulū quē peperat vxor vñe dauid: et desperat' est. De p̄cat' qz ē dauid dñm p par/ uulo: et ieiunauit dauid ieiunio: z ingressus seorsū iacuit sup terrā. Uenerūt autē seniores dom' ei' / cōgētes eū vt surgeret de terra. Qui noluit: neqz comedit cū eis cibū. Accidit autē die septima vt moreret infans: timuerūtqz sui dauid nūciare ei q' mortu' esset puul': Dixerūt em̄: Ecce cū puul' adhuc viueret loquebamur ad eū: et nō audiebat vocem nrām: q̄to magis si dixerim' / mortu' est puer / se affligeret: Cū ergo dauid audisset seruos suos mū sitates / intellexit q' mortuus esset infantulus. Dixitqz ad seruos suos: Nūqd mortu' ē puer: Qui rñderūt ei: Mortuus est. Surrexit igitur dauid de terra: z lot' vnctusqz est. Cūqz mutasset vēstē / ingressus ē domū dñi z adora uit: z venit in domū suā: p̄ tuitiqz vt poneret ei panē: et comedit. Dixerūt autē ei serui sui: Quis ē sermō quē fecisti propter infantem: cum adhuc viueret ieiunasti z flebas: mortuo autē puero / surrexisti et comedisti panem? Qui ait: Propter infantes

Glo. in hebreo / idida. i. dilect' dñi. i. ppf dñm. f. ppf gratul tam misericōiam q' eū diligere dignat' ē / q̄uis māceret esset. Sed Glo. videt esse falsa: imo legitim': qz dauid duxerat bersabee an' pceptū. Sol. qz dauid adulterū cōmisit cū bersabee: iō si h' ei' etiā post mīmonū māceres appellat. Vt qz ipa nō fuit

cū adhuc viueret ieiunauit z fleui. Dicebā em̄: Quis scit si forte donet eū mihi dñs / et uiuat infans: Nūc autē quia mortu' ē: q̄re ieiunio: Nūqd potō reuocare eū apli' / Ego vadā magl' ad eū: ille vō nō reuertet ad me. Et solat' ē dauid bersabee vxorē suaz: ingressusqz ad eā dōrmiiuit cū ea. Que genuit filiū: z vocauit nomē ei' salomō: z dñs dilexit eū: Adisitqz eū i manu nathā pphete: z vocauit nomē ei' / amabilis dñs: eo q' diligeret eū dñs. Igit' pugnat' iob z rabbath filiorum amō: z expugnabat vrbē regīā. Adisitqz iob nūcios ad dauid / dicens: Dimicauit aduersū rabbath et capiēda est vrb' āqz. Nūc igit' pgrega reliquā p̄tē ppli' / z obside ciuitatē / z cape eā: ne cuz a me vastata fuerit vrb' / noi meo ascribat victoria. Cōgregauit itaqz dauid oēm pplm' / et pfect' est aduersū rabbath. Cūqz dimicasset cepit eā: Et tulit diadema regl' eoz de capite ei': pōdo auri talētū habēs gēmas p̄ciosissimas: z ipositū ē super caput dauid. Sz z p̄dā ciuitatis asportauit mltā valde: P̄plm' qz ei' adducēs ferrāuit: z circuegit sup eos ferrāta carpēta: Diuisitqz cultris / z trāsduxit i typō latez. Sic fecit vniuersis ci

prima vxor. Vel quia ipsa ignobilis erat respectu regl'. Rabbath ciuitas ē filioz amō: que nūc philadelphia vocatur. Glo. Rabbath q̄is cū adiectōe scribit rabbath vt b: q̄is sine adiectōe rabba. 3. Capiēda ē. i. cito capiet. a. Vrbs āqz. Glo. ppter abundantīā aqz q' erat ibi. Vt vt quidā dicit pfor: iuz illd' Apoc. xvij. d. Aq' multē / ppli' multi. b. Reliquā partē que remāserat in p̄tē rabath. c. Cuius victoria: Sic sapiens totū bonū qd agit nō sibi / sed domino ascribit. P̄. Mon nobis dñe non nobis: sed nomini tuo da gloria. Ela. xviij. c. Dia opa nra opar' es i nobis dñe. Zach. vij. c. Sume a trāsmigratiōne q' venerūt de bylone / auz z argētū: z facies coronā et pones in capite iesu filij ioledech sacerdot' magni: h' est ab illis q' trāsēūt ab amore mūdi / sumēdū est auz sapientie z argētū eloquentie: z inde faciēda ē corona z ponēda in capite iesu. i. gloria laudis christo ascribēda ē. b' est qd dicit Aplos. i. Cor. xv. b. Hra dei sū id qd sū. Jre Ro. ix. c. Nō ē volēt neqz currētis / sed miserātis dei. Jre Apoc. iij. d.

Procedebat viginti duo: seniores an' sedēre i throno: z adorabāt viuētē i seclā seclōz: z mittebāt coronas suas an' thronū. i. d' bonis suis z de victorijs suis: xpo gliaz attribuebāt: nō sibi. Vñ. ij. Cor. x. d. Qui gliaz i dño glief. a. Diadema. Glo. Jn. i. Paral. xx. b. legit: Tulit dauid coronā melchō d' capite ei': z inuenit i ea auri pōdo talētū / z p̄ciosissimas gēmas: fecit inde sibi diadema. Nō ē em̄. ppulū nomē melchon / sz interpretat' rex eoz. Jre Glo. Melchon vt volūt qdā habēt / idolū ē amō mītarū: cul' diadematis aurū z gēmas dicit dauid conūstasse et purgasse fm legē / z fecisse sibi diadema. Sz videt q' dauid fecit q' legē. d' em̄ Deut. vij. d. Sculptilia eoz igne cōbures: nō p̄cipites argētū z auz de qbus facta sūt: neqz assumes eis qcqz / ne offēdas: qz abominatio ē dñi dei tui: nec isteres q' p̄tā ex idolo in domū tuā: ne fias anathema / sic illud ē. Sz pot dicit q' illud qd d' in Deut. intelligit em̄ de ciuitatib' / z p̄tis q' erāt intra termios frē / pmissiōis: Sz ista ciuitas erat extra / et

margin notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

lo no est p rariu. f. **Serravit.** Blo. i. serra p mediū secuit. **Ser. car.** Blo. ronis incidētia. **Larpētū** securi ē. **h. Dv** uiliqz eos. **In typo.** Blo. id ē in similitudine. **Frē** Blo. **Trāsdurit** cultros p eos mō q trāsducūt p lateres adhuc te/ **neros vt pfontent.** **Expositio La. XIII.**

Actū ē autē **In** pma parte **hui** capli agit **de** oppressiōe thamar **ab** anon fratre suo fa/ **cta** i dolo. **In** secūda **parte** agit de occisiōe **anon** quē occidit abla/ **lon** fr ei in dolo in vl/ **tionē** oppsiōis soroz/ **sue.** **In** tertia pte agit **de** lactu dauid super **moite** ammon filij sui. **Factū** est autē post **hec** rē. **Abfalō** intē/ **rat** p rōis par: rē sūt dia/ **boli** q pacē cum mū/ **do** r cū carne suggerit **qntū** potest: q reuera **par** vniū est: de q dē **Datū** r. d. **Mō** ve/ **ni** pacē mittere in frā/ **sed** gladiū. **Quid** em **est** pacē habere cum **mūdo** vel cū carne: q **sūt** facere eis: qd qdē **malū** est. **Mā** mūdus **suggerit** vanitatē: r ca/ **ro** volupatē. **Esā.** v. e. **De** q trahit iniquitatē **in** fūniculis vanitatis. **Fūnicū** vanitatis mlti **sūt.** **Sapientia** seclī: for/ **titudo** corpis: diuitie **spūales.** **Et** de his dē **libere.** **ir. g.** **Mō** glo/ **ref** sapiēs i sapia sua **et** nō glieē fortis i for/ **titudie** sua: r nō glieē **diues** in diuitijs suis. **Frē** pulchritudo corpis: fūnicū vani/ **tatis** ē: de q **Prover.** f. d. **Fallax** grā r vana ē pulchritudo. **Per** hāc em r **berfabee** cū dauid adulterata ē: r thamar a frē/ **suo** amnō violata: vt h: **Frē** generū nobilitat: **Frē** seclī digni/ **tas:** **Frē** fauor p raris: sūt fūniculi vanitatis. **Hęc** oia i se bona **sūt:** s; hō abutēdo eis/ **fec** ea sibi fūniculos qd trahat iūqratē ad **se:** r trahat ab iniquitate in infernū. **Esā.** xxxij. a. **Uē** q p dard/ **nōne** r ipe p daber: **Cū** psumauer de p datioz/ **dep daber.** i. **Cū** peccatū ipe p fecerit/ **hiet** p dā r ipe. **Isti** sē septē neruicci su/ **nes** qd dālla. i. caro vel amor mūdi samson ligauit/ **vt** trade/ **ret** cū philistēis occidēdū: **Judicū.** xvj. b. **Sz** fortē lāsō rupit **eos** q si filū stupaz: qd facē qdlibet iust/ **iq** talia p rēnit. **Uē** r tha/ **mar** interp rāf amara: r sūt seculi dignitates: q plene sūt ama/ **ritudine** r labore. **Amnō** interp rāf ppls meroris: r sūt abiti/ **ofos:** q sp in merore r dolore ysant. **Quid** ē ergo q amnō ar/ **det** amore thamar: nisi qd ambitiosi nimis appetunt dignita/ **tes.** **de** qd **Job.** xxx. b. **Esse** sub sentib/ **delicias** reputabant **filij** stultoz. **Osee.** x. c. **Ephraim** vitula docta diligere tritu/ **rā.** **Vitula** em assueta triture spōte redit ad eū/ **etiā** nō cōpul/ **sa:** r submittit collū iugo: ita abitiōsi ad onera dignitatū cur/ **rūt** etiā nō vocati. **Frē** amnō petijt thamar vt faceret sibi du/ **as** sorbitiūculas: qz abitiōsi p raturas appetūt tñ p p deliti/ **as** r diuitias: q recte sorbitiūculę dicūt: qz sūt ab/ **tñ** mliez **r** infantū. **Uē** **Esā.** ij. a. **Dabo** pueros pncipes eoz: r effe/ **minat** dñabunt eis. **Frē** amnō/ **cibos** qz sibi thamar parauc/ **rar** nō comedit: s; illis relectis/ **ipam** thamar violauit: **Et** qd **est** h: nisi q hoies huiusmodi in p ratiōe nullū relectiōis sola/

uitatib⁹ filioz amō. Et reuer sus ē dauid r ois exercit⁹ in hierusalem. **Ca. XIII.**

Actū est autē post hęc vt absalō filij dauid sorōrē spēciosissimaz vocabulo thamar adamaret anon fil⁹ dauid: r depiret in eā valde: ita vt egrotaret p p⁹ amorē ei: qz cū eēt virgo difficilē ei videbat vt q ppiā inhoneste ageret cū ea. Erat autē ammon amic⁹ nōie ionadab fil⁹ semmaa frīs dauid/ vir prudēs valde: Qui dixit ad eū: Quare sic attenuaris macie fili rēgl p singulos di/ es: Cur nō idicas mihi: Dix itqz ei anon: Thamar sorōrē s frīs mei absalō amo. Cui rñ/ dit ionadab: Cuba sup lectu b lū tuū r lāgudrē simula. Cū qz venerit p⁹ tu⁹ vt visiter te/ b dic ei: Uēiat oro thamar sō/ roz mea vt det mihi cibum: r faciat pulmētū vt comedam de manu ei⁹. Accubuit itaqz i ammon: r qsi egrōtare cepit. Cūqz venisset rex ad visitan

men recipiūt: s; abutētes ipam dignitatē p ratiōis corrupūt. **Uē** clamare cōpellit ipa p ratiōis dignitas: **Noli** frater mi opprimere me. **Quid** autē aliō ē opprimere thamar/ qz vi p ratiō/ nē acq rere. **Et** recte thamar bis dic: **Noli** fr noli me opprime/ re: qz duo sūt genera hoim q p ratiōes oppmūt: potētes. i. p

dū eū: ait amnō ad regē: **Uē** niat obsecro thamar soroz mea: vt faciat i d oculis meis duas sorbitiūculas: r cibuz paratū capiā de manu eius. **Misit** g dauid ad thamar domū dicēs: **Veni** in domū amnō frīs tui: r fac ei pulmētū. **Venit**qz thamar i domū amnon frīs sui: ille ast iace/ bat. **Quē** tollēs farinā cōmi/ m scuit/ r liq facies in d oculis ei⁹ n cōxit sorbitiūculas: **Tollēs**qz o qd coxerat effudit et posuit corā eo: et noluit comedere. **Dixit**qz anō: **Eijcite** vniuer sos a me. **Cū**qz eiecisset oēs/ dixit anō ad thamar: **Inser** p cibū in cōclau/ vt vescar de manu tua. **Tulit** g thamar sorbitiūculas qz fecerat: r i/ tulit ad amnō fratrē suū i cō/ clau. **Cunqz** obtulisset ei ci/ bum/ apphendit eam / et ait: **Veni** cuba mecū sorōr mea. **Quē** respondit ei: **Noli** fra/ ter mi: noli opprimere me: **r** nēqz enim hoc fas est in isra/ el. **Noli** facere stulticiā bāc.

pces armatas: diuites p donatōes iniquas. **Job.** xxxvj. c. **Dul/ titudo** donoz nō incli/ net te depone magni/ tudinē tuā absqz tribu/ latione. **Frē** **Prover.** xix. a. **Dulti** colūt p/ sonā potētis: et amici sūt dona tribuēt: fra/ tres autē hois paup rīs oderūt eū. **Uē** tōde **renē** oues absalō. **Oues** absalō sūt hy/ pocrite. **Oues** tōdere est inocētā hoib⁹ exte/ ri⁹ ostētare. **Post** biē/ niū absalon oues ton/ det: qz diabol⁹ p⁹ quie tē p ratiōis: post la/ bore actiōis facit hy/ pocritas innocentiam vel iusticiā suā homi/ nibus ostentare. **Qd** phibet **Deut.** xv. d. **Nō** tondebis primo/ genita ouīū. i. nō ostē/ tabis opa simplicita/ tis: qsi ex te sint. **Quē** em opera sua ad ostē/ tationē magnificat/ si/ cum fructifera decor/ ticat. **Uē** **Jobel.** j. b. **Bens** ascendit sup terrā meā fortis r iu/ merabilis/ posuit vine/ am meam in desertū: r ficum meam decor/ ticauit r nudam spoli/

Moralitas ista p rinet ad illud i. eodē: **Factū** ē autē rē. vt tonde/ renē oues absa/ lon.

auit eā: albi facti sūt ramī eius. **Sorozē:** ex vtroqz pa/ rente. **Spēciosissimam.** Ecce qz species nocuit ber/ sabee r thamar. **Difficile:** quia erat sub arca custo/ dia. **Uē** iosephus: **L**um neqz propter virginitatē neqz p/ pter custodiam suo posset desiderio p rualere/ crudeli percul/ sus vulnere carpebarur. **Uē** **Uōmine** ionadab: quem iosephus vocat ionathan. **Quidā** dicūt hunc fuisse nathan: **Sed** nō videtur hoc verū: quia propheta flagitiosum cōsili/ um non dedisset. **Uē** **Uili** regis: id est qui debes regi suc/ cedere in regno/ ratiōe p rimo geniturę. **Sorozem:** ex vtroqz parente. **Uē** **Uratris** mei: **Nō** dicit sorozē meā: ne audiens nomen / abhorreret amorem eius. **Uē** **Uan/ guorem** simul q uid est aliū q illū quem habebat et amore. **Uē** **Soroz** mea. **Uē** dic sorozem suam dicit/ vt sub nomine so/ rozis appetitum illiciti amoris tegeret: **Sed** m q dicit poeta/ **Cognato** poterit nomie culpa tegi. **Uē** **Egrotare** cepit: **Uē** id ē egrotare corpaliter se simulauit. **Uē** **In** oculis meis. **Uē** q. d. nō in domo/ s; hic. **Sorbitiūculas.** Blo. **Sorbi/ tiūcula** est/ quod ad sorbendū aptum est. **Uē** **In** oculis eius: id est coram ipō. **Uē** **Loriz** sorbitiūculas: s; m iosephum collyridas fricas. **Uē** **Uffudit:** id est i vale po/ suit. **Uē** **In** cōclau: id est in secreto: qui locus aptus est sceleri: **Iuxta** illud **Job.** ij. c. **Qui** male agit/ odit lucem. **Uē** **Soroz** mea. **Sorozē** vocat/ ne facin⁹ perpenderet. **Sed** ipsa cogita nequitia eius: vocat eum fratrē/ vt sic reuocaret eum a scelere. **Uē** **Uē** qz em hoc fas est in israel. i. op/ primere virgine.

Quid⁹ i eplis.

pmere vtrq; nē: imo punit q̄ b̄ fac̄ q̄nq̄ginta siclis: ⁊ d; puellā vrozē accipe: si puella vult: s̄m legē Deut. xxi. d. vbi dicit: Si iuenerit vtr puella vginē q̄ nō h; spōsū: ⁊ apphēdēs ꝑcu- buerit cū illa: ⁊ res ad iudiciū venerit: dabit q̄ dormiuit cū ea: p̄fi puellē q̄nq̄ginta siclos argētī: ⁊ hēbit eā vrozē: q; hūilia- uit eā: nec potit dimit- tere illā cūctis diebus vite sue. a. Ferre nō pote. i. occultare. b. Non nega. me tibi: ad cōiugiū. S; videf mēiri: q; legē eēt b. Vn̄ Leuit. xvij. b. Turpitudinē foro- ris tue: siue ex p̄e si- ue ex m̄e q̄ domi est: vel q̄ for; genita ē: nō reuelab. Itē Deut. xxv. d. Maledict̄ q̄ dormierit cum sorore sua ⁊ filia p̄is sui: Er go mērita est thamar. Ad b̄ dicit q̄dā q̄ illa phibitio legi d; sorore ducēda: intelligit de il- lis q̄ sūt eiisdē p̄li ex vtroq; p̄te: S; hęc sc; thamar fuerat de m̄e gētili / maacha. f. quā dauid cepit in p̄- lio: ⁊ cesarie ⁊ ynguib; p̄cis; (s̄m qd̄ lex iu- bet Deut. xxi. c.) duxer- rat eā vrozē: ⁊ ita tra- dūt thamar ⁊ ānon / q̄ fuit d; m̄e hebreā / po- tuisse cōiungi m̄imo- nio: ⁊ ita nō ē mentita thamar. Eodē mō sol- uit de othoniel / q̄ filiā fr̄is sui caleph habuit in vrozē: Judicā. j. c. Vel dicit h̄ thamar vt subterfugeret manus ei;. Vn̄ ioseph; dicit: hoc dicebat thamar volēs ad p̄sens ipetū ei; petulātē declinare. c. Dixitq; ei ānō: rogāti vt māeret ap̄d eum: ⁊ esset ei vroz.

47. dif. c. sic h. s. necesse.

B

8. 3. a.

Ego em̄ ferrē nō potero op- probriū meū: ⁊ tu eris quasi vn̄ de isipietib; in isrl: Quin pot; loquere ad regē et non negabit me tibi. Moluit autē acq̄scere p̄cib; ei;: s; h̄ualēs viribus opp̄ssit eā / ⁊ cubauit cū ea. Et exosam eā habuit amnō odio magno nimis ita vt mar; eēt odiū q̄ oderat eā / amore q̄ an̄ dilexerat. Dixit q; ei amnō: Surge et vade. Quē r̄ndit ei: Adā; ē b̄ ma- lū qd̄ nūc agl aduersū me q; qd̄ an̄ fecisti expellēs me. Et noluit audire eam: s; vocato puero q̄ ministrabat ei / dixit: Eijce hāc a me foras: ⁊ clāu- de ostiū post eā. Quē iduta erat talari tunica: huiusce- modi em̄ filie regl v̄gies ve- stib; vtebant. Eiecit itaq; eā minister illi; foras: clausitq; fores post eā. Quē asp̄gens cinerē capiti suo / scissa talari tunica: ip̄ositisq; manib; sup caput suū / ibat / igrediens et clamās. Dixit autē ei absalō fr̄ su;: Nunq̄d ānō fr̄ tu; con- cubuit tecū: S; nūc soror tā- ce: fr̄ tu; est: neq; affligas cor tuū pro hac re. Adāsit itaq; thamar cōtabescēs in domo absalon fr̄is sui. Cū autē au- disset rex dauid v̄ba hęc / cō- tristat; ē valde: ⁊ noluit tri- stare sp̄m ānō filij sui: qm̄ di- ligebat eū: quia p̄mōgenit; erat ei. Porro nō ē locutus absalō ad amnō: nec malum nec bonū. Oderat em̄ absa- lō amnō: eo q; violasset tha- mar sororē suā. Factū ē autē post t̄pus biēnij; vt tōderent oues absalō i baalāfor q̄ est iuxta ephra;: Et vocauit ab-

salō oēs filios regis: venitq; ad regē ⁊ ait ad eū: Ecce tō- det oues f̄m̄ tui: veniat oro rex cū seruis suis ad seruum suū. Dixitq; rex ad absalō: Noli fili mi / noli rogare vt veniam; oēs ⁊ grauemus te. Cū autē cogeret eū et noluisset ire / benedixit ei. Et ait ab- salon: Si nō vis venire / ve- niat obsecro nobiscū saltem amnō frat̄ me;. Dixitq; ad eū rex: Nō est necesse vt va- dat tecū. Coegit itaq; eū ab- salon: et dimisit eū eo ānō ⁊ vniuersos filios regis. Fece- ratq; absalō puuū q̄si cōiū- uū regl. Precepit autē ab- salō pueris suis dicēs: Ob- seruate cū temulēt; fuerit am- non vno / ⁊ dixerō vob;: p̄cu- tite eū / ⁊ iterficate: Nolite ti- mere: Ego em̄ sum q̄ h̄cipio vob;: i. Roboramini / et estote viri fortes. Fecerūt ergo pu- eri absalō aduersū amnō sic h̄cepit illis absalō. Surgē- tesq; oēs filij regl / ascēderūt singuli mulās suas / ⁊ fugērūt. Cūq; adhuc p̄gerēt in itinere / fama puenit ad dauid di- cēs: Percussit absalō oēs fi- lios regl: ⁊ nō remāsit ex eis saltē vn;. Surrexit itaq; rex dauid: et scidit vestimēta sua ⁊ cecidit sup trā: ⁊ oēs hui ip- si q̄ assistebāt ei scidērūt vesti- mēta sua. Respondēs autē iō- nadab filius semmaa fratris dauid / dixit: Ne estimet do- min; me; rex q; oēs pueri filij regis occisi sunt: Amnon so- lus mortuus est: qm̄ in odio absalon erat positus / ex die qua oppressit thamar sororē eius. Nūc ergo ne ponat

res sibi. d. Scidit: sicut Job. j. d. auanta morte filioꝝ. e. Sciderūt: more iudeoꝝ. f. Jonadab: ille q̄ de- derat amnō cōsiliū de thamar: quē nō latebat veritas: nō q; hoc videret spū p̄pheticō vt quidā asserunt: qui dicunt ip̄m fuisse nathan: sed ex facto p̄terito conijciebat solum amnō in- terfectum / propter oppressionem thamar.

Terbum

La. dñs meus vrbū istu regis occi solus moꝝ absalon. b. specularo perit et e veniebat re monti dab ad r ad sunt sic facti loqui ap Et intrā suā ⁊ fle oēs seru rati ma e absalon lomai fi sur. Zur suū amā Absalon venisset f bus anni s rex p̄cā ab lar esset f I gen uie etlet d d a am: ⁊ tul ente: vte te simul i gab: ⁊ r sis qual tpe lugē duri ad n fermōēs sūit aut io Itaq; cū licr t̄pccu

Uerbu. i. re huius uerbi. b. Speculator: i. hierlm. d. Serui tui: q. via reliquerat pre timore. d. Serui tui: mei. i. e. Ad tholomai. Blo. hic fuit p. maacha matris absalonis: qua dicunt hebrei dauid in plio cepisse: z cesarie z ynguib. p. cis: fm lege deut. xxj. b. in uxore sibi sociasse: et ex ea genuisse thamar et absalon.

Uita rex da. ple. i. uelle pseq. i. uoluntate psequedi absalon de posuit: q. solar. erat sup interitu ano: Re ducens em ad memo ria flagitiu anon: di cebat q. bn meruerat interfici. In hebreo dicit: Cessauit dauid exire post absalon: Et potest esse ide sensus. S. hebrei alit dicit: q. dauid uolebat renouare absalon: sed putas q. quotiescuq. uideret euz reduceret ad memoria mortem anon: cessauit exire vt reduceret eu: Et tunc i. s. b. p. uia: scdm sic: Cessauit dauid uelle exire ad renouandu absalo: eo q. consolatus esset: ne iteru renouaret do lo: et consolatio i. terperetur. Uel sic: Cessauit exire ad re uocandu absalon: q. eo q. cosolar. esset: q. paty: q. ces sau exire post absa lon. Uel ideo consola tus: q. nouerat anon flagitiu: z morte di gnium.

Intelli. Ca. XIII. gens aut ioab fili. sar uie: q. cor regis vsu m. esset ad absalon: misit thecu am: z tulit inde mulierē sapi entē: dixitq. ad eam: Zugere te simula: z induere veste lu gubu: z ne yngaris oleo: vt sis quasi mulier plurimo ia tpe lugēs mortuu: Et ingre dierl ad regē: z loqris ad eu sermōes huiuscemodi. Do suit aut ioab uerba i ore ei. Itaq. cū ingressa fuisset mu lier thecuitef ad regē: cecidit

Intelligens. At r. Ado ralter: Da uid: i. Absalon: p. dō: ioab: p. lat: mu lier thecuitef: p. dicitati onis gra: Thecu em interpretat buccina uel tuba. Quid e. g. ioab absalo ad dauid p mu lierē thecuitef reduce remisi p. latu p. dicitati onis gram p. dōres: dōriso reconcillare: S. q. hoc paua faciūt: cōquerit dñs p Ezechielē. xxiiij. a. Regē meū nō pascebat: qd ifirmū erat nō cōsolidastis rē. Et recte dī: q. ioab posuit sba sua i ore mlier: q. p. lat. q. d. q. d. in reductioe p. dōy. p. ficit: totū grē dei tribuat. Uñ Paul. i. Cor. xv. b. Absidant oib. illis laborau: nō ego aut: s. gra tia dei meū. Intelligens autem. Blo. q. a uidit eum pro absalon suspirasse. i. Ad absalon: reuocadu. i. Thec uia: de q. fuit amos. p. bera: cui hęc uida putat fuisse aua: Ita dicit Blo. Et bn: q. etiā lib amos sic icipit: Uerba amos q. fuit i pasto: talib. thecuē. i. Be yngari ol. i. ostēde te nō uictā oleo. i. neglectā. m. Sermones hui. q. ponunt infra. n. Adozauit: uilia. i. inclinauit ei. o. Serua me. i. de fensione p. be. p. Ancil. tue. Blo. Auit hebrei hęc mlierē uere duos filios habuisse: z p hereditate certasse: z alterū ab

altero intempri: mlier tñ se i psona dauid posuit: z filios i p/ sone anō z absalon: cognationē uero q. cōsurgit i filiu i psona alioy filioy dauid. q. Deleam. hē. i. faciam. ne sit heres. r. Scintil. meā. i. filiu meū. Et loquit metaphozice: q. a per illū modicu filiu potat suscitari magna pgenies: sic de modic a scintilla egredit magnus ignis. Uñ iosephus sic ait: Querūt extinguerē reliquā spes senecturū meę. Blo. s. sic dicit: Reliquas meas a similitudine ignis. s. Romē. i. mēoria: q. a in filio uiuit pat. Uel forte noie patris uocabat. Uel sic: Et nō sit uiro meo nomē. i. aliqd q. uocet fil. eius. Sile deut. xxv. b. Uxor defūcti nō nubat alteri s. accipiat eā frat. ei. z suscitabit semē frīf sui: et p. mo genitum ex ea filiu noie illi. appella bit. i. p. mo genitus di. ces fil. defuncti. t. Gubebo: vt habeas pacē. Aliq. dicunt: v. debo p te. i. puidebo tibi. ad idē redit. S. vi. def. q. fuerit trasgres for legl: q. p. cipit aiaz dari pro aia Exo. xxj. c. Itē deut. xix. c. p. cipit: vt si q. ex odio p. cussit aliū z occide rit: etiā si fugerit i ali quaz ciuitatū: refugij tradat in manu pri mi illi. qui occisus est: et moriat. Sol. Rex i talibus poterat dispē sare ex cōsensu partiū aut seniorū. v. In me dñe rē. i. si pu tas iniquū esse parce re occidit: mibi impu tetur z domui meę: tu aut sis innocens. Si mile. j. Regl. xxv. d. ubi dicit abigail ad da uid: In me sit die mi hęc iniqtas. Uel sic: Si aliqua iniqtas est q. alter filioy meozū surrexit in alterum: in me sit: in te autē nulla sit: Et sic ego sine cul pa sum si alter filioy meoz iterfecit alterū: sic z tu si absalon anon dignū morte interfecit: Sic legit Blo. r. Adduc eu ad me: id est affer ad me querimonā. y. Dñi dei: id est p. missionis hui. in domino factę. Tamē Hiero. dicit in libro de hebraicis q. stionib. i. Recordatio hic pro iuramento posita est. s. Sanguinis: id est occisi: cuius sanguis effusus est. a. Cuius dñs: iuramentum est. b. Non cadet de ca. id est nec in magno nec in modico tangerur ab illis. c. Dir it ergo mu. Nō sufficebat mulier illud iuramentū: s. uole bat illud magis cōfirmari p iterationē: iō ita instanter rogar. d. Istiusmodi rē: q. lē. i. ego p. dixi: psecutionē filij mei. Uñ ioseph. sic dicit: Dixi vt firma sint mibi dona tua: In simili causa: ppit. esto tuo filio. Et nota q. mlier iam secura de p. missione regis: post iuramentū exponit parabolam suam. Contra po.

altero intempri: mlier tñ se i psona dauid posuit: z filios i p/ sone anō z absalon: cognationē uero q. cōsurgit i filiu i psona alioy filioy dauid. q. Deleam. hē. i. faciam. ne sit heres. r. Scintil. meā. i. filiu meū. Et loquit metaphozice: q. a per illū modicu filiu potat suscitari magna pgenies: sic de modic a scintilla egredit magnus ignis. Uñ iosephus sic ait: Querūt extinguerē reliquā spes senecturū meę. Blo. s. sic dicit: Reliquas meas a similitudine ignis. s. Romē. i. mēoria: q. a in filio uiuit pat. Uel forte noie patris uocabat. Uel sic: Et nō sit uiro meo nomē. i. aliqd q. uocet fil. eius. Sile deut. xxv. b. Uxor defūcti nō nubat alteri s. accipiat eā frat. ei. z suscitabit semē frīf sui: et p. mo genitum ex ea filiu noie illi. appella bit. i. p. mo genitus di. ces fil. defuncti. t. Gubebo: vt habeas pacē. Aliq. dicunt: v. debo p te. i. puidebo tibi. ad idē redit. S. vi. def. q. fuerit trasgres for legl: q. p. cipit aiaz dari pro aia Exo. xxj. c. Itē deut. xix. c. p. cipit: vt si q. ex odio p. cussit aliū z occide rit: etiā si fugerit i ali quaz ciuitatū: refugij tradat in manu pri mi illi. qui occisus est: et moriat. Sol. Rex i talibus poterat dispē sare ex cōsensu partiū aut seniorū. v. In me dñe rē. i. si pu tas iniquū esse parce re occidit: mibi impu tetur z domui meę: tu aut sis innocens. Si mile. j. Regl. xxv. d. ubi dicit abigail ad da uid: In me sit die mi hęc iniqtas. Uel sic: Si aliqua iniqtas est q. alter filioy meozū surrexit in alterum: in me sit: in te autē nulla sit: Et sic ego sine cul pa sum si alter filioy meoz iterfecit alterū: sic z tu si absalon anon dignū morte interfecit: Sic legit Blo. r. Adduc eu ad me: id est affer ad me querimonā. y. Dñi dei: id est p. missionis hui. in domino factę. Tamē Hiero. dicit in libro de hebraicis q. stionib. i. Recordatio hic pro iuramento posita est. s. Sanguinis: id est occisi: cuius sanguis effusus est. a. Cuius dñs: iuramentum est. b. Non cadet de ca. id est nec in magno nec in modico tangerur ab illis. c. Dir it ergo mu. Nō sufficebat mulier illud iuramentū: s. uole bat illud magis cōfirmari p iterationē: iō ita instanter rogar. d. Istiusmodi rē: q. lē. i. ego p. dixi: psecutionē filij mei. Uñ ioseph. sic dicit: Dixi vt firma sint mibi dona tua: In simili causa: ppit. esto tuo filio. Et nota q. mlier iam secura de p. missione regis: post iuramentū exponit parabolam suam. Contra po.

corā eo super terrā: z adora uit: et dixit: Serua me rex. Et ait ad eaz rex: Quid cau se habes: Que rñdit: Me u mulier uida ego sū: Adoz tuus est em uir me: z ancil le tue erāt duo filij: q. rixati sunt aduersū se in agro: nul lusq. erat q. eos phibere pos set: z p. cussit alter alter: z in terfecit eu. Et ecce cōsurgēs vniuersa cognatio aduersū ancillā tuā: dicit: Trade euz q. p. cussit fratē suum vt occi dam. eu. p. aia fratris sui quē interfecit: z deleam. heredē: z querūt extinguerē scintil lam meā q. relicta est: vt non super sit uiro meo nōmen et reliquē super terram. Et ait rex ad mulierē: Uade in do mi tuā: z ego iubebo pro te. Dixitq. mulier thecuitef ad regem: In me dñe nu rex sit iniquitas: z in domū patris mei: rex autem z thronus ei. sit innocens. Et ait rex: Qui contradixerit tibi: adduc eu ad me: et vltra non addet vt tangat te. Que ait: Recoz detur rex dōmini dei sui: et non multiplicentur proximi sanguinis ad vlciscendum: et nequaq. interficient filioz meū. Qui ait: Cuius dōmi nus qz nō cadet de capillis filij tui sup terrā. Dixit ergo mulier: Loquat ancilla tua ad dominū meū regem ver bum. Et ait: Loqre. Dixitq. mlier: Quare cogitasti istius

pa sum si alter filioy meoz iterfecit alterū: sic z tu si absalon anon dignū morte interfecit: Sic legit Blo. r. Adduc eu ad me: id est affer ad me querimonā. y. Dñi dei: id est p. missionis hui. in domino factę. Tamē Hiero. dicit in libro de hebraicis q. stionib. i. Recordatio hic pro iuramento posita est. s. Sanguinis: id est occisi: cuius sanguis effusus est. a. Cuius dñs: iuramentum est. b. Non cadet de ca. id est nec in magno nec in modico tangerur ab illis. c. Dir it ergo mu. Nō sufficebat mulier illud iuramentū: s. uole bat illud magis cōfirmari p iterationē: iō ita instanter rogar. d. Istiusmodi rē: q. lē. i. ego p. dixi: psecutionē filij mei. Uñ ioseph. sic dicit: Dixi vt firma sint mibi dona tua: In simili causa: ppit. esto tuo filio. Et nota q. mlier iam secura de p. missione regis: post iuramentū exponit parabolam suam. Contra po.

4. Regl. 6. f.

B

C

a **C**ontra populū dei. Blo. absalon. f. z q cū eo erāt: q̄ q̄si abieci nō reducebant ad hereditatē dei: z poterāt coacti i ter ra aliena fruire dñs alienis. b **E**t locut' zc. Blo. Et hoc apif qd paulo sup' dictū est: Effrauit rex ire post absalon. c **D**ēs morimur. Idic vult eū cōsolari mulier sup' morte ānon. q. d. nō est dolendū de morte alicuius: quia oēs morie mur: Et null' d' morte reuocat ppter dolorē vel luctū alicuius: Sic igitur filiū a morte reuocare nō potes ad vitā: Vñ meli' q' viuētē reuoces / q̄ mortuū vindicando vtrūq' p' das. Vel sic: Omnes morimur .i. dolore perim': eo q' absalō filiū tuum nō reuocas.

Eccl. 2.5. d.

D

Et quasi aque dila. in ter. q̄ n̄ re. Quia null' de morte redit ad vitā: sic absalon fili' tu' nō reuertet ad vitā si occidat: z iō non est occidendus. **N**ec vult deus. Blo. q. d. Deus reuocat peccatores q' a dia bolo captiuū tenentur: et tu abijcis q' eum de bes imitari. **R**etracta .i. abiectū reuoca. **R**etractat: scz de' .i. abiectū reuocat. Unde Luc. v. f. Nō vti vocare iustos sed pctōres. **T**e me: ego scilicet ad te. **P**resente po. vt nō possit postea reuocare pmissū. **A**ncilla tua .i. ego. **S**i quō .i. aliquo mō. **A**ndiuit .i. exaudiuit. m. **D**ele me. Dō in p̄ma p̄sona / mō i tertia loq̄t mulier de se: Vñ dixit vt liberaret ancillā suā: mō dicit me. hoc fit fm̄ morē scripture: q̄ de eodē mō in tertia mō i p̄ma p̄sona loq̄t. **S**icut sac. Blo. id est firmūz acceptū. **S**icut em̄ ang. zc. .i. sicut angel' non recedit a f̄itate: ita rex nec vituperio nec lau de hoīm debz recedere a veritate. **N**ec maledictiōe. Blo. hoīm. q. **N**ouatur. Blo. a recto. **U**nde .i. qz non recedis a recto. **A**ū quid ma. .i. cōsiliū et opatio. q. d. nūqd oia dixisti de p̄silio ioab: **E**x oib': aliqd. q.

1.19. c.

E

modi rem cōtra populum dei: et locut' est rex verbū istud vt peccet: z non recusat electū suū: Omnes mōrimur: et quasi aque dilabimur in terrā q̄ nō reuertunt: **N**ec vult deus p̄ire animā: sed retracta cogitans ne penitus peat qui abiectus est. **N**ūc igit' veni vt loquar ad dñm meū regē verbū b̄ p̄senti te pp̄lo. **E**t dixit ancilla tua: **L**oquar ad regē: si quō mō faciat rex verbū ancille suę. **E**t audiuit rex vba vt liberaret ancillā suā de manu omnium qui volebant de hereditate dñi dēlere me: z filiū meum simul. **B**icat ergo ancilla tua vt fiat verbū dñi mei regis: sicut sacrificiū. **S**icut em̄ angelus dñi: sic est dominus me' rex: vt nec b̄ndictione nec maledictiōe mōueatur. vnde z dñs de' tu' ē tecū. **E**t respōdēs rex dixit ad mulierē: **N**e abscondas a me verbū qd te interrogo. **D**ixitqz mulier: **L**oquere dñe mi rex. **E**t ait rex: **N**unquid manus ioab tecū est in oib' istis: **R**ndit mlier z ait: **P**er salutē anime tuę dñe mi rex nec ad sinistrā nec ad dexteram est ex omnibus his que locutus est dñs meus rex. **S**eruus enim tuus ioab ipse precepit mihi: et ipse posuit in os ancille tuę omnia verba hec: vt vitē figurā fmo nis hui': **S**eruus tuus ioab precepit istud. **T**u autē dñe mi rex sapiens es / sicut habet sapiētiā angel' dei: vt intelligas oia sup' terrā. **E**t ait rex ad ioab: **E**cce placat' feci verbū tuum: **E**t glade igit' et reuoca puerū absalon. **C**adensqz ioab sup' faciē suā in terrā / adorauit: z b̄ndixit regi. **E**t dixit ioab: **H**odie intellexit seruus tuus qz inue-

d. nō declinasti a f̄itate in oib' his q̄ locut' es: imo sicut videri ita est. **E**t est mod' loquēdi vulgaris. **E**t verte. fig. Blo. .i. me in p̄sona tui acciperē: z filios meos in p̄sona tuoz. **S**icut hz sapiē. cū innocētia z f̄itate. **P**uerū .i. absalonē: **Q**uē vocat puer: nō ppter etatē / s' ppter stulticiā. **R**euertat: absalon. f. **N**ō vide. Blo. ne p̄sētia ei mortē ānon ad mēdriā reducens / tristitia am mihi inferat.

Nō vidit: duob' scz annis: z trib' ānis tā fuerat in gessur: et ita q̄ncq' ānis fuit absalon q' nō vidit faciē regl'. **P**ulcher: quo ad corpis limamēta. **D**ecorū: q̄ ad colorē. **I**n duob' em̄ p̄sistit pulchritudo homis: vt dicit Aug'. i. viuido colore z cōpetēti mēdriā ordianōe. **M**acula. **E**cōuerō de p̄lo israelitico dē Esa. i. b. **P**lura pedis vsqz ad verticem nō est i eo sanitas. **S**emel i annoz. **S**cōm iosephū tāta erat cęsaries absalon q' vit nouē dieb' tonderi potat: quā sē in anno tonsam ponderabat. **D**ucit' siclis. **F**orte tōlura ei' tāti pōderis erat: vel hoc p̄cio enebat a mulieribus: vt inde subonarēt crines suos. **H**ebzei dicit q' singlis mētib' tondebant absalon: et dicit semel i āno .i. statuo tpe / semp. f. tricesimo die. **P**ōdere publi. **T**riplex erat pōdus. f. pōd' sc̄tariū istioz / z ciuū / qd of publicū. **P**ōdie thamar. hec fuit vt oz roboā filiū salomonis q̄ pepit ei abiam. **E**t mitteret: vt absalō mitteret ioab ad regē. **E**t ille. f. ioab. **D**ixit: absalon. f. **H**ic m. b. scē absalō p̄dens de ioab. **S**epe em̄ inuandū sūt amia ab oī dāno tpali. **S**alis: in signū doloris. **S**ege. mag. vel mea. **D**iceret' ex pte mea: vel in p̄ona mea. **A**bi eē: q̄ hic: z nō videre faciē regis. **A**ncillatans. f. necis ānon.

ni gratiā in oculis tuis domine mi rex. **F**ecisti em̄ sermonem serui tui. **S**urrexit ergo ioab et abiit in gessur: z adduxit absalon in hierusalē. **D**ixit autē rex: **R**euertatur in domū suā / z faciē meā nō videat. **R**euerfus ē itaqz absalon in domū suā / z faciē regis nōn vidit. **P**orro sic absalon / vir nō erat pulcher a in omni israel: z dēcorus nimis. **A** vestigio pedis vsqz ad verticē nō erat in eo vllā macula. **E**t qm̄ tondebat capillos: semel autē i anno tondebat: qz grauabat eum cęsaries: ponderabat capillos capitis dūcentis siclis ponderē publico. **N**ati sunt autem absalon filij tres: et filia vna / nomie thamar / elegantis forme. **N**āstiqz absalon in hierusalē duob' annis: et faciē regis non vidit. **M**isit itaqz ad ioab vt mitteret euz ad regem. **Q**ui noluit venire ad eum. **C**unqz secūdo misisset / et ille nolisset venire / dixit seruis suis: **S**c̄nt' agrum ioab iuxta agrū meum / habentem messem hordei: **I**te igitur z succendite eum igni. **S**uccenderunt ergo serui absalon segetē igni. **E**t veniētes serui ioab scissis vestimētis suis / dixerūt: **S**uccenderūt serui absalon partes agri igni. **S**urrexitqz ioab z venit ad absalon i domū ei' / z dixit: **Q**uare succenderūt serui tui segetē meā igni: **E**t rndit absalō ad ioab: **M**isit ad te obsecrās vt venires ad me et mittere te ad regē: z diceres ei: **Q**uare veni de gessur: **M**elius mihi erat ibi esse. **O**bscero ergo vt videam faciē regis: **D**z si memor est iūq̄ritatis meę / interficiat me. **I**ngressus itaqz ioab ad regem / nūcia-

ut ei oia b... absalon et... corā eo... absalon. **T**al... **E**t... **P**cederē... surgēs a... **I**ntrouit... **V**iz qui... **V**eniret... **C**abat a... **B**at: **Q**ui m... **T**ribu is... **D**ebatq... **E** mibi ser... **S**ed nō e... **T**us a reg... **L**on: **L**u... **C**em sup... **A**nt oēs q... **I**uste iudic... **D**eret ad ei...

Adoravit. id est inclinavit. Non vult deus perire aias. **Eccebiel. xvij. g. et. xxij. c.** Nolo mortē peccatis: sed vt magis cōuertat et viuat: dicit dñs. **Itē Esa. xlij. a.** Calamū quassatū non cōteret: et linnū fumigans nō extinguet. **Itē Esa. xxx. e.** Erūt aures tuę audiētes vocē post tergū mortētis. **Tūc em̄ dñs post tergū fugi- entū dicit cū pecca- tores ad penitentiam renocat.** **Lant. vi. d.** Reuertere reuertere reuertere reuertere reuertere vt intruemur te. **Quater dicit reuer- tere: qz a pñb' mundi quator vocat.** **Unde Eccebielis. xxxvij. c.** **Reuertere dicit dñs deus:** **A quator venis veni- spūs et insuffla sup in- terfectos istos: et reui- uificat.** **Vel sic: Reuer- tere reuertere: mēte. s. et corpore ad deū. Re- uertere reuertere. i. de bonis omīssis / et de malis cōmissis penitē- tiā age.** **Vel quater di- cit reuertere: quat- uor modis vocat do- mīn' pñas. s. p bñ- fias: p flagella: p p- dicanōe: p inspirati- onē.** **Unde Prover. i. c.** **Sapientia foris p- dicit: i plateis dat vo- cem suā: in capite tur- bati dāmitat: in fori- bus portat vrbis / p- fert verba sua: dicens:** **Uspq' paruuli diligit**

uit ei oia hęc. Vocatusqz est absalon et intravit ad regez: et adoravit sup faciem terre corā eo. Osculatusqz est rex absalon. Ca. XV.

Sicut post hęc fecit sibi absalō curr' et eqtes et qñq'ginta viros qui pcederēt eum. Et mane con surgēs absalon stabat iuxta introitū porte in via: et oēm vix qui habebat negociū vt veniret ad regis iudiciū / vo cabat absalon ad se: et dice- bat: De qua ciuitate es tu? Qui rñdēs aiebat: Ex vna tribu isrl' ego sū seru' tu'. Rñ- debatqz ei absalon: Vident' mibi sermōes tui boni et iusti sed nō est q te audiat pstitu- tus a rege. Dicebatqz absa- lon: Quis me cōstituat iudi- cem sup terrā vt ad me veni- ant oēs q habent negociū / et iuste iudicē: Sed cum acce- deret ad eū homo vt saluta-

ret illum: extēdebat manuz suā: et apprehēdēs osculaba tur eum. Faciebatqz hoc oī israel venienti ad iudiciū vt audiret a rege: et sollicitabat corda virozū israel. Post quattuor autem annos dixit absalon ad regem dauid: Gladā reddā vota mea q vdui dño i hebron. **Uduēs em̄ vouit seruus tu' cū esset in gessur syrie: dicens: Si re- duxerit me dñs in hierusalē / sacrificabo dño. Dixitqz ei rex dauid: Uade i pace. Et surrexit et abiit in hebron.** Misit autē absalon explora- tores in vniuersas trib' isra- el: dicens: Statim vt audieri- tis clangorem buccinē / dici- te: Regnabit absalon in he- bron. **Porro cū absalō ie- rūt ducētū viri de hierl'm vo- cati: euntes simplici corde / et causam penit' ignorātes. Accersuit qz absalon achi-**

Regl. xxi. Ita dicit **Diario** in **Blo.** Sed cōtra: **Diario** dicit quedā alia **Blo.** s. eodem: **Non p seductioe inquit / et interfe- ctione sacerdotū: eiectus est dauid de regno: sed p adulterio et homicidio / nathan cuncta pdicente.** **Diaria.** nemo punif a deo sine culpa sua: pprie sumpto verbo punitionis: sed da- uid non peccauit in nece sacerdotū: ergo ob hoc non est puni- tus a deo: ergo ppter interfectioem sacerdotū nō est eiectus de regno. **Et autē dauid nō peccauit pira achimelech / patet p hoc qd dñs excusat eū **Matth. xij. a.** Prætereā: ioseph' dicit quattuor annos fuisse post recōciliatiōe absalon vsqz ad psecu- tionē patris: ergo falsa est littera q dicit / post qdraginta ānos etc. **Sol. Utrūqz verū ē: et post quattuor ānos et p' qdraginta.** **Post quattuor. s. a recōciliatiōe. p' xl. hō a sacerdotū iffectioe: et p' sex vt dicitū ē ab occisiōe ānō.** **Ad aliud dicim' q opinio- nes scōp' sūt ad h:** **Quidā volūt q iō dauid eiect' ē a regno: qz sefellit achimelech / ppositionis petendo et comedēdo pa- nes: et de hoc excusat eum dñs: et qz dicit q saul mittebat eū: et indiscrete locutus est corā doech idumgo pastore saulis: qui tūc tps erat in nobe. Alij volūt q propter adulterium et ho- micidiū eiectus est a regno. Utrūqz potest esse verum. Sed principaliter eiectus est ppter adulteriū et homicidiū: secū- dario / propter deceptionem achimelech sacerdotis. Vel forte **Diario** loquit' s'm opinionē aliquozū / non s'm assertionem.****

ti fugiūt. **Osculabā eū: osculo adulationis. Est em̄ tri- plex osculū. Adulationis vt h. Proditionis. **Luc. xxij. e.** Juda osculo filiū hominis tradis: Osculū recōciliatiōis. **Luc. xv. e.** pater osculatus est filiū reuertentē. **Lant. j. a.** Osculet me osculo oris sui. **Post quattuor autē an. reuersiōis in hie- rusalē. Nā duob' fuit in hierusalē: i quibus nō vidit regē: Tertio introductus est corā rege: Quarto sec' sibi curr' et equites: Quo transacto / expulit pa- trē de regno. Alij ha- bent / post sex annos: sed idē est: incepta cō- putatiōe a morte am- non: qñ fugit absalon ad tholamai regē ge- sur: Ibi em̄ tribus an- nis fuit: et duob' in hie- rusalē: in quib' nō vi- dit regē. Sexto anno viso rege / fecit sibi cur- rus et equites: q trans- acto / expulit patrē de regno. Alia s'ra quam ponit **Diario** habet / post qdraginta ānos. Quadraginta em̄ an- ni fluxerant ex q occisi sunt sacerdotes nobe: qz occidit saul. j. **Re- gum. xxij. d.** vsqz tūc: Qui ponuntur hic vt mōstret diuinā vltio- nem suscitari super da- uid: eo q achimelech sacerdotē sefellit: quā- do dedit ei panes p- postitiōis et gladius. j.****

Regl. xxi. Ita dicit **Diario** in **Blo.** Sed cōtra: **Diario** dicit quedā alia **Blo.** s. eodem: **Non p seductioe inquit / et interfe- ctione sacerdotū: eiectus est dauid de regno: sed p adulterio et homicidio / nathan cuncta pdicente.** **Diaria.** nemo punif a deo sine culpa sua: pprie sumpto verbo punitionis: sed da- uid non peccauit in nece sacerdotū: ergo ob hoc non est puni- tus a deo: ergo ppter interfectioem sacerdotū nō est eiectus de regno. **Et autē dauid nō peccauit pira achimelech / patet p hoc qd dñs excusat eū **Matth. xij. a.** Prætereā: ioseph' dicit quattuor annos fuisse post recōciliatiōe absalon vsqz ad psecu- tionē patris: ergo falsa est littera q dicit / post qdraginta ānos etc. **Sol. Utrūqz verū ē: et post quattuor ānos et p' qdraginta.** **Post quattuor. s. a recōciliatiōe. p' xl. hō a sacerdotū iffectioe: et p' sex vt dicitū ē ab occisiōe ānō.** **Ad aliud dicim' q opinio- nes scōp' sūt ad h:** **Quidā volūt q iō dauid eiect' ē a regno: qz sefellit achimelech / ppositionis petendo et comedēdo pa- nes: et de hoc excusat eum dñs: et qz dicit q saul mittebat eū: et indiscrete locutus est corā doech idumgo pastore saulis: qui tūc tps erat in nobe. Alij volūt q propter adulterium et ho- micidiū eiectus est a regno. Utrūqz potest esse verum. Sed principaliter eiectus est ppter adulteriū et homicidiū: secū- dario / propter deceptionem achimelech sacerdotis. Vel forte **Diario** loquit' s'm opinionē aliquozū / non s'm assertionem.****

Quę voui: in exilio. Uduēs em̄. q. d. frequēter et firmiter voui. et in h mētiebat absalon. Exploratores. i. cursores. Statim vt audieritis etc. Sile Dañ. ij. a. Tobis dicit pñs et tribub' et linguis / i hora q audierit / so- nitū tubę et buccinē et fistulę et citharę / sambucę et psalterij et symphonij: et vniuersi generis musicoz: cadētes adorare sta- tuā aureā. Idē sig' p absalō et aureā statuā. s. diabol': quē ca- dētes adorāt: qdūqz amplectūt seculi vanitatē: q significat p

B

s. 13. g.

vniversa genera musicorum. Absalo p conuuiu & simulariue se re ge costuuit: & ipm auertit a dauid: Sic diabolus hodie in festo et conuuijs/multos a christo auertit: & subijcit sibi quasi regi: Un de talib' d' in epla Jude: Ibi sut q segregant semetipsos aiales spm no habetes: Ibi sut in epulis suis male conuuiates: sine timore semetipof pascentes: Ibi sunt vt ibide d': ipij/dei gra tia trasseretes in luxu ria. Et q sunt qui hoc faciunt nisi clerici: qui de patrimonio christi luxuriose viuetes: gra tiam in luxuria couer tunt: Qui qsto liberi/ ozes: nato liberi pec cant: Quib' dicit Ap'ls Gal. v. b. Vos in lib/ tate vocati estis fr'es/ tm ne libertate det' in occasione carnis. Itē j. Pet. ij. c. Quasi li/ beri & no qsi velamen habetes malicie liber tate: s; sicut serui det.

23. q. 5. c. qd est

D

topbel galonite p siliaris da uid d ciuitate sua gilō. Cūq; imolaret victimas/ facta ē cō iuratio valida: pplusq; con/ currēs augebat cū absalon. Venit igit nunci' ad dauid dicēs: Toto corde vnuerf' isrl sequit absalon. Et ait da uid seruis suis q erant cū eo in hierlm: Surgite et fugia/ m': Neq; em erit nobis ef/ fugiū a facie absalon. Festi nate egredi: ne forte venient occupet nos: et impleat sup nos ruinā: & pcutiat ciuitatē in ore gladij. Bixerūtq; ser ui regis ad eū: Omnia q cūq; pcepit dñs n' rex/ libeter ex/ eamur serui tui. Egressus ē ergo rex & vnuerfa dom' ei' pedib' suis. Et dereliquit rex decē mlieres cōcubinas ad custodiēdam domū. Egres sus rex & ois isrl pedib' su is stetit pcul a domo: & vni uersi serui ei' ābulabāt iuxta eū: Et legiōes cerethi & phe/ lethi: & oēs gēthēi pugnato/ res validi/ sexcenti viri qui secuti eum fuerant de geth/ pcedebant regem. Dixit au

vt ab omnib' videri posset. v' Expletus esset. i. trāsisset. aporaliter: p' rex trāsgredebaf torretē cedronē. Sic enim incipit Passio in euangelio Johannis: Egressus est iesus trans torrentē cedron. Torrens ē passio christi. Torrens em ē fortis & passio xpi fortis fuit. Un Thren. j. d. Vos omnes qui transitis p rē. Trāsitores rogat attendere domin' pas sionis dolorē: nō man sionarios. Unde Job xxj. d. Introgate quē libet de viatoribus: et hec eadem illum intel ligere cognosceret. Itē torrentis in trāsitu de/ scit: et passio christi cito transiuit. Unde Ps. De torrente in via biber rē. Itē torrens / fordes omnes abluit: et christi pas sio omnia peccata mū di lauit / quantū in se fuit. Unde Apocal. j. b. Qui dilexit nos & lauit nos a peccat' no stris in sanguine suo. Dicitur autem torrens cedron: id est cedro/ rum. Cedri sunt viri iusti: iuxta illud: Ju stus vt palma flore/ bit: sicut cedrus liba ni multiplicabit: In torrente isto plantati: id est in passione christi/ per fidem et amo rem radicati. Ro. vj. a. Si complantati fa/ ci sumus similitudi ni mortis eius/ simul et resurrectionis eius erimus. Trāsgressus est igitur dauid torren cedron: quia pas sio christi / passiones omnīū sanctorum superauit. Unde Thren. iij. c. Recordare paupertatis et t. angressionis mee rē. Lunctus populus incedebat contra viam oliuē. Via oliuē/ penitētia est. Per penitentiam enim venitur ad misericordiam. Per hanc viam debent incedere qui volunt sequi dauid: id est christū. De qua dicit Esa. xxx. e. Ite est via ambulatē i ea: & nō declinet neq; ad dexteram neq; ad sinistrā. Ad dexterā ambulare in via penitētiē/ est penitentiā relaxare: Ad sinistrā /o/ nimis se affligere. Oliua radicē habet amarā/ sed tñ ex ea puenit oleū. Un Hiero' super Barcū dicit: Oleū de ama ritudine radicis surgit in pabulū luminis: in medicinā vulne ris: in refectionē esuriētis. Oliua exterius in cortice amaritu dinē habet: sed intus in fructu habet dulcedinē: Sic penitentiā amara est: sed fruct' eius dulcis. Un Heb. xij. c. Omnia disciplina in presenti quidē videt nō esse gaudiū sed meritis: postea aut fructū pacatissimū exercitatis per eam reddet iu sticiē. In hac via oliuē sp debet esse christiani in hebdomada dñice passiois: qz ex illa lux eterna acquirif: aia satiat: p' oēs vuln' curatur. Quē respicit ad desertū. i. ad cēlū: qd lucifer cum angelis suis deseruit. Un desertū appellat Luce xv. a. Quis ex vobis hō q habet centū oues: & si p'diderit vnā ex illis: nōne nona gintanouē relinquit in deserto: & vadit ad illam quē perierat: Homo iste christus: qui dimisit nouē oues in cēlo: & venit in terrā q'rere hominē qui perierat.

omnes qui transitis p rē. Trāsitores rogat attendere domin' pas sionis dolorē: nō man sionarios. Unde Job xxj. d. Introgate quē libet de viatoribus: et hec eadem illum intel ligere cognosceret. Itē torrentis in trāsitu de/ scit: et passio christi cito transiuit. Unde Ps. De torrente in via biber rē. Itē torrens / fordes omnes abluit: et christi pas sio omnia peccata mū di lauit / quantū in se fuit. Unde Apocal. j. b. Qui dilexit nos & lauit nos a peccat' no stris in sanguine suo. Dicitur autem torrens cedron: id est cedro/ rum. Cedri sunt viri iusti: iuxta illud: Ju stus vt palma flore/ bit: sicut cedrus liba ni multiplicabit: In torrente isto plantati: id est in passione christi/ per fidem et amo rem radicati. Ro. vj. a. Si complantati fa/ ci sumus similitudi ni mortis eius/ simul et resurrectionis eius erimus. Trāsgressus est igitur dauid torren cedron: quia pas sio christi / passiones

omnīū sanctorum superauit. Unde Thren. iij. c. Recordare paupertatis et t. angressionis mee rē. Lunctus populus incedebat contra viam oliuē. Via oliuē/ penitētia est. Per penitentiam enim venitur ad misericordiam. Per hanc viam debent incedere qui volunt sequi dauid: id est christū. De qua dicit Esa. xxx. e. Ite est via ambulatē i ea: & nō declinet neq; ad dexteram neq; ad sinistrā. Ad dexterā ambulare in via penitētiē/ est penitentiā relaxare: Ad sinistrā /o/ nimis se affligere. Oliua radicē habet amarā/ sed tñ ex ea puenit oleū. Un Hiero' super Barcū dicit: Oleū de ama ritudine radicis surgit in pabulū luminis: in medicinā vulne ris: in refectionē esuriētis. Oliua exterius in cortice amaritu dinē habet: sed intus in fructu habet dulcedinē: Sic penitentiā amara est: sed fruct' eius dulcis. Un Heb. xij. c. Omnia disciplina in presenti quidē videt nō esse gaudiū sed meritis: postea aut fructū pacatissimū exercitatis per eam reddet iu sticiē. In hac via oliuē sp debet esse christiani in hebdomada dñice passiois: qz ex illa lux eterna acquirif: aia satiat: p' oēs vuln' curatur. Quē respicit ad desertū. i. ad cēlū: qd lucifer cum angelis suis deseruit. Un desertū appellat Luce xv. a. Quis ex vobis hō q habet centū oues: & si p'diderit vnā ex illis: nōne nona gintanouē relinquit in deserto: & vadit ad illam quē perierat: Homo iste christus: qui dimisit nouē oues in cēlo: & venit in terrā q'rere hominē qui perierat.

Reporta.

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Reporta arcā. sic forte rīsum ē ei. **N**ō places: vt. l. regnes. **F**aciat qđ bo. est co. se. Sile Job. i. d. Sicut dño placuit etc. **E**t dixit rex etc. Blo. qz rīsum da tū nō ē. **V**idēs. i. Regl. ix. b. Ubi ē vidēs. Blo. vīc bic. i. ppheta: qđ s. sulto deo/ pphō p̄dicebat futura. **S**it vobiscū. i. in tali loco vbi sciatis eos. **I**ndicās mihi. Blo. qđ agā. **O**p

to capite: ne videret fieri: Nō em̄ decent p̄ncipe lachryme: Et ne sui defolarent i fle tu e^o. **M**ūciatus est: ad cuius dolo/ ris. k. **C**onsatus: vt nō credat. **H**u/ sai: amice dauid. r. si/ gnificat discipulos dñi. **E**ns mihi one. qz nesciebat pugnare. **S**ic ero ser. tu. i. in bonis obediens.

In domo regl. s. abalō. **I**ndica/ bis. S; nōne berat. p. dno: Nō qz sic bar cō silio sp̄fici. **P**retea impedit malū i nulli p̄iudiciū: nō ē p̄ditio. **E**po. Ca. XVI.

Ungz da. **I**n p̄ma pte b. ca. agit de s̄barq̄ occurrēs dauid fugiēti/ accusauit falso erga eū miphiboseth: p̄p̄ qđ dedit eide da uid oia q̄ erāt miphiboseth. **I**n secūda pte agit de semei q̄ male dixit dauid: r. de patie na dauid. **D**ala/ ta. i. sicorū. **P**alatas appellat: eo qz p̄ massas p̄merent iter duas tabulas: q̄s palas dicit: a q̄s palatē vocāf: ita dicit Blo. **D**ñe mi rex. Sic ordia lit/ terā: **A**simi sūt ad h̄ vt domestici regis. i. filij regis sedeāt sup eos. S; hodie sedēt super magnos eqs domesti ci chisti: q̄ sup asinas et pullū asine tm̄ legif semei sedisse: r. in illa hebdomada mortē in/ currit. **Q**uid ergo faci ent q̄ i m̄titudine eqz gaudēt: cum dñs etiā p̄hibuerit multiplicā equos: Deut. xvij. **E**t palatē: sūr. **D**efecerit: n̄i. r. **F**ili dñi. i. miphiboseth. **D**icens: mētiēdo. **P**atris mei. i. saul. **T**ua sūt oia: si ita ē vt vi/ c: aut iudiciū p̄cipital/ ter: qđ p̄cedūt aliq: qz

doch: Reporta arcas dei in vrbē: Si inuenero gratiā in oculis domini/ reducet me r ostēdet mihi eā r tabernacu lū suū: Si aut dixerit mihi: nō places: p̄sto sum: faciat qđ bonū est corā se. **E**t dixit rex ad sadoch sacerdotē: **V**idēs reuertere in ciuitatē in pace: r achimaas fili' tu': r ionathas fili' abiathar: duo filij vestri sūt vobiscū. **E**cce ego abscondar i cāpestrib' de ferti/ donec vēiat h̄mo a vob s idicās mihi. **R**eportauit sadoch r abiathar arcā di i hierlm: r manserūt ibi. **D**or ro dauid ascēdebat diuū oli uarū: scādēs r flēs/ d̄pto ca pite r nudis pedib' icedēs. **S**z et ois pplus q̄ erat cū eo opto capite ascēdebat plo/ rās. **M**ūciatū ē aut dauid q̄ achitophel eēt i p̄iuratiōe cū absalō. **D**ixitqz dauid: **I**n/ sātua q̄so dñe/ silū achito/ phel. **C**ūqz ascēderet dauid sūmutatē mōt/ i q̄ adoratur' erat dñz: ecce occurrit ei chū sai arachites scissa vester fra pleno capite: **E**t dixit ei da/ uid: **S**i veneris mecum/ ens mihi oneri: sū aut in ciuitatē reuertaris r dixeris absalō: seru' tuus sūz rex: p̄tere me viuere: sicut fui seruus patr' tui/ sic ēro seru' tu': dissipāb cōsilū achitophel. **H**abes autē tecū sadoch r abiathar sacerdotes: et oē verbū qđ cūqz audieris d̄ dōmo regl/ i indicābis sadoch r abiathar sacerdotib'. **S**ūt aut cū eis duo filij eoz/ achimaas fili' sadoch: r ionathan fili' abiathar: r mittet' p eos ad me oē verbū qđ audierint. **E**le/ mēte q̄ chusai amico dauid i ciuitatē: absalon qz ingress' ē hierlm/ r achitophel cū eo.

Ungz dā **C**a. XVI. **Q**uid trāsisset paululus

montis verticē/ apparuit ei siba puer miphiboseth i oc/ cursum ei' cū duob' asinis: q̄ onerati erāt ducētis panib': r centū alligaturis vucpas/ se: r septē massis palatay: r duob' vtribus vini: **E**t dixit rex sibe: **Q**uid sibi volunt hęc: **R**ēditqz siba: **D**ñe mi rex/ asini domestici regl' vt se/ deāt: r panes r palatē adve/ scendū pueris eius: vinū au/ tē vt bibat si q̄s defecerit in deserto. **E**t ait rex: **U**bi est fi li' dñi tui? **R**espōditqz siba regi: **R**emāsit in hierusalem r dicens: **H**odie restituet mi/ hi dom' isrl' regnū p̄ris mei. **E**t ait rex sibe: **T**ua sūt oia q̄ fuerūt miphiboseth. **D**ix itqz siba: **O**ro vt inueniam gram corā te dñe mi rex. **E**le nit q̄ rex dauid vsqz bāhu/ rim: **E**t ecce egrediebat ide vir de cognatiōe dom' saul s noie semei filius gera: p̄ce/ debatqz egrediēs r māledi/ cebat: mittebatqz lapides i dauid/ et i vniuersos suos regis dauid. **D**is aut p̄p̄s r vniuersi bellatores a dexte/ ro r a sinistro latere regl' ince/ debāt. **I**ta aut loq̄bat semei cū malediceret regi: **E**gre/ dere/ egredere vir sāguinū/ r vir belial: **R**eddidit tibi dñs vniuersū sāguinē dom' saul: s qm̄ inuasisti regnū p̄ eo: et dedit dñs regnū i manu ab/ salō filij tui: r ecce p̄mūt te mala tua: qm̄ vir sāguinū es. **D**ixit aut abisai fili' saruie re gi: **Q**uare maledicit canis h̄ moritur' dño meo regi: **E**la/ dā et āputabo caput ei'. **E**t ait rex: **Q**uid mihi r vob ē fi li' saruie? **D**imitte eum vt i maledicat. **D**ñs em̄ p̄cepit ei vt malediceret dauid. **E**t quis ē q̄ audeat dicere/ quā/ re sic fecerit? **E**t ait rex abisai et vniuersis seruis suis: **E**c

no cognita p̄tate/ absentē nō vocatū cō dēnauit. **B**āhu/ rim: p̄p̄riū nomē loci. **S**emei. **H**ebzei dicūt q̄ iste semei fuit nabath/ p̄at hieroboā: q̄ reguit p̄ salomonē sup decē trib'. **F**ili' gera. **T**ū i historijs d̄ semei fili' cis. **H**inomi' em̄ erat p̄ semei. **S**z videt q̄ male dicat h̄ semei d̄ cogitiōe saul: qz ifra. xix. d. dicit ipe semei ad dauid: **P**rim' hodie veni de oī tribu ioseph: q̄ semei erat de tribu ioseph: s; saul erat d̄ tribu bē/ iamin: q̄ semei nō erat de cogitiōe saul. **S**ol. **S**emei natiōe fuit de cognatiōe saul: habi/ tatione vero de tribu ioseph: qz habitabat i forte ephraim filij io/ seph. **U**el p̄t dicit/ vt dicūt hebrei: qz semei ex pte matris erat de cognatiōe saul: ex pte p̄ris de tribu ioseph. **A**uus em̄ eius fuit ie/ mini de tribu ephra/ im: **U**nde infra eodes vocat eū dauid filium iemini. **E**t **A**dale/ dicebat: dauid sāg. **U**niuersū sāg. id ē p̄niā p̄ vniuerso sanguine: dom' saul. **P**ro eo. i. loco ei'. **S**aruie: soror' da uid. **Q**uid mihi et vo. rē. Blo. Sol' **A**bisai dixerat: **E**ladā 3. Regl. 2. b. et āputabo caput ei': et dauid abisai et io/ ab (quia videbat da/ uid qz ioab idem vole bat) r̄dit: **Q**uid mi/ hi r vobis filij saruie? **M**undū vultis interfi cere istum sicut inter/ fecistis abner: s. iij. f. **D**imit. eū. Blo. i hebreo nō habet/ d̄ mittite vt maledicat: s; tantū/ maledicat. **P**recepit ei: p̄mit tēdo dicit Blo. **T**ū fm̄ **D**e cōse. d̄f. 1. illā opinionē q̄ dicit qz. ois actio ē a deo: dicit dū est qz dñs fuit au/ cro: ill' actiōis: r p̄ce pit illā fieri: S; nō sic p̄cepit illā fieri. voluit substantiā actiōis/ s; nō q̄litate siue modū acti onis: sed p̄misit. **S**ilr cū dixit/ **E**xi sp̄s im/ mūde: **A**ctiōe q̄ exi/ uit voluit dñs: sed nō ei' maliciā. **D**ala em̄ intēde exibat diabol' et irat' r murmurās r inuit'. **Q**uare sic fecerit. Blo. qz iuste oia fecerit. i. dñs. **S**ed **H**icro' in libro de he braicis q̄stionib' dicit quare fecerit semei. s.

Marci. 1. c. **E**cclj. 23. c. **J**. 19. d.

C

Quid trāsisset paululus

Quid trāsisset paululus

7.20.b. a **D**evfo meo. i. de suba mea. Et valet talis modus loquendi pro iudeos qui caluniant il- lud ps. Ex viro an luciferum genui te.

b **Q**uo magis. q. d. si hoc patior de filio/ qre no patiar de alie/ no vt maledicat mibi/

c **F**ilius iemini: id e beniamin: vel illi hominis vilis et rustici.

d **E**t maledicat. Blo. p. zomerui enim.

e **A**fflictione. i. su- stinentia afflictionis. Dns em no delectat in pna: sed in patien- tia siue sustinentia pe- ne. f **P**ro male- dictione. i. p patien- tia maledictiois. An- de Blo. Bregl. Qui verboru contumelijs pressus/ sicut patien- tie seruire no pot vel sufficit/ factum dauid ad memoria reuocet.

g **S**parges. Blo. vt sedaret eos.

b **G**ratia. In be- breg dicit misericor- dia. q. d. nullius mise- ricordie videris: quia dimisisti amicu tuu: i sua. i. aduersitate qn- esse ei necessari: Et dixit hoc absalon irri- forie. Un diero. i. li- bro de hebraicis qsti- onib/ dicit: Hec e mi- sericordia ad amicum tuu: qd no affirmado/ sed negando dicit.

1. Paral. 2.7.0.

4.7. dif. c. sicut. q. necesse.

A

a ce fili' me' q egressus e d vte
b ro meo qrit aiām meā: qm d
c magis hic fili' iemini male-
dicet mibi: Dimittite eu vt
d maledicat iuxta pceptu dñi
e si forte respiciat dñs afflictio-
ne meā: z reddat mibi dñs
f bonu p maledictione hac ho-
dierna. Ambulabat itaq da-
uid z socij ei' p viam cu eo:
Semei aut p iugū motus ex-
latere illū gradiebat/ male-
dicēs: z mittens lapides ad-
uersum eu/ terrāq spargēs.

g **T**enuit itaqz rex dauid z vni-
uersus ppl's cu eo lassus: et
refocillati sūt ibi/ Absalō au-
tem z ois popul' isrl ingressi
sūt hierlm: sed z achitophel
cu eo. Cū autē venisset chu-
sai arachites amicus dauid
ad absalon/ locut' est ad eu:
Salue rex: salue rex. Ad-
que absalon: Hec est inquit
gratia tua ad amicuz tuum:

b **Q**uare nō iuisti cum amico
tuo? Rnditqz chusai ad ab-
salō: Neqz qz illi' ero quē
elegit dñs: et omis hic ppl's
et vniuersus israel: z cum eo
manebo. Sed vt z hoc inse-
rā: Cui ego seruiturus sum:
Hōne filio regis? Sicut pa-
rui patri tuo/ sic parebo z ti-
bi. Dixit aut absalō ad achi-
tophel: Inite consiliū quid
agere debeam. Et ait achi-
tophel ad absalon: Ingre-
dere ad concubinas patris
tui quas dimisit ad custodi-
endā domuz: vt cū audierit
omis israel q sedaueris pa-
trē tuū/ roborent man' eozū
tecū. Terēderūt igit' absalō
tabnaculū in solario: ingre-
susqz est ad cōcubinas pris-
sui corā vniuerso israel. Cō-
siliū autē achitophel qd da-
bat in dieb' illis/ quasi si qd
psuleret deuz: Sic erat ome
cōsiliū achitophel: z cū esset
cū dauid: z cū eēt cū absalō.

Expo. Ca. XVII.
Igitur. Primo agit
in hoc capitu-
lo de consilio achito-
phel: secūdo de psilio
cusi/ amici dauid fa-
cto/ reprobaro cōsilio
achitophel. tercio de
suspedio achitophel.
k **E**t solutus: p ti-
more. l **F**ugerit: a
facie nra. m **D**eso-
latum: propter fugā
sociorum. n **Q**uo
vnus zc: id est con-
corditer z facilliter.
o **U**num enī viz:
scz dauid. Ecce qd di-
xit caiphaz Joh. xj. f.
Expedit vt vn' moria-
tur hō p iplo ne tora-
gēs pcat. gbi res: h fi-
gura. p **R**ursū in-
tulit. i. ait. q **L**eci-

Dixit igit' Ca. XVII.
achitophel ad ab-
salon: Eligā mibi duo-
decim milia viroz: z psurgēs
pseqr dauid hac nocte: et ir-
ruēs sup eu qppe q lassus ē
k **E**t solutus manib' pcutā eū.

1 Cūqz fugerit ois pplus qui
m cū eo ē pcutā regē desolatū
n z reducā vniuersū pplz/ quō
o vn' hō reuerti solet. Unū
em viz tu qris: z ois pplus
erit i pace. Placuitqz s'mo
ei' absalon/ z cūcti maiorib'
natu isrl. Ait autē absalon:
Locate z chusai arachite/ z
audiam' quid etiā ipse dicat.
Cūqz venisset chusai ad ab-
salō/ ait absalō ad eu: Quis
cemodi s'monē locut' ē achi-
tophel: Facere debem' an-
nō: qd das cōsiliū? Et dixit
chusai ad absalō: Hō ē bo-
nū consiliū qd dedit achi-
tophel hac vice. Et rursū itulit
chusai: Tu nosti patrē tuū z
viros q cū eo sūt eē fortissimos
z amaro aio: veluti si vrsa ra-
ptis catul' i saltu sequat. Sz
z pater tuus vir bellator est:
nec morabit' cū pplō: Forsi-
tan nūc latitat in foueis/ aut
i vno q voluerit loco: Et cū
q ceciderit vn' qlibet in pnci-
pū audiet/ quicūqz audierit
z dicet: Facta ē plaga in po-
pulo q sequebat' absalō: Et
fortissim' qsqz cui' cor est qsi
leonis/ pauore soluet. Scit
em ois ppl's isrl fortē esse pa-
trē tuū: et robustos oēs qui
cū eo sūt. Sed h mibi videt'
rectū eē psiliū: Cōgreget ad

te vniuersus isrl a dan vsqz
berfabee/ quasi arena
mar' inuerabilis: z tu eris in
medio eoz: et irruem' sup
eu in qcūqz loco fuerit inuēt':
z opiem' eu sicut cadere solet
ros sup frā: z nō relinqm' de
vini q cū eo sūt nec vnū qdē.
Q si vrbē aliquā fuerit ingre-
sus/ circūdabit ois isrl ciuitati
illi fines: z trabem' eā in tōrē-
tē: vt nō repiat' nec calcul' qdē
ex ea. Dixitqz absalō z oēs viri
israel: Meli' ē psiliū chusai
arachite/ psilio achitophel.
Dñi autē nutu dissipā-
tū est psiliū achitophel vtilē/
vt induceret dñs sup absalō
malū: et videretur cōsiliū
chusai bonū corā absalon.
Et ait chusai sadoch z abia-
thar sacerdoti seniorib' isrl:
z ego tale z tale dedi psiliū.
Nūc ergo mittite cito z nū-
ciate dauid/ dicētes: He morer'
nocte hac in cāpestrib' deseri:
sz absqz dilatioē transgre-
dere/ ne forte absorbeat' rex:
z ois ppl's q cū eo est. Jonathas
aut z achimaas stabāt iuxta
fōtē rogel. Abijt ācallā z nū-
ciauit eis: Et illi pfecti sūt vt
referrēt ad regē dauid nū-
ciū: Hō em poterāt videri
z indicauit absalō. Illi vō
cōcito gradu ingressi sūt
domū cuiusdā viri in bāhurim
q habebat puteum

derit: ex parte tua.
r **I**n ali. siue ma-
gn' siue pu'. s **I**n
pncipio. i. i nouita-
te regni tui. t **A**u-
dier: hoc aliquis. f. et
quicūqz zc. Vel sic:
Audiet: hoc: scz qui-
cūqz audierit. i. audiri
habuerit. v **D**an
vsqz ber. due ciuita-
tes in terminis iudee.
x **Q**uali arena. i.
mult'. y **I**rruem':
Se associat eis vt faci-
li' psuadeat qd iudic.
z **F**unes. i. quasi
bet machinas. a **I**n
torētē: i. ppybole ē.
b **C**alcul': p' lapil.
c **E**x ea: ciuitate.
d **T**ile/ absalō fm
volūtate ei': nō simpli-
cū malū erat/ malū pe-
ne. f. e **A**bijt ancil-
la. Blo. qsi panos la-
uatura. f **E**is. i. io/
nathe z achimaas.
g **N**ūciū. neuri ge-
neris. h **H**ō enim
po. i. nō audebat ostē-
dere se. i **Q**uidā
puer. Blo. fili' eius/
de ancilleyr dicit. Jo-
sephus dicit qdā eq-
tes eos vidisse z nū-
cisse absalon: qui missi
post eos vt cōgrederent'
derētur. k **O**cito
gradu. i. veloci.
l **I**n bāhurim: vi-
culus quidā

derit: ex parte tua.
r **I**n ali. siue ma-
gn' siue pu'. s **I**n
pncipio. i. i nouita-
te regni tui. t **A**u-
dier: hoc aliquis. f. et
quicūqz zc. Vel sic:
Audiet: hoc: scz qui-
cūqz audierit. i. audiri
habuerit. v **D**an
vsqz ber. due ciuita-
tes in terminis iudee.
x **Q**uali arena. i.
mult'. y **I**rruem':
Se associat eis vt faci-
li' psuadeat qd iudic.
z **F**unes. i. quasi
bet machinas. a **I**n
torētē: i. ppybole ē.
b **C**alcul': p' lapil.
c **E**x ea: ciuitate.
d **T**ile/ absalō fm
volūtate ei': nō simpli-
cū malū erat/ malū pe-
ne. f. e **A**bijt ancil-
la. Blo. qsi panos la-
uatura. f **E**is. i. io/
nathe z achimaas.
g **N**ūciū. neuri ge-
neris. h **H**ō enim
po. i. nō audebat ostē-
dere se. i **Q**uidā
puer. Blo. fili' eius/
de ancilleyr dicit. Jo-
sephus dicit qdā eq-
tes eos vidisse z nū-
cisse absalon: qui missi
post eos vt cōgrederent'
derētur. k **O**cito
gradu. i. veloci.
l **I**n bāhurim: vi-
culus quidā

in vestibulo suo:
et expro-
batur: sicut
ad mulierem
achimaas
spondit
runt festi-
lulu aqua
bant eu
ueru suu
abissent
eco: z ps
dauid
gate z m
nā buu
siliū com
Surrexit
populus
fuerunt io
s celeret
b verbū: z ne-
sidu' fuit q
uū. **P**or
des q nō f
suū: stravit
recta z abij

culus quidam est. a In vestibulo suo: id est in curia sua. b Tifanas. Blo. bordeu siccatu/pilo rulum/ decorticatu. inde fit abus aprus carenti dentib: Hoc est tifana. Sed no/ ta q pilum est ille malleus/ siue illud instrumentu quo teritur bordeu. Pila ho est yas i quo terit. Unde Prouer. xxvij. d. Si prudet/ stultu i pila qsi tifanas/feriete de sup pilo/ no aufe/ ret ab eo stulticia ei.

c Transierunt festi/ nater zc. Simile re/ spondit raab Josue. ij. c. de duob' explorato rib'. d At cu hi q zc. id est nucij absalo. o Sum. Blo. Vel eos c Inuenisset. Blo. vel repperissent. e Fluuii: scz iordane. f Donec dilu/ cesceret: id est pul q dies esset. g Denu/ daretur: id est mani/ festaret. h Et nec/ vn' de locis dauid.

i Suspendio inte/ ryt. Nec fecit h ex in/ dignitate tm: sz ex ma/ gnanimitate. An Jo/ sep' vs: Scies ach/ ropel dauid cito post/ vicariu redituru in re/ gnu: melius sibi fore/ vt libere magnanime/ aduiperet vitam qz se/ dauid referaret ad pe/ nas: pra que talia co/ silia absaloni dedisset.

k In castra. Blo. hcb raiet/ manai: vbi/ scz angeli obuiauerunt/ iacob: Ben. xxxij. a. Hn ibi dicit: Abijt sa/ cob itinere q ceperat: fueruntq ei obuias an/ geli: qz vidisset di/

castra dei sut hec: Et appellauit nome loci illi' manaim: id est castra. l Qui: scz iegra. m Naas. Blo. Qui z isai/ dicit: vt fert/ pater dauid. Un nota q pater dauid trinominus/ fuit isai/ iesse/ naas. Dic sepr' habuit filios: vt dicit e supra. j. Regl. xvi. Septem dico/ pprios z veros: z nathan filius sa/ maab habuit filium adoptiuu: z duas filias. s. saruis z abigail. Saruis mater fuit ioab z asaf. z asabel. Abigail mat fuit ama/ se/ qua abigeam vocat: Et ita ioab et amasa consobzini erant.

n Sobi fili' na. scz naas regis cu q pugnit saul. j. Regl. x. Naas qz fecit misericordia cu dauid. j. Regl. xxij. qn. s. fugiebat a facie saulis. Intercepto ho dauid anon q seruos ei' decaluauerat. ij. Regl. x. pstitur' est ab eode dauid i loco fra/ tris iste sobi: Ita refert Blo. o Stratoria. Blo. lectoru. Un Joseph' dicit: Obtulerut ei stratos lectos. v. Pol' e/ ta. Blo. pura farina. x. Fab' zc. Blo. Ben' leguminis.

p Suspendio sut zc. fame: Et ideo dederunt. m Cu/ qz venisset da. zc. Dauid christ': Castra dauid st claustra/ religiosoz. Un sic dicit Grego'. Claustru irrare nihil aliud e/ qz se ad bellu pra hostes christi armare. Un Eccl. ij. a. Fili/ accedes ad seruitute dei zc. De his castr' pprie accipit illud/ Cantl. vj. a. Pulchra es amica mea/ suavis z decoza: sic hie/ rusalem tribilis/ vt castror acies ordiata. Pulchra/ fide: amica/ charitate: suavis mansuetudine: decoza/ pteplatioe. Un sequit/ Sicut hierusalem tribulationu ppeffione. Ordinata/ dicit: quia tres sunt ordines i claustris habitantiu: sm statum/ suu: dauid. i. christo ibi munera offerenti: Bochi. s. z machir/ z berzellai. Bochi iterprat p' mogenit' me' vel dilect' mibi: z/ significat nouicios siue incipientes. Un recte dz: Bochi fili'

naas: q interpretat serpes: qz nouicij/ filij sut christi/ q e ver' ser/ pes: Ad cui' aspectu filij israel sanant: sic legit' Numeri. xxi. c. vbi dz: Fecit moyses eneu spete: z posuit p signo: que pcussi/ aspicietes sanabnt: Sz p signo cui dicitur. Hoc e signu de q/ dz: Barth. xij. c. Dagister/ volum' a te signu videre. Qui m/ des ait: Generatio mala z adulfa signu qrit: z signu no dabit/ ei nisi signu ionz. pphz/

It e est de rabbath fi/ lioru amon. Rabbath/ iterprat multitudo vel/ multitudines: Et signi/ ficat mudu: i q hitant/ filij amon: id e ppls me/ rorj. i. pctores: sm qd/ dicit Ps. Ecce pcto/ res z abudates in secu/ lo zc. De rabbath g e/ bochi: qz d mudo sut/ adhuc qdamodo noui/ cij. Dachir iterprat/ venudabit/ siue resti/ tuet seu videt/ aut d v/ firmitate: Et significat/ pficietes/ seu officiales/ q vendit z restituit z/ videt q deficiat i clau/ stro. Dic e fili' amibel/ q iterprat ppls meus/ deo. Illi em ppe sunt/ ppls deo: quoz e infir/ mitatib' alioz sbuent/ re. Berzellai iterprat/ fortitudo mea: z signi/ ficat pteplatiuos: qui/ etiā recte dz: de rogeli: q iterprat deozum fe/ res: qz tales oino deoz/ su sut z subditi/ molen/ tes oino sbimari. Un/ offerit dauid: id e chri/ sto stratoria: id e pzie/ puritate. Hoc e primu/ i religioe. s. mudare co/ sciam: Quia i maluo/

la aiaz no itroibit sapia: nec i corpe sbdito pctis: vt dz Sap. j. b. Un iudas statim victis hostib' mudauit replu. j. Dach. iij. e. p Zapeta. i. virtutu ornamenta. Un iudas munda/ to teplo ornauit illud. Un post emudatione sequit' ibi: Et oz/ nauerit facie repli coronis aureis z scutulis. Z replu' chris'. Job. ij. d. Soluite replu hoc zc. Facies templi/ fidelis aia ad/ imaginē z similitudine ei' facta. Un. Ps. Protector nr aspice/ de: z respice in facie christi tui. q Clasa fictilia: corpa/ munda z hilia. ij. Corl. iij. b. Habem' thesauru istu i vasis fi/ ctilib'. v. Frumetu: charitate. Zach. ix. d. Quid bonu ei' e z qd pulchru ei': nisi frumetu electoz z vinu germinas vir/ gines: Frumetu dz charitas: qz sic int' grana frumetu meli' e: sic intervirtutes charitas maior e. j. Corl. xij. d. Danet tria/ bec: Maior aut hoz e charitas. q Hordeu: vtilitatem: Jobel. j. d. Ululauerut vinitozes sup frumento z hordeo: qz/ perijt messis agri. t Farina: id e carne sub mola discipli/ ne molita. Esa. xlvij. a. Lolle mola/ z mole farina. Aq at de/ est molendino. i. doctrina i claustro: Ideo equ' cecus apponit/ molendino. i. cec' p'lar' in claustro: qd significat' Judic. xvj. e. in satione: que excecauerut philistei: z postea molere fecerunt.

v Polenta. i. pura farina: vt nihil surfur' sit ibi. i. ipuritat' hypocris. x. Fab' z lere: vici' p'ctate. j. Timoth. vj. b. Bntes alimenta/ z qb' regamur: his p'cti sim'. Eccl. xxx. c. Btere qsi ho frugi his q tibi apponit: vt no cu maducas ml/ tu/ odio habeat. v. Cicer frxu: fide trinitat' cu ardore cha/ ritat'. Cicer em/ triagula forma bz. z Del: fide diuinita/ tis. a. Et butyr: fide h' mita: l. Esa. vj. c. Buryru z mel/ comedet zc. b. Dues: innocetia vite. c. Pingues vi/

naas: q interpretat serpes: qz nouicij/ filij sut christi/ q e ver' ser/ pes: Ad cui' aspectu filij israel sanant: sic legit' Numeri. xxi. c. vbi dz: Fecit moyses eneu spete: z posuit p signo: que pcussi/ aspicietes sanabnt: Sz p signo cui dicitur. Hoc e signu de q/ dz: Barth. xij. c. Dagister/ volum' a te signu videre. Qui m/ des ait: Generatio mala z adulfa signu qrit: z signu no dabit/ ei nisi signu ionz. pphz/

It e est de rabbath fi/ lioru amon. Rabbath/ iterprat multitudo vel/ multitudines: Et signi/ ficat mudu: i q hitant/ filij amon: id e ppls me/ rorj. i. pctores: sm qd/ dicit Ps. Ecce pcto/ res z abudates in secu/ lo zc. De rabbath g e/ bochi: qz d mudo sut/ adhuc qdamodo noui/ cij. Dachir iterprat/ venudabit/ siue resti/ tuet seu videt/ aut d v/ firmitate: Et significat/ pficietes/ seu officiales/ q vendit z restituit z/ videt q deficiat i clau/ stro. Dic e fili' amibel/ q iterprat ppls meus/ deo. Illi em ppe sunt/ ppls deo: quoz e infir/ mitatib' alioz sbuent/ re. Berzellai iterprat/ fortitudo mea: z signi/ ficat pteplatiuos: qui/ etiā recte dz: de rogeli: q iterprat deozum fe/ res: qz tales oino deoz/ su sut z subditi/ molen/ tes oino sbimari. Un/ offerit dauid: id e chri/ sto stratoria: id e pzie/ puritate. Hoc e primu/ i religioe. s. mudare co/ sciam: Quia i maluo/

la aiaz no itroibit sapia: nec i corpe sbdito pctis: vt dz Sap. j. b. Un iudas statim victis hostib' mudauit replu. j. Dach. iij. e. p Zapeta. i. virtutu ornamenta. Un iudas munda/ to teplo ornauit illud. Un post emudatione sequit' ibi: Et oz/ nauerit facie repli coronis aureis z scutulis. Z replu' chris'. Job. ij. d. Soluite replu hoc zc. Facies templi/ fidelis aia ad/ imaginē z similitudine ei' facta. Un. Ps. Protector nr aspice/ de: z respice in facie christi tui. q Clasa fictilia: corpa/ munda z hilia. ij. Corl. iij. b. Habem' thesauru istu i vasis fi/ ctilib'. v. Frumetu: charitate. Zach. ix. d. Quid bonu ei' e z qd pulchru ei': nisi frumetu electoz z vinu germinas vir/ gines: Frumetu dz charitas: qz sic int' grana frumetu meli' e: sic intervirtutes charitas maior e. j. Corl. xij. d. Danet tria/ bec: Maior aut hoz e charitas. q Hordeu: vtilitatem: Jobel. j. d. Ululauerut vinitozes sup frumento z hordeo: qz/ perijt messis agri. t Farina: id e carne sub mola discipli/ ne molita. Esa. xlvij. a. Lolle mola/ z mole farina. Aq at de/ est molendino. i. doctrina i claustro: Ideo equ' cecus apponit/ molendino. i. cec' p'lar' in claustro: qd significat' Judic. xvj. e. in satione: que excecauerut philistei: z postea molere fecerunt.

v Polenta. i. pura farina: vt nihil surfur' sit ibi. i. ipuritat' hypocris. x. Fab' z lere: vici' p'ctate. j. Timoth. vj. b. Bntes alimenta/ z qb' regamur: his p'cti sim'. Eccl. xxx. c. Btere qsi ho frugi his q tibi apponit: vt no cu maducas ml/ tu/ odio habeat. v. Cicer frxu: fide trinitat' cu ardore cha/ ritat'. Cicer em/ triagula forma bz. z Del: fide diuinita/ tis. a. Et butyr: fide h' mita: l. Esa. vj. c. Buryru z mel/ comedet zc. b. Dues: innocetia vite. c. Pingues vi/

naas: q interpretat serpes: qz nouicij/ filij sut christi/ q e ver' ser/ pes: Ad cui' aspectu filij israel sanant: sic legit' Numeri. xxi. c. vbi dz: Fecit moyses eneu spete: z posuit p signo: que pcussi/ aspicietes sanabnt: Sz p signo cui dicitur. Hoc e signu de q/ dz: Barth. xij. c. Dagister/ volum' a te signu videre. Qui m/ des ait: Generatio mala z adulfa signu qrit: z signu no dabit/ ei nisi signu ionz. pphz/

It e est de rabbath fi/ lioru amon. Rabbath/ iterprat multitudo vel/ multitudines: Et signi/ ficat mudu: i q hitant/ filij amon: id e ppls me/ rorj. i. pctores: sm qd/ dicit Ps. Ecce pcto/ res z abudates in secu/ lo zc. De rabbath g e/ bochi: qz d mudo sut/ adhuc qdamodo noui/ cij. Dachir iterprat/ venudabit/ siue resti/ tuet seu videt/ aut d v/ firmitate: Et significat/ pficietes/ seu officiales/ q vendit z restituit z/ videt q deficiat i clau/ stro. Dic e fili' amibel/ q iterprat ppls meus/ deo. Illi em ppe sunt/ ppls deo: quoz e infir/ mitatib' alioz sbuent/ re. Berzellai iterprat/ fortitudo mea: z signi/ ficat pteplatiuos: qui/ etiā recte dz: de rogeli: q iterprat deozum fe/ res: qz tales oino deoz/ su sut z subditi/ molen/ tes oino sbimari. Un/ offerit dauid: id e chri/ sto stratoria: id e pzie/ puritate. Hoc e primu/ i religioe. s. mudare co/ sciam: Quia i maluo/

la aiaz no itroibit sapia: nec i corpe sbdito pctis: vt dz Sap. j. b. Un iudas statim victis hostib' mudauit replu. j. Dach. iij. e. p Zapeta. i. virtutu ornamenta. Un iudas munda/ to teplo ornauit illud. Un post emudatione sequit' ibi: Et oz/ nauerit facie repli coronis aureis z scutulis. Z replu' chris'. Job. ij. d. Soluite replu hoc zc. Facies templi/ fidelis aia ad/ imaginē z similitudine ei' facta. Un. Ps. Protector nr aspice/ de: z respice in facie christi tui. q Clasa fictilia: corpa/ munda z hilia. ij. Corl. iij. b. Habem' thesauru istu i vasis fi/ ctilib'. v. Frumetu: charitate. Zach. ix. d. Quid bonu ei' e z qd pulchru ei': nisi frumetu electoz z vinu germinas vir/ gines: Frumetu dz charitas: qz sic int' grana frumetu meli' e: sic intervirtutes charitas maior e. j. Corl. xij. d. Danet tria/ bec: Maior aut hoz e charitas. q Hordeu: vtilitatem: Jobel. j. d. Ululauerut vinitozes sup frumento z hordeo: qz/ perijt messis agri. t Farina: id e carne sub mola discipli/ ne molita. Esa. xlvij. a. Lolle mola/ z mole farina. Aq at de/ est molendino. i. doctrina i claustro: Ideo equ' cecus apponit/ molendino. i. cec' p'lar' in claustro: qd significat' Judic. xvj. e. in satione: que excecauerut philistei: z postea molere fecerunt.

v Polenta. i. pura farina: vt nihil surfur' sit ibi. i. ipuritat' hypocris. x. Fab' z lere: vici' p'ctate. j. Timoth. vj. b. Bntes alimenta/ z qb' regamur: his p'cti sim'. Eccl. xxx. c. Btere qsi ho frugi his q tibi apponit: vt no cu maducas ml/ tu/ odio habeat. v. Cicer frxu: fide trinitat' cu ardore cha/ ritat'. Cicer em/ triagula forma bz. z Del: fide diuinita/ tis. a. Et butyr: fide h' mita: l. Esa. vj. c. Buryru z mel/ comedet zc. b. Dues: innocetia vite. c. Pingues vi/

naas: q interpretat serpes: qz nouicij/ filij sut christi/ q e ver' ser/ pes: Ad cui' aspectu filij israel sanant: sic legit' Numeri. xxi. c. vbi dz: Fecit moyses eneu spete: z posuit p signo: que pcussi/ aspicietes sanabnt: Sz p signo cui dicitur. Hoc e signu de q/ dz: Barth. xij. c. Dagister/ volum' a te signu videre. Qui m/ des ait: Generatio mala z adulfa signu qrit: z signu no dabit/ ei nisi signu ionz. pphz/

It e est de rabbath fi/ lioru amon. Rabbath/ iterprat multitudo vel/ multitudines: Et signi/ ficat mudu: i q hitant/ filij amon: id e ppls me/ rorj. i. pctores: sm qd/ dicit Ps. Ecce pcto/ res z abudates in secu/ lo zc. De rabbath g e/ bochi: qz d mudo sut/ adhuc qdamodo noui/ cij. Dachir iterprat/ venudabit/ siue resti/ tuet seu videt/ aut d v/ firmitate: Et significat/ pficietes/ seu officiales/ q vendit z restituit z/ videt q deficiat i clau/ stro. Dic e fili' amibel/ q iterprat ppls meus/ deo. Illi em ppe sunt/ ppls deo: quoz e infir/ mitatib' alioz sbuent/ re. Berzellai iterprat/ fortitudo mea: z signi/ ficat pteplatiuos: qui/ etiā recte dz: de rogeli: q iterprat deozum fe/ res: qz tales oino deoz/ su sut z subditi/ molen/ tes oino sbimari. Un/ offerit dauid: id e chri/ sto stratoria: id e pzie/ puritate. Hoc e primu/ i religioe. s. mudare co/ sciam: Quia i maluo/

la aiaz no itroibit sapia: nec i corpe sbdito pctis: vt dz Sap. j. b. Un iudas statim victis hostib' mudauit replu. j. Dach. iij. e. p Zapeta. i. virtutu ornamenta. Un iudas munda/ to teplo ornauit illud. Un post emudatione sequit' ibi: Et oz/ nauerit facie repli coronis aureis z scutulis. Z replu' chris'. Job. ij. d. Soluite replu hoc zc. Facies templi/ fidelis aia ad/ imaginē z similitudine ei' facta. Un. Ps. Protector nr aspice/ de: z respice in facie christi tui. q Clasa fictilia: corpa/ munda z hilia. ij. Corl. iij. b. Habem' thesauru istu i vasis fi/ ctilib'. v. Frumetu: charitate. Zach. ix. d. Quid bonu ei' e z qd pulchru ei': nisi frumetu electoz z vinu germinas vir/ gines: Frumetu dz charitas: qz sic int' grana frumetu meli' e: sic intervirtutes charitas maior e. j. Corl. xij. d. Danet tria/ bec: Maior aut hoz e charitas. q Hordeu: vtilitatem: Jobel. j. d. Ululauerut vinitozes sup frumento z hordeo: qz/ perijt messis agri. t Farina: id e carne sub mola discipli/ ne molita. Esa. xlvij. a. Lolle mola/ z mole farina. Aq at de/ est molendino. i. doctrina i claustro: Ideo equ' cecus apponit/ molendino. i. cec' p'lar' in claustro: qd significat' Judic. xvj. e. in satione: que excecauerut philistei: z postea molere fecerunt.

Ps. 72.

B

Al. bochi.

Ps. 83.

tuulos: laudes bonitatis diuine. Osee. xliij. b. Accipe bonum et reddemus vitulos labioz nostror. Expo Ca. XVIII.

Ta. Situr considerato dauid populo suo etc. Decimo octauu capitulu est hoc: In quo primo agitur de pugna inter exercitu dauid et exercitu absalon.

Secundo de morte absalon. Tertio de luctu dauid sup morte eius scz absalon.

A Moraliter. **F**igitur considerato dauid populo suo etc. Dauid interpretatur manu fortis vel aspectu desiderabilis: et significat quilibet iustus: forte in opere: et aspectu desiderabile in virtute. Populus dauid est cogeries operu. Ps. In populo graui laudabo te. Super hunc populu debet dauid prestare tribunos et ceteros: id est fidem trinitatis et continentiam corpalem. Si des intus mudat mentem. Act. xv. b. Fide purificans corda eor. Continencia exteri mundat corpus: que multu placet deo. Unde. j. Thessal. iij. a. Hec est voluntas dei: sanctificatio vestra: vt abstineatis vos a fornicatione etc. Tribunus ergo pppter ternariu trinitatis ad fidem referret. Cetero ppter custodia qnqz sentiu: ad continentiam corpalem. **E**t dedit pppter tertias pte sub manu ioab. Hic significant tria opera penitentiu: scz elemosyna: ieiuniu et oratio. Ioab interpretatur paternitas vel inimicitie: et significat pietate: que etiam se ad inimicos extendit. Matth. v. g. Diligite inimicos vestros: bene facite his qui oderunt vos. Dare ergo tertiam partem populi sub manu ioab: est se et alios ad elemosynam invitare. Daniel. iij. e. Redime peccata tua elemosyna. Tob. iij. b. Quod potueris esto misericors: si multu tibi fuerit: abundanter tribue: si exiguu tibi fuerit: etiam exiguu libenter impertiri stude. Primum bonu est tibi thesaurizas in die necessitatis: quonia elemosyna ab omni peccato et a morte liberat. Eccl. iij. d. Elemosyna resistit peccatis. Luc. xi. f. Date elemosynam: et ecce oia munda sunt vobis. Abisai interpretatur patris mei rugit: siue patris mei incensu: et significat oratione. Vn Ps. Diriga oratio mea dno sicut incensu in conspectu tuo. Ioab et abisai fuerunt fratres: qz elemosyna et oratio tanta germanitate coniuncta sunt: vt neutru sine altero sufficiat peccatori ad sui reconciliatione. Oratio est deo: elemosyna primo reconciliat. Sub manu ergo abisai tertiam partem populi committere est tpe et loco orationi instare. Ethai interpretatur protectio mea: et significat ieiuniu: qd ppria substantia pprie pregit et custodit. Sub manu ergo ethai dare tertiam partem populi: est corpus suu ieiunijs disciplinis: vigilijs castigare. Totus populus bis tribus committitur: quia omnia penitentiu sunt: aut ad deum per orationes: aut ad proximu per elemosynas largitione: aut ad seipm per ieiunijs afflictione. Pugnat ergo dauid contra absalon: id est vir iustus contra diabolu: qd ipugnat tripliciter: superbia: auaricia: luxuria. Hec sunt tres turme quas fecerunt chaldei contra iob. j. Primum: id est superbia: vincit abisai: secundum: id est auaricia: vincit ioab: Tertium: id est luxuria: vincit ethai. **T**ribunos. Tribu-

1 Ps. 34. j. 21. d.

Ps. 140.

Ca. XVIII.
Titur considerato dauid populo suo: constituit super eos tribunos et ceteros: et dedit populi tertiam partem sub manu ioab: et tertiam sub manu abisai filij saruie fratris ioab: et tertiam sub manu ethai qui erat de geth: Dixitque rex ad populum: Egrediar et ego vobiscum. Et respondit populus: Non eribis. Siue enim iugerim non magno pere ad eos de nobis pertinebit: siue media pars ceciderit e nobis non satis curabunt: quia tu vnus pro decem milibus computaris. Melius est igitur vt sis nobis in vrbe presidio. Ad quos rex ait: Ad vobis videt rectu hoc faciam. Stetit ergo rex iuxta portas: Egrediebaturque populus per turmas suas centum et milium: Et incepit rex ioab et abisai et ethai dicens: Seruate mihi puerum absalon. Et omnis populus audi-

ebat precipientem regem cunctis principibus per absalon. Itaque egressus est populus in castrum contra israel: et factus est preliu in saltu ephraim. Et celsus est ibi populus israel ab exercitu dauid: factaque est plaga magna in die illa viginti milium. Fuit autem ibi pluu dispersum super faciem omnis terre: Et multo plures erant quos saltus conspserat de populo: quam hi quos vorauerat gladius in die illo. Accidit autem vt occurreret absalon seruis dauid: sedens mulo. Cumque ingressus fuisset mulus subter condensam quercu et magna adhesit caput eius quercui: et illo suspensio inter celum et terram mulus cui infederat pertransiuit. Vidit autem hoc quispiam: et nunciauit ioab dicens: Vidi absalon pendere de quercu. Et ait ioab viro qui nunciauerat ei: Si vidisti quare non confodisti eum cum terra: et ego dedissem tibi decem argenti siclos: et vnu baltheu.

Sub manu ethai. Glo. Iste filius illius achis putat: cu quo dauid amicitias habuit. j. Reg. xvij. a. **N**on eribis: ne forte moriaris in bello: et remaneat populus tuus sicut oves errantes sine pastore. **Q**uia tu vnus etc. d. d. te solu querunt non alios curat: sicut supra. j. Reg. xxx. a. **T**otu pondus pluu verum est i saul. Similitud. Reg. xvij. e. sic dicit illi de ramoth galad: **N**on pugnabis contra aliquem nisi contra regem israel. **P**residio: id est in rebus. **H**oc faciam: Sic placet debet acquiescere consilio subdito: qui vtile est. **E**grediebatur: ad bellum. **C**entum et milium: id est circiter septem milia. **M**ulo: sed paruitate sensus. i. Corinth. xij. d. Nolite fieri paruuli sensu: sed malicia paruuli estote. **A**bsalon: reseruado. **C**ontra israel: id est contra exercitu absalon. **M**ulto plures: Simile Iosue. x. c. vbi dicit: **D**ortui sunt multo plures lapidibus gradinis: quam quos gladio percusserant filij israel. **Q**uos saltus. Glo. Hec est que in saltu erant: vt ipse saltu aspigaret. **A**dhesit caputis int.

Ubi ingressus fuisset etc. Absalon peccator est: mulus sensualitas est. Et recte per mulu significat sensualitas. Mulus enim sterilis est: et sensualitas sterilis est. Mulus est ex equo et asina: et sensualitas media est inter spiritu et carne. Absalon mulo infidet: cu peccator in sensualitate delectat. **C**esaris absalon diuitie sunt huius mundi: quercus luxuria. Quercus enim abest est porcoru: sicut legit de filio prodigo Luc. xv. d. **Q**u implerbat ventrem de siliquis porcorum. **I**te quercus patula est: et luxuria nimis patula est: quia multos inuoluit. Hec enim est via de qua dicit dñs Matth. vij. b. Spaciosa est via que ducit ad perditionem: et multi intrant per eam. **E**t de hac quercu dicit Esa. i. c. Dies domini super omnes quercus basan: id est super omnes luxuriosos qui sunt in mundo. **B**asan enim interpretatur confusio: et significat mundu. Quercui igitur per cesariem absalon pendet: quando peccator fometo diuitiaru luxurie inheret. **D**ul transiit et ipse remanet suspensus: quia dum peccator in luxuria detinet: caro paulatim declinat ad morte. **V**idit autem hoc quispiam. Absalon pendente quercu videt et ioab nunciauit: qui luxurie deditos: vt corrigant plato denunciat. **S**i vidisti quare non confodisti. Ecce conquerit perlatas: quia vidit pendente de quercu: et non confodit: id est quia vidit peccare: et non corripuit. **C**onfodere quid est: fra pendente nihil aliud est quam duriter increpare luxurie inbianre. Pendente in quercu confodit phinees: qd iudeu cu moabitude coeunt in genitalibus confodit: **M**eri. xxv. d. **E**t ego dedissem tibi decem argenti siclos: et vnu baltheu. Hec dant confodenti absalon. i. predicatori pctā redarguenti. **P**er decem argenteos designat opatio et doctrina: siue vita et lingua: **P**er baltheu prime tia. Vn Job. xij. c. Baltheu regu dissoluet: et peringerit hinc res: **n**os eor.

Cui dicit ad... dicit in man... le argenteos... rem manu m... Audientibus... cepit rex trib... dicens: C... ru absalo... contra an... nequaquam... tussit: et r... so. Et ait... vis: sed a... te: Tulu... ceas in m... in corde... buo palp... cu: cucu... armiger... b interfec... te ioab b... pulu ne... israel: vo... dini. Et... ceerunt... grande: i... i cu aceru... k mis. Dñ... in tabern... absalon cre... i buo viuer... valle regis... Pto baboo... monimeti... uosqz titulu... latur man... banc vie... filius iad... nunciabo... fecerit et... micor: cui... rit: Non... die: sed nu... die nolo te... em regis est... ioab ebull... regi qd vult... si ioab r... achimaa... ad ioab: L... am ego cur... rucqz ei ioab... rere filu m... qz bñm n... respōdit: E... rero: Et ait... ergo achim... pendij tra...

capillis interceptis ra-
 mis. b. **S**z rli fe.
 Anthyp ophora est.
 Possz ei dicere ioab q
 b no pueniret ad regē.
Aiam. i. conciam.
Et aduerso. i. mi
 bi aduersarius esses.
Mo sic tu vis: scz
 fier: id est no euadet.
Sup eū aceruū:
 vt duplici morte pircr
 tāqz facinorosus / qppe
 q parricidū iā mēre fe
 cerat: r ad concubinas
 patris intrauerat.
Dis at isrl. Blo.
 scz q eū absalō rebellis
 exiterat. **T**itulū:
 i monimētū sui. r erat
 nomē tituli / man^o absa
 lon. **D**ic titulu putāt
 qdā fuisse arcum triū /
 pbalē q d: fozm: in q
 sculpta manus absalō:
 s Joseph^o dicit fuisse
 statuā mammoza. **D**ie
 John. 7. d. romyn^o m dno de he
 beuel gñōd^o dicit / q
 absalō adhuc pedēs i
 querat petijt inducias
 vt enigeret sibi titulu.
 Putabat em filios su
 os sibi succedere in re
 gno: r iō noluit relinq
 re nomē. i. mēoriā sui.
In valle: q duo
 bus stadijs distabat a
 hierusalē. **Q**uia
 iudiciū. i. vindictā iu
 stā. **N**o erl nū.
Dolebat em minorem
 nunciū premittere.
Et ait ioab chu.
Hero dicit q chusi n
 ē bic ppriū nomē / sed
 appellariū: r ē idē qd
 egypti. **M**o em susti
 neret ioab tantū viruz
 vt est chusi / deferre ad
 regē tale nunciū: **U**n
 etiā noluit q achimaaf
 deferret. **B**oni
 nunciū. i. leti: qz dole
 bat rex de morte absa
 lon. **C**urrēs q.
Sic qdā puerfio
 ne nouissimi fide r dile
 ctōe sunt pmi. **U**nde
Darth. xx. b. **E**rūt p
 mi nouissimi: r nouissi
 mi primi. **S**i so
 lus est bonus. **S**z
 quare dixit b dauid:
Nunquid fortilegus r
Mo. **S**ed ideo hoc di
 cit: quia nūcū sinistro
 ruz solent se expectare
 inuicē: vt mutuo se cō
 solentur: sed nunciū bo

**Qui dixit ad ioab: Si appē
 deres in manibus meis mil
 le argenteos / nequaqz mitte
 rem manū meā in filiū regis.
 Audientibus em nobis pre
 cepit rex tibi r abisai r ethai
 dicens: Custodite mihi pue
 rū absalō. **S**ed et si fecissem
 cōtra animā meā audacter /
 nequaqz hoc regē latere po
 tuisset: et tu stares ex aduer
 so. **E**t ait ioab: Non sicut tu
 vis / sed aggrediar eū coram
 te: **T**ulit ergo ioab tres lan
 ceas in manu sua: r infixit eas
 in corde absalon. **C**ūqz ad
 huc palpitarēt herēs i quer
 s cu: cucurrerūt dēcē iuuenes
 armigeri ioab: et pcutientes
 b interfecerunt eū. **C**ecinit au
 tē ioab buccina r retinuit po
 pulū ne psequerēt fugientes
 israel: volēs parcere multitu
 dini. **E**t tulerūt absalon r p
 iecerunt eū in saltu in foueā
 grandē: r cōportauerūt sup
 t eū aceruū lapidū magnū ni
 mis. **D**ōnis autē israel fugit
 in tabernacula sua. **P**orro
 absalon erexerat sibi cuz ad
 t huc viueret titulu: qui est in
 m vālle regis: **D**ixerat enim:
Nō habeo filium: r hoc erit
 monimētū nois mei: **U**oca
 uitqz titulu noie suo: r appel
 latur manus absalō vsqz ad
 hanc diē. **A**chimaas autem
 filius sadoch / ait: **C**urrā et
 n nunciabo regi: quā iudiciū
 fecerit ei deus de manu ini
 micoz eius. **A**d quē ioab di
 o xit: **N**on ēris nūcius in hac
 die: sed nūciabis in alia: **M**o
 die nolo te nunciare: **F**ilius
 p em regis est mortuus. **E**t ait
 ioab chusi: **U**ade et nuncia
 regi q vidisti. **A**dorauit chu
 si ioab / r cucurrit. **R**urs^o autē
 achimaas filius sadoch dixit
 ad ioab: **Q**uid impedit si eti
 am ego currā post chusi: **D**i
 xitqz ei ioab: **Q**uid vis cur
 rere fili mi: **U**en huc: **N**on
 q eris bōni nūcū baiul^o. **Q**ui
 respōdit: **Q**uid em si cucur
 rero: **E**t ait ei: **C**urre. **C**urrēs
 ergo achimaas p viam com
 pendij / transiit chusi. **D**a**

uid autē sedebat inter duas
 portas: **S**peculator vero q
 erat in fastigio portē sup mu
 rū / eleuās oculos vidit ho
 minē currentē soluz: r excla
 mās indicauit regi. **D**ixitqz
 rex: **S**i solus est / bonus est
 nūcius i ore eius. **P**rope
 rante autē illo r accedēte p
 pius: vidit speculator homi
 nē alterū currentē: et vocife
 rans in culmine ait: **A**ppa
 ret mihi alter homo currens
 sol^o. **D**ixitqz rex: **E**t iste bo
 nus est nūcius. **S**peculator
 autē cōtemploz ait cursū pri
 oris quasi cursū achimaas fi
 lij sadoch. **E**t ait rex: **U**ir bo
 nus est: r nunciū portās bo
 nū venit. **C**lamās autē achi
 maas / dixit ad regez: **S**alue
 rex: **E**t adorans regē coram
 eo pnus in terrā / ait: **B**ene
 dictus dñs deus tuus q cōn
 clusit hoies q leuauerūt ma
 nus suas contra dñm meuz
 regem. **E**t ait rex: **E**st ne par
 puero absalō: **D**ixitqz achi
 maas: **U**idi tumultum ma
 gnū cū mitteret ioab seruus
 tuus o rex me seruū tuū: nē
 scio aliud. **A**d quē rex: tran
 si ait / r sta hic. **C**ūqz ille tran
 sisset r staret / apparuit chusi.
Et veniens ait: **B**onum ap
 porto nūciū dñe mi rex. **J**u
 dicauit em p te dñs hodie d
 manu omnū qui surrexerūt
 contra te. **B**ixit autē rex ad
 chusi: **E**st ne par puero ab
 salon: **C**ui respōdens chusi:
 3 **F**iāt inqt sicut puer inimici
 dñi mei regis: r vniuersi q cō
 surgūt aduersus eū in malū.
Cōtristatus itaqz rex: ascen
 dit cenaculuz portē r fleuit:
 5 **E**t sic loquebat vādens: **F**i
 li mi absalon: absalō fili mi:
Quis mihi tribuat vt ego
 moriar p te: **A**bsalon fili mi
 fili mi absalon. **C**a. XIX
Unciatū est autē ioab
 q rex flieret r lugeret fi
 liū suū: r versa est vi
 ctoria in luctū die illa oī po
 pulo. **A**udiuit em ppls i die
 illa dici: **D**olet rex sup filio
 suo: **E**t declinauit ppls i die

noz currunt r festināt /
 nullum expectare vo
 lentes: qz quilibet vult
 prim^o nunciare bona.
Et adorans: bu
 lia. **E**t dicitur: in
 morte vel in fugā. r
Nescio aliū: impite
 mentē. **J**udica
 vit: id est iustam vitio
 nem sumpsit. **S**ic
 puer inimici. i. mori
 ant vt ipse. **U**a
 dēs: p solariū.
 * nes eoz. **B**alth^o **D**onaliter.
 dissoluit / qn cōtinentia
 amittit. **F**une renes p
 cingūt qn petā luxurie
 puniūt. **D**ecē argēteos
 r balthem dedit dñs
 pdicatozib^o **L**ucl. xij.
 e. qñ dixit: **S**int lumbi
 vestri pdicti: et lucerne
 ardētes i manib^o vris.
 a **S**i appende
 res in manib^o me
 is mille ar. rē. **S**ic
 respondent multi pdi
 catozes qui peccata no
 biliū r magnoz redar
 guere nolunt / sed po
 tius palpare: de qbus
 dicit domin^o **D**arth.
 xj. b. **E**cce qui mollib^o
 vestiunt / in domib^o re
 gum sunt. **D**ollibus
 quides vestiri / est vitia
 palpare: vt dicit **B**re
 gor^o in moralibus.
 f **T**ulit ergo tres
 lanceas: id est prela
 tus trinā increpationē
 contra tria vitia: scz su
 perbiā / auariciā / luxu
 riam. **D**ecez iu
 uenes armigeri io
 ab: minores pdicato
 res. **I**nterfece
 rūt eū. i. damnū ofide
 rūt: nisi peniteat: et in
 foueā piecerūt. i. in in
 fernū descēsur: nisi pe
 niteat / pdixerūt. **E**t
 ceruū lapi. sup eū
 cōportauerūt: id est
 q sine fine i inferno te
 neretur / vuis auctori
 tatibus monstrauerūt.
Expo. **C**a. XIX.
Unciatū est autē io
 ab rē. **D**e du
 obus agit in b capitu
 lo. **P**rimo de psolati
 one dauid super morte
 absalon ad verba ioab.
Secūdo de semei r mi
 phib ofeth q occurrēt
 dauid et berzellai: qui
 cōduxit dauid vsqz ad
 iordanē. **D** 2

f

B

7. 19. a.

A

8.18.5

B

C

A Animā concu-
binarum: que omnia
tenerrime diligēdat da-
uid. **B** Diligis: id
est videris diligere.
C Habel: id est vide-
ris habere. **D** Hic
igitur surge: saltē mo-
do ex q̄ adhuc n̄ fecisti.
E Satisfac: id est
ostende eis faciē hila-
rē: et sic satisfacies eis.
F Uniuerſa multu-
tudo: que erat pro p̄-
te dauid.
G Israel autē: q̄ erat
cū abſalon. **H** Dis
q̄z popul⁹: qui fue-
rat cū abſalon: horra-
bat se mutuo vt redu-
ceret dauid: recolēs ei⁹
beneficia. **I** Rex:
scz dauid. **K** Et oī
liū: id volūtas cōſulta-
ta. **L** Ad regē: scz
dauid. **M** Rex vero:
scilicet dauid. **N** Et
abiathar. Tales scz
sacerdotes debēt mitti
ad pacis reconciliatio-
nē faciendā. **O** Cur
venistis. q. d. videre
ne sitis tardiores cete-
ris ad reducēdū regē.
P In domū suaz:
id est in hierusalem: vbi
erat sedes regni.
Quia dixerat
rex istud: qz sic conti-
nuat: vt reduceret euz
in domū suaz: maxime
quia dixerat zc. q. d.
qz rex mādauerat eis.
R Frēs mei vos
zc. Ideo maxime vo-
lebāt eū reducerē.
S Caro mea vos.
Hoc dicebat qz erat d̄
tribu iuda. **T** Quare
nouissimi. q. d. vos
deberis esse p̄mi in re-
ducendo regē: qz ip̄e ē
de tribu iuda. **V**
cite: o vos sacerdotes
dicit dauid. **W** Caro
mea est. Hoc dicebat
quia amasa erat filius
abigail sororis dauid:
Istū amasā p̄fecerat
abſalon militie sue.
X Hęc faciat mihi:
Species iuramenti est.
q. d. male mihi accidat
si non fueris magister
militie. **Y** Post io-
ab: id est secūda a ioab.
q. d. ioab erit p̄mus et
tu secūda. Aliquit libri
habēt: p̄ ioab: id est lo-
co ioab. **Z** Quasi

illa ingredi ciuitatez: quō de-
clinare solet populus versuf
et fugiēs de p̄lio. Porro rex
operuit caput suuz: et clama-
bat voce magna: Fili mi ab-
salō: abſalon fili mi. Ingres-
sus ē ioab ad regē in domuz
dixit: Cōſudisti hodie vult⁹
oīm seruoꝝ tuoz: q̄ saluā fe-
cerūt aiām tuā: et aiām filioꝝ
tuoz: et filiarū tuaz: et animā
vxoꝝ tuaz: et animā p̄cubi-
narū tuaz. Diligis obedien-
tes te: et odio habes diligētē
te: Et ostēdisti hodie q̄a non
curas de duob⁹ tuis: et d̄ ser-
uis tuis: Et v̄e cognoui mō-
dū q̄a si abſalon viueret: et oīs
nos occubuissem⁹: tūc place-
ret tibi. Hic igitur surge et p̄ce-
de: et alloquēs: satisfac seruis
tuis. Juro em̄ tibi p̄ dñm: q̄
si nō exieris: ne vnus quidē
remansur⁹ sit tecū nocte hac:
et peius erit hoc tibi q̄ omnia
mala que venerūt sup te ab
adolescētia tua vsqz in p̄se-
sens. Surrexit ergo rex et se-
dit in porta: Et oīm populo
nunciatū est q̄ rex federet in
porta. Venitqz vniuerſa ml-
tudo corā rege: israel autez
fugit in tabnacula sua. Dis
q̄z popul⁹ certabat in cuncti-
bus tribub⁹ israel: dicēs: Rex li-
berauit nos de manu inimi-
coꝝ nostroz: ipse saluauit
nos de manu philistinoz: et
nūc fugit de terra p̄pter ab-
salon: Absalon autē quē vn-
ximus super nos: mortuus ē
i bello: vsqz quo silentis: et nō
reducitis regē: Et cōſilium
totius israel venit ad regem.
I Rex vero dauid misit ad sa-
doch et abiathar sacerdotes
dicēs: Loquimini ad maio-
res natu iuda: dicētes: Cū
venistis nouissimi ad reducē-
dū regē i domū suā: Sermo
autē oīs israel peruenerat ad
regē vt reducerent eū in do-
mū eius: qz dixerat rex: Hęc
dicet ad populū iuda: Frā-
tres mei vos: os meū et caro
mea vos: Quare nouissimi
reducit regē: Et amasē dicit
tē: Nonne os meū es et caro

mea est: Hęc faciat mihi de⁹:
et hęc addat: si nō m̄gr militie
fuerit corā me oī tpe p̄ ioab.
Et inclinauit cor oīm viroz
iuda q̄si viri vni⁹. Adſertqz
ad regē dicētes: Reuertē tu et
oēs serui tui. Et reuertē rex:
et venit vsqz ad iordanē. Et
oīs iuda venit vsqz i gālgala
vt occurreret regi et traduce-
ret eū iordanē. Festinauit autē
semei fili⁹ gera filij iemini de
bahurim: et descēdit cū viris
iuda i occurſū regl dauid cū
mille viris d̄ beniamin: et siba-
pūer de domo saul et q̄ndecē
filij ei⁹ ac viginti fui erāt cū eo
et irrūpētes iordanē h̄n regē
trāsierūt vada: vt traducerēt
domū regl: et facerēt iux iussi-
onē ei⁹. Semei autē fili⁹ gera
p̄strat⁹ corā rege cū iā trāsſit-
set iordanē: dixit ad eū: Me
reputes mihi dñe mi iniq̄ta-
tē: neqz meminerit iurāz ser-
ui tui i die q̄ egressus es dñe
mi rex d̄ hierlm: neqz ponas
rex i corde tuo. Agnosco enī
seru⁹ tu⁹ p̄ctm̄ meū: et idcirco
hodie p̄m̄ v̄i d̄ oī domo id̄
seph: descēdiqz i occurſū dñi
mei regl. Rñdēs v̄o abſal si-
li⁹ saruie dixit: Nunquā p̄ his
v̄bis nō occidet semei: q̄ ma-
ledixit christo dñi: Et ait da-
uid: Quid mihi et vobis filij
sarui? Cur effici mihi ho-
die i sathān? Ergo ne hodie
interficiet vir i isrl? An ignō-
ras hodie me factū regē sup
isrl? Et ait rex semei: Nō mō-
rierit: Jurauitqz ei. Ad iphi-
boſeth qz fili⁹ saul descēdit i
p̄ occurſū regis illotl pedib⁹ et
itōsa barba: vestesqz suas nō
lauerat a die q̄ egress⁹ fuerat
rex: vsqz ad diē reuersiōis ei⁹
in pace. Cūqz hierlm occur-
risset regi: dixit ei rex: Quare
nō vēisti mecū miphiboseth?
Qui rñdēs ait: Dñe mi rex:
seru⁹ me⁹ p̄tēpsit me. Dixitqz
ei: ego famul⁹ tu⁹ vt sterneret
mihi asinū: et ascēdens abire
cū rege: Claud⁹ em̄ suz seru⁹
tuus. In sup et accusauit me
seruū tuū ad te dñm meū re-
gem: Tu autē dñe mi rex sicut

virī vni⁹: id est vna-
nimiter et facilliter.
A In gālgala: circa
iordanē vbi ioseph circū-
cidit pplm: Josue. v.
B Fili⁹ iemini:
id est beniamin. i. q̄ erat
de beniamin. Tel i-
mini: id est cuiusdā vi-
lis et ignobilis hominis.
C De bahurim: hoc
ē de tali loco. **D** Pu-
er: id est seru⁹. **E** Sibi
regē: id est corā rege:
i. dauid vidēte vada:
uerūt iordanē: et vene-
runt ad ipm: vt tradu-
cerēt ipm: vado v̄ na-
uigio. Josephus dicit
q̄ hi fecerunt pontē su-
per iordanē: vt facillius
transiret rex et familia
ei⁹. **F** In iurāz:
id est contumeliā.
G Egressus es: Su-
pra. xvi. **H** Joseph.
nō q̄ esset de tribu io-
seph: qz. s. xvj. dicit ē
q̄ erat de cognatione
saulis: q̄ erat de benia-
min: sed qz habitabat
i forte ephraim filij io-
seph. **I** Nunquid
p̄ his. q. d. nunquid p̄
his verbis indulgebis
ei: **K** Christo: id est
regi v̄nco. **L** Quid
mihi et vobis. id est
xvi. b. m. In sathā.
M Blo. Id est i p̄trari:
id est cur aduersamini
mihi: **N** An igno-
ras zc. q. d. illos oc-
cidam: qui me hodie se-
derunt regē: Timebat
em̄ dauid si interficere-
tur semei: q̄ reliqui qui
similiter regē offende-
rāt: nolent eū sibi face-
re regē. **O** Nō mo-
rierit: id est a me nō in-
terficietis. Salomon
em̄ mortuo dauid occi-
dit eū. iij. Regl. ij. g.
P Illotl. Blo. pro
quō i hebzo infectis.
Fecerat enim sibi mi-
phiboseth lignos pe-
des: s̄m hebzo: qui-
bus p̄ naturalibus ve-
bas: qui dicunt infecti:
id est infecti: quia nō
erant veri pedes.
Q Nō lauerat: in si-
gnū doloris super ex-
pulsioe dauid.
R Seruū tuū: s̄i. i. i. a.
cer siba. **S** Sicut
angelus: id est verax
et sapiens. 8.14.

angel⁹ dei
est nbi. P
patri dñi
suis me
uias m
habeo u
possū vl
ge: Aut
queris:
sum. T
sessione
p̄hibo
accipi
dñs me
mū suā
dites s
de roge
danē p
uū p̄
cella ga
dicit est
p̄dicit
raret in
v̄r dices
ret ad ber
vt requie
rusale. E
gem: Qu
v̄e meq
in hieru
sū bodie
sus mei
ue aut a
potest se
tus vel a
voce can
cū: Quare
nō dñs me
p̄cedā fan
dane tecu
viciū m
p̄ reuertar se
nar in ciuit
ar iuxta sep
et matris n
e uis nūc
dar tecu:
quicquid
Dicit itaqz
sear cham
quicquid

Requies enim etc. ego non merui quod facias mihi aliquid bonum: sed potius malum. b. **N**oluit me. s. i. r. c. **C**lociferare: id est clamare. d. **F**ixum: id est immutabile. e. **T**u et siba etc. In hebreo dicitur: Tu et siba diuidite agrum: Quia dauid in memoriam fcederis et iuramenti quod fecerat cum ionathan. j. Regl.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

13. b. 13. b. 13. b.

angelus dei es: fac quod placitum est tibi. Requies enim fuit domus patris mei nisi morti obnoxia domino meo regi: tu autem potuisti me seruum tuum inter conuiuias mensae tuae. Quid igitur habeo iuste querere aut quid possim ultravociferare ad regem? ait ei rex: Quid ultra loqueris? Fixum est quod locutus sum. Tu et siba diuidite possessiones. Responditque miphiboseth regi: Etiam cuncta accipiat postquam reuersus est dominus meus rex pacifice in domum suam. Berzellai quoque galaadites senex valde descendens de rogelim traduxit regem iordanem paratum etiam ultra flumen persequi eum. Erat autem berzellai galaadites senex valde: id est octogenarius: et ipse praebuit alimenta regi cum moraretur in castris. Fuit quippe vir diues nimis. Dixit itaque rex ad berzellai: Veni mecum ut requiescas securus in hierusalē. Et ait berzellai ad regem: Quot sunt dies annorum vite mee? ut ascendam cum rege in hierusalē? Octogenarius sum hodie: Nunquid vigent sensus mei ad discernendum suauem aut amarum: aut delectare potest seruum tuum cibum ac potum? vel audire possum ultra vocem cantorum atque cantatricum? Quare seruus tuus sit donec dominus meo regi: Paululus prope dā famulus tuus ab iordanem tecum: nec indigeo hac vicissitudine: sed obsecro ut reuertar seruus tuus et moriar in ciuitate mea: et sepeliar iuxta sepulchrum patris mei et matris mee. Est autem seruus tuus chanaan: ipse vadat tecum donec mihi rex: et fac ei quicquid bonum tibi videretur. Dixit itaque ei rex: Ad eum transferat chanaan: et ego faciam ei quicquid tibi placuerit: et oē

esse sui. q. **C**hanaan. Iste fuit filius berzellai. Glo. **H**ierol. dicit: Chanaan interpretatur suspirans. quod dicitur cum prece fuit suspirans vocatur: postquam vero ad doctrinam dauid transferretur non chanaan sed chanaan vocatur: id est fidelis. **A**me impetrabis: **H**uic populus: quod erat cum dauid. **R**e-

quiescit: id est remansit ibi berzellai. **V**erum dicitur: id est bona opera uitae. **E**t ille: scilicet berzellai de populo israel est: id est est alioquin a iuda et leui. **P**ropterea rex: quod dauid fuit de tribu iuda. **N**unquid comedimus? quod non fecimus propter emolumentum aliquod. **E**t est argumentum quod exercitum propriis expensis debet sequi regem suum. **D**ecem partibus: id est decem tribubus: quia huius israel praeretur videlicet tribus. post diuisiones quoque regni inter roboam et hieroboam nomine israelitis intelliguntur tribus decem: et nomine iuda duae scilicet iudas et beniamin. **I**ste dicitur remansit cum roboam filio salomonis: alie decem adhaeserunt hieroboam suo salomoni. **T**ribus quoque leui in his non computatur: quia dispersa erat per ciuitates suas in tota terra. **P**rophetia. **U**el postquam pro merito genito propter ruben et symeon. **D**urum autem fuerunt: scilicet quod metuerent. **S**ic dicit hiero. **V**el quod non fecerunt hoc ob amorem regis. **H**ollis rursus dicitur ephraimitis in casu simili: **H**ellio est in quo racemus ephraim videmus abiecerit. **V**el pacificauit eos: iuxta illud **P**rouerb. xv. a. **H**ollis rursus frangit iram: sermo durus suscitatur furorē. **E**x. **L**a. **X**X. **C**ecidit quod. **H**ic agit de morte amase filij abi galil sororis dauid: quem praefecerat dauid milicie suae principem: quem occidit ioab in dolo. **C**ir belial. i. filius diaboli qui volebat fieri rex. **C**ir iemim: i. de stirpe iemini. **R**equies herem. q. d. dauid non est rex super israel iure hereditario: quod fuit filius isai. **I**n filio isai: Despectiue dicitur. **N**on est ingressus domum eius: sed erant clausae usque

quod petierat a me impetrabis. **C**umque transisset uniuersum populum et rex iordanem restitit: et osculatus est rex berzellai et benedixit ei: et ille reuersus est in locum suum. **T**ransiit ergo rex in galgalam et chanaan cum eo. **O**mnis autem populus iuda traduxerat regem: et media tamen pars affuerat de populo israel. **I**taque omnes viri israel concurrentes ad regem dixerunt ei: **Q**uare te furati sunt fratres nostri viri iuda: et traduxerunt regem et domum eius iordanem: omnesque viros dauid cum eo? **E**t respondit omnis vir iuda ad viros israel: **Q**uia mihi propior est rex: **C**ur irasceris super hac re? **N**unquid comedimus aliquid ex rege: aut munerata nobis data sunt? **E**t respondit vir israel ad viros iuda: **E**t ait: **E**t primogenitum ego sum: decem partibus maior ego sum apud regem: magisque ad me pertinet dauid quam ad te: **C**ur fecisti mihi iniuriam: et non mihi nunciatus est pridem ut reducerem regem meum? **D**urum autem responderunt viri iuda viris israel. **C**a. **X**X. **C**ecidit quodque vir belial nomine siba filius bochi vir iemineus: et cecinit buccina et ait: **N**on est nobis pars in domo dauid: nec hereditas in filio isai: **R**euertere in tabernaculum tuum israel. **E**t separatus est omnis israel a dauid: secutusque est siba filium bochi. **T**ur autem iuda adhaeserunt regi suo a iordane usque hierusalem. **C**umque venisset rex in domum suam in hierusalē: tulit decem mulieres concubinas suas: quas dereliquerat ad custodiendam domum: et tradidit eas in custodiam: alimenta eis praebens. **E**t non est ingressus ad eas: sed erant clausae usque

13. Regl. 12.

1. Judic. 8. a.

La

13. sus.

B

5.16.c.

C
7. Dat. h. 2. 6. c.

3. Reg. 2. a.

B

5. 2. f.

E

sus: qz absalon intra-
uerat ad eaz. s. xvj. d.
a **A**masa: que fece-
rat pncipē militie sicut
mādaerat p sadoch z
abiathar: supra. xix. c.
b **C**ōuoca: ad ple-
quendū siba. c **E**x-
tra placitū: id est vl-
tra tres dies. d **A**d
abisai: n̄ ad ioab quē
iā amouerat a pncipa-
tu militie ppe amasa:
vt quidā dicūt. Tamē
Iosephus dicit q hoc
dixit dauid ad ioab. vl
forte ad vtrunqz dixit:
Uñ z vterqz psecut^r ē
sibam. e **L**ū eo: scz
abisai. f **A**ri ioab
zē. z ipe ioab. g **T**u-
nica. Iosephus dicit
lozica. h **F**abrefa-
ctus: id ē artificialit.
i **S**alue mi fr. Sic
dixit iudas: Aue rab-
bi. k **A**dentū. Blo.
Dextera mentū tenere
ē q̄si ex bēignitate blā-
diri. s. sinistrā ad gladi-
um mittit: q̄ latēter ex
malicia percutit.
l **Q**ui: ioab scilicet.
m **E**u: amasam. Jo-
seph^o dicit q ppe iui-
diā pncipat^r occidit eū
sic abner. s. iij. f. S. z io-
ab habuit aliquā excu-
sationē: scz mortem fra-
tris sui asabel: quē oc-
cidit abner: h̄ic autēz
nullā nisi purā inuidiā:
nisi forte qz morā fece-
rat amasa vltra placi-
tū dauid. n **J**oab
aūt z abisai. h̄ic pa-
ret q vtriqz dixit da-
uid vt psequeretur.
o **L**omes: id est p̄n-
ceps militie.
p **A**masa aūt: id ē
cadauer ei^r. q **T**ras
cūtes: ppter eū vidē-
dū. r **P**orro ille:
scz siba. s **S**ermo
inquit zē. sicut dicit
Blo. in hebreo nō ha-
bet puerbio: S. ē sen-
sus fm eos: sermo di-
cebat in veteri: id ē qn-
daz in lege dictum est:
Deut. xx. c. vt isrl^l p̄us
offerat pacē hostibus
q̄ aggressi sūt eos. x
i **Q**uare ḡ p̄cipitas
hereditatē dñi: id ē
q̄re nō seruas legē i is-
raelitis q̄ seruata est in
alienigenis. Postea le-
git hebreus: qd̄ in tpo-

ad diem mortis sup̄ i vidui-
tate viuentes. Dixit aūt rex
amase: Cōuoca mihi oēs vi-
ros iuda in diem tertiu^m et tu
adesto presens. Abijt ergo
amasa vt conuocaret iudā z
moratus est extra placitum
qd̄ ei cōstituerat rex. At au-
tem dauid ad abisai: Hunc
magis afflicturus est nos si-
ba filius bochi q̄ absalon.
Tolle igitur seruos dñi tui z
persequere eū ne forte inue-
niat ciuitates munitas: et ef-
fugiat nos. Egressi sūt ergo
cum eo viri ioab: cerethi q̄qz
z phelethi: z oēs robusti exie-
runt de iherusalē ad psequē-
dum siba filiū bochi. Cūqz
illi essent iuxta lapidē gran-
dem qui est in gabaon: ama-
sa venies occurrit eis. Por-
ro ioab vestitus erat tunicā
stricta ad mensuraz habitus
sui: z desuper accinctus gla-
dio dependente vsqz ad ilia
in vagina: qui fabrefactus le-
ui motu egredi poterat z per-
cutere. Dixit itaqz ioab ad
amasa: Salue mi frater. Et
tenuit manu dextera mentū
amase quasi osculans eum.
Porro amasa nō obstruuit
gladiū quem habebat ioab.
Qui percussit eū in latere
z effudit intestina ei^r i terrā:
et mortuus est: nec secundū
vulnus apposuit. Joab au-
tem z abisai frater eius perse-
cuti sunt siba filium bochi.
Interea quidā viri cum ste-
tisset iuxta cadauer amase d
socijs ioab dixerunt: Ecce q̄
voluit esse pro ioab cōmes
dauid. Amasa autē consper-
sus sanguine iacebat in me-
dia via. Vidit hoc quidam
vir q̄ subsisteret omnis popu-
lus ad videndū eum: z amo-
uit amasam de via in agruz
operuitqz eū vestimento / ne
subsisterent transeuntes p-
pter euz. Amoto igit illo de
via trāsibat omnis vir sequēs
ioab ad persequendū siba fi-
liū bochi. Porro ille tran-
sierat per omnes tribus israel
in abelam et in bethmacha:

omnesqz viri electi congre-
gati fugerant ad eum. Vene-
runt itaqz z oppugnabāt eū
in abela et in bethmacha: et
circumdederunt munitioni-
bus ciuitatem: et obfessa est
vrbs. Omnis autem turba q̄
erat cum ioab moliebat de-
struere muros. Et exclama-
uit mulier sapiēs de ciuitate:
Audite audite / dicite ioab:
appropinqua huc et loquar
tecū. Qui cū accessisset ad
eam: ait illi: Tu es ioab: Et
ille respondit: Ego. Ad quē
sic locuta est: Audi sermōes
ancille tue. Qui r̄ndit: Au-
dio. Rursusqz illa: Sermō
inquit dicebat in veteri pro-
uerbio: Qui interrogat in-
terrogēt in abela: z sic p̄fici-
ebant. Nonne ego sum que
respondeo veritatē in israel:
z tu queris subuere ciuita-
tem: z euertere matrē in isra-
el: Quare p̄cipitas heredi-
tatem dñi: Respondensqz io-
ab ait: Absit: absit hoc a me:
non p̄cipito neqz demoli-
or. Non se sic habet res: S. z
homo de monte ephraim si-
ba filius bochi cognomine
leuauit manus suam contra
regē dauid. Tradite illū so-
lum: z recedemus a ciuitate.
Et ait mulier ad ioab: Ecce
caput eius mittef ad te p mu-
rū. Ingressa est ergo ad om-
nē populū: z locuta est eis sa-
pienter. Qui abscisuz caput
sibe filij bochi / proiecerunt
ad ioab. Et ille cecinit tuba:
z recesserunt ab vrbe vnus-
quisqz in tabernacula sua.
Joab autem reuersus ē ihe-
rusalem ad regem. Fuit er-
go ioab super omnez exerci-
tum israel: banaias autem fi-
lius ioiade super ceretheos
z pheletheos: aduram vero
sup tributa. Porro iosaphat
filius hailud acōmentarijs.
Siba autem scriba: sadoch
vero z abiathar sacerdotes:
Mirā aūt hiarites erat sacer-
dos dauid. **Ca. XXI.**
Acta est quoqz famel
in dieb^o dauid tribus

fitū est ad cōmendati-
onem vrbs. q. d. vere
hec est hereditas dñi:
qz in ea ē p̄siliū. Uñ et
dr: **Q**ui interro-
gat / interrogēt i abe-
la. i. q̄ indiget p̄silio ve-
niat in abela: z ibi inue-
niat. v **L**uitatē.
Blo. Que ē mater cō-
siliij. y **A**bsit hoc
a me: vt velim ea cuer-
tere. z **S**acerdos
dauid. Vero^o dicit
q magister ei^r erat: ad
cui^r p̄siliū corripieba-
tur. Sile. s. viij. d. vbi
dictuz est q filij dauid
erāt sacerdotes: id est
p̄ alijs digniores.
Expo. La. XXI.
A Acta est
qz famel.
In hoc capi-
tulo agit de septe virz
sus p̄sis in vltionē ga-
baonitarū. Et notāda
est historia: q̄ aliquāru
lū obscura ē. Sciendū
igit q saul post necem
lxxx. sacerdotū: de q̄
dictū est. i. Regl. xxij.
d. interfecit gabaoni-
tas: q̄si p celo filioz is-
rael: q̄bus iuramentuz
p̄sederat ioseph z seniores popu-
li: vt legit Ioseph. it. c.
z ita saul irritū fecit iu-
ramētū eoz. qd̄ dñs
volēf punire tpe dauid
post mortē absalonis i-
misit famē i terrā mb^o
annis p̄tinuit: z p̄siliuit
dauid dñm: q̄ r̄ndit d
accidisse ppter hoc qd̄
saul irritū fecerat iura-
mentū ioseph z senioruz
gabaonitas occidēdo.
Tunc dauid tradidit ga-
baonitis vt vindicārā
se / duos filios saul q̄s
peperat ei reipha: sic
legit s. iij. Itē quinqz
filios michol adopta-
tos: q̄s merob genuer-
at hadrieli: vt dictū ē
i. Regl. xvij. e. Da-
uid vō peperat miph-
boferth ppe iuramētū
qd̄ fecerat ionathē. i.
Regl. xvij. a. Babao-
nites vō illos septe inue-
nes crucifixer. q̄s po-
stea tollēf dauid d̄ pati-
bulo: tollēf ossa iona-
thē z saul de tabes ga-
laath: cū isrl septe sepe
liuit in sepulchro La-
parr saul: Quo facto

rebellis the...
dauid orā...
domin^o...
mū ei^r...
gabaonitas...
gabaonitis...
p̄siliū...
filijs isrl: s...
filijs q̄ppe...
ne pimerēt...
pecutere co...
sib^o z iuda...
ad gabaon...
i vobis: z q...
k vt bñdicā...
Dixeruntqz...
i nobis su...
stno: s. tra...
ei^r: neqz v...
tur homo...
ait rex: Qu...
ciā vobis: z...
Uñ q̄ attri...
unqz ita dele...
vt quidē re...
ei^r in cūctis...
nob septe v...
crucifigam^o...
baath saul qu...
Et ait rex: E...
eoz rex mu...
nathe filij...
dū dñi qd̄...
ionathā filij...
o rex duos...
p abia q̄s p̄...
miphboferth...
michol filie...
hadrieli filij...
de molathē...
nu gabaonit...
fixerūt eos...
Et ceciderūt...
si in dieb^o me...
cūte messioe...

reddidit dñs vbertatē fr̄. Sz videt q̄ gabaonitē fecerūt 3 le
gē suspēdētēs illos septē viros: 2 dauid tradens eos. Dicitur
em̄ deut. xxiij. c. filij nō occidant pro p̄ribus. Itē ezech.
xviij. c. filij nō portabūt iniquitatē p̄ris. Itē. iij. Regl. xiiij.
b. Solu. Forte isti septem fuerūt p̄ticipes peccati: 2 iō puniti
sunt. Dicit etiaz magi
ster in hystorijs: q̄ duo
filij resp̄ha adhuc pue
ri cū doech occiderunt
ocogintaquiq̄ sacer
dotes nobe: et postea
gabaonitas: Sz vbi et
quādo occiderunt ga
baonitas nō legit exp̄s
sum i biblia. Itē in p̄
ma pte huius capituli
determinant: In sc̄da
pte epilogat hystoria
tria famosa bella da
uid: occasione belli q̄
runc habuit p̄tra philis
teos. Narrat aut̄ bel
la nō eo ordine q̄ gesta
fuerūt. Primū fuit in
gob vel in gorb: q̄ alio
noie d̄r gacer. In hoc
bello percussit sobochai
quidā amie dauid se
p̄bi d̄ genere giganteo.
Aliud bellū similit̄ fuit
in gob: in q̄ sim Jofe
phū ep̄on vir fortis
fuit cognat̄ dauid su
is in sagā: uersis plu
rimos sol̄ pemit. Ter
tū bellū fuit illud in q̄
dauid occidit goliā: de
quo dicit̄ est. i. Regl.
xviij. f. Sz recapitulat̄
h̄ fact̄ obscure. Quar
tū etiā bellū fuit: i quo
lonathas filij semmaa
fratris dauid percussit vi
rū habentē senos digi
tos in manib⁹ 2 in pe
dibus. Et cōsu
luit: vt scita causa pe
nis possit occurrere.

Oraculū dñi: id
est dominū in oracu
lo siue p̄p̄inatorio q̄
erat sup arcā. Et sic:
id ē p̄tē r̄sum dñi.
Dicit q̄ dñs: ip̄i
dauid. Et sagui
nē: gabaonitarū: quem
c̄siderat rex dauid.
Porro ga. In p̄
suo est: vbi oñdit̄ q̄re
occidere gabaonitas fu
it p̄tē. Juraue
runt. Jofue. ix. c.

Duo filij isrl̄: q̄ dicebat q̄ ip̄i possidebūt terrā: quaz
filij isrl̄ debebat habere. Sz h̄ fecit saul i odio sacerdotū. Ba
baon em̄ erat vna de ciuitatib⁹ sacerdotū: vt d̄r Jofue. xxi. b.
Dixit g. Repetit idē p̄pter interpositionē. Q̄d erit
placulū: id ē q̄ satisfactio sufficet vobis vt pplm̄ dñi nō ha
beatis in festū. **B**enedicatis here. i. oretis. p̄ ip̄a: vt
nō puniat̄ p̄pter vos. **S**up auro. Itē fit mō ita: sz ois
iniuria mulcrat̄ pecunia. **H**ō de isrl̄: alij supple a co
gnatiōe saul. **Q̄d** sile. iter dauid 2 io. i. Regl. xviij.

Annis iugiter. Et consuluit
b dauid oraculū dñi: dixitq̄
c d̄min⁹: Propter saul 2 do
mū ei⁹ 2 sanguinē: q̄ occidit
gabaonitas. Vocatis ergo
gabaonitis rex dixit ad eos.
c Porro gabaonitē nō erāt d̄
filij isrl̄: s̄ reliq̄e amorreoz:
f filij q̄ppe isrl̄ iurauerāt eis
ne pimerēt illos: 2 voluit saul
s pcutere eos celo q̄si p̄d filij
b isrl̄ 2 iuda. Dixit ergo dauid
ad gabaonitas: Quid faciā
i vobis: 2 q̄d erit v̄ri placulū
k vt b̄ndicatis hereditati dñi?
Dixerūtq̄ ei gabaonitē: Itē
i ē nobis sup auro 2 argeto q̄
stio: s̄ p̄tra saul 2 cōtra domū
ei⁹: neq̄ volum⁹ vt interficia
m tur hōmo de isrl̄. Ad quos
ait rex: Quid ḡ vultis vt fa
ciā vobis: Qui dixerūt regi:
Uix q̄ attriuit nos 2 opp̄ssit
iniq̄: ita delere debem⁹ vt nec
vn⁹ quidē residu⁹ sit de stirpe
ei⁹ in cūctis finib⁹ isrl̄. Denē
nob septē viri de filij ei⁹: vt
crucifigam⁹ eos dño in ga
baath saul quōdā electi dñi.
Et ait rex: Ego dabo. Itē
citq̄ rex miphiboseth filio io
nathē filij saul p̄pter iusiurā
n dū dñi q̄d fuit in d̄ dauid 2 i
ionathā filij saul. Tulit itaq̄
o rex duos filios resp̄ha filie
p abia: q̄s pepit saul armoni 2
q̄ miphiboseth: 2 quinq̄ filios
s michol filie saul q̄s genuerat
hadrieli filio berzellai: q̄ fuit
f de molathi: 2 dedit eos i ma
nu gabaonitarū: Qui cruci
fixerūt eos i mōte corā dño:
Et ceciderūt hi septē sil̄ occi
si in dieb⁹ messis p̄mē: incipi
ente messiōe hordei. Tollēs

Ant resp̄ha filia abia ciliū/
s̄brauit sibi supra petrā ab
v initio messis: donec stillaret
aq̄ sup eos d̄ celo: 2 nō dimi
sit aues lacerare eos p̄ diem/
neq̄ bestias p̄ noctē. Et nū
ciata sūt dauid q̄ fecerat re
f spha filia abia p̄cubina saul.
Et abiit dauid et tulit ossa
saul et ossa ionathē filij ei⁹ a
virū iabes galaad: q̄ furati fu
erāt ea de platea bethsan: i q̄
suspēderāt eos philistim: cū
int̄fecissent saul in gelboe: et
s asportauit ide ossa saul 2 os
sa ionathē filij ei⁹: 2 colligen
tes ossa eoz q̄ affixi fuerant:
sepelierūt ea cū ossib⁹ saul et
ionathē filij ei⁹ in terra bēia
min: i latere in sepulchro cis
p̄ris ei⁹. Fecerūtq̄ oia q̄ d̄
b cepat rex 2 repropinat̄ ē de
terre post hęc. Factū est aut̄
rursū plū philistinoz aduer
sus isrl̄: 2 descendit dauid et
serui ei⁹ cū eo: 2 pugnabāt 3
philistim. Deficiēte aut̄ da
uid iecbidenob: q̄ fuit de ge
nere arapha: cui⁹ ferrū baste
trecetasyncias appēdebat:
2 accinct⁹ erat ense nouo: ni⁹
c ē pcutere dauid: p̄sidioq̄ ei
f fuit abisai filij saruie: 2 p̄cus
sū philistēū int̄fecit. Tūc u
rauerūt viri dauid: dicētes:
Jam nō egredieris nobiscū
s in bellū: mē extinguas lucer
nā isrl̄. Scdm̄ q̄z fuit bel
b lū in gob contra philistēos.
i Tūc percussit sobochai de
f vsāthi sēphi d̄ stirpe arapha
m de genere giganteū. Tertium
n quoq̄ fuit bellū in gob con
tra philistēos: in quo percus
sit adeodatus filius saltus

Exp̄m̄. D̄ em̄ adeodat⁹: q̄ ad liberādū isrl̄ a deo dat⁹ ē i re
gē. D̄z fili⁹ salt⁹: q̄ d̄ pascuus 2 de saltu assūpt⁹ ē i regē. i. Re
gū. xvi. Uñ p̄s. De post ferantes accepit eū. D̄z polymita
ri⁹: q̄z m̄ ei⁹ fuit d̄ genere beseleel polymitarū. i. architectorū
a poliēdo sic dicit̄. Et d̄r dauid polymitarū: q̄z mult̄ modis
ampliauit cultū dei. D̄z 2 berbleemites: a loco: q̄z de berblee
fuit. n. In gob. Blo. Q̄d iterprat̄ lac⁹: q̄z sicut in lacu le
onū q̄s imitat̄: ita semetip̄m̄ misit dauid contra goliath.

P 4 Soliath.

B cellai suscepit. s̄ Be
nuerat ha. i. gentes
hadrieli sibi i filios ad
optauerat. Et de
dit: dauid sc̄z illos se
ptem filios. v. Do
nec stillaret. i. plue
ret: s̄ vsq̄ arcit calē
das septēbus. Tūc est
iuxta naturā terre illi⁹
p̄mo post messē plu
uia descēdit. Que
fecerat: quō sc̄z custo
dierat cadauera septē
filioz: ne a bestijs de
uozarent. De pla
tea bethsa. i. Regl.
vii. d. 3. Asporta
uit dauid inde: id ē d̄
iabes galaad. a. Fe
cerūtq̄: serui dauid.
b. Repropinat̄: id
ē facta iusticia gabaon
itū: reddita ē fertilitas
terre: deficiēte p̄ lassitu
die. c. Iecbidenob.
Quidā dicit̄ q̄ sit tres
dictiōes: Iecbi nomē
pp̄ū: de p̄positio: nob
ciuitas. Sed cōis opi
nio ē q̄ ē vna dictio: et
pp̄ū nomē v̄ri. d
Arapha. Itē dicit̄
hebrei fuisse ophā nu
rum noemi: q̄ viro ge
theo genuit q̄tuoz gē
gates: q̄ memorant̄ h̄
iecbidenob: sēphi goli
ath: 2 q̄rtū h̄ites fenof
digitos in manib⁹ 2 pe
dib⁹. e. P̄sidio:
id ē auxilio. f. Abi
sai: q̄ interposuit se.

S He extinguas. i.
ne tu extinguaris i bel
lo: q̄ es lucerna isrl̄. h
In gob. Blo. v̄bs q̄
2 gacer. i. Sobochai: q̄dā vir israelita.
k. Usāthi. Blo. Lo
cus ē. l. Sephi: il
lū gigante. m. Ter
tū: ordine narratiōis:
sz tpe p̄mū. Q̄d em̄ de
golia agit̄ h̄ recapitu
latio ē. Et nota q̄ da
uid q̄tuoz noibus hic

P 5. 77.

B cellai suscepit. s̄ Be
nuerat ha. i. gentes
hadrieli sibi i filios ad
optauerat. Et de
dit: dauid sc̄z illos se
ptem filios. v. Do
nec stillaret. i. plue
ret: s̄ vsq̄ arcit calē
das septēbus. Tūc est
iuxta naturā terre illi⁹
p̄mo post messē plu
uia descēdit. Que
fecerat: quō sc̄z custo
dierat cadauera septē
filioz: ne a bestijs de
uozarent. De pla
tea bethsa. i. Regl.
vii. d. 3. Asporta
uit dauid inde: id ē d̄
iabes galaad. a. Fe
cerūtq̄: serui dauid.
b. Repropinat̄: id
ē facta iusticia gabaon
itū: reddita ē fertilitas
terre: deficiēte p̄ lassitu
die. c. Iecbidenob.
Quidā dicit̄ q̄ sit tres
dictiōes: Iecbi nomē
pp̄ū: de p̄positio: nob
ciuitas. Sed cōis opi
nio ē q̄ ē vna dictio: et
pp̄ū nomē v̄ri. d
Arapha. Itē dicit̄
hebrei fuisse ophā nu
rum noemi: q̄ viro ge
theo genuit q̄tuoz gē
gates: q̄ memorant̄ h̄
iecbidenob: sēphi goli
ath: 2 q̄rtū h̄ites fenof
digitos in manib⁹ 2 pe
dib⁹. e. P̄sidio:
id ē auxilio. f. Abi
sai: q̄ interposuit se.

S He extinguas. i.
ne tu extinguaris i bel
lo: q̄ es lucerna isrl̄. h
In gob. Blo. v̄bs q̄
2 gacer. i. Sobochai: q̄dā vir israelita.
k. Usāthi. Blo. Lo
cus ē. l. Sephi: il
lū gigante. m. Ter
tū: ordine narratiōis:
sz tpe p̄mū. Q̄d em̄ de
golia agit̄ h̄ recapitu
latio ē. Et nota q̄ da
uid q̄tuoz noibus hic

P 5. 77.

a Goliath. Glo. Goliath iterat quod egit dauid primus tpe saulis. Ma in. j. Paral. xx. no nisi ter pncipaliter pugnasse ptra philisteos legit. b Quartu. Tn in. j. Paral. xx. vbi agit de his bellis/ nulla memo ht d iterfectioe golie c Zonathas: ionadab z nathan. Expofitio Ca. XXII.

b Ocur' est autē dauid.

In hoc capi- tulo gratias refert da- uid dño: qz de manib' oim inimicoy liberauit eū: Et ē anticipatio: qz multę tribulatiōes ad- huc restabant ei. Sed mystice refert b ad illū statū ecclie/ in quo ple- ne liberabit ab omi p- secutiōe. Et querit fsi dor' cum multos psal mos scripserit dauid d euentibus/ qui cōtinent in hoc libro: quare iste solus hic ponat in hoc libro. Dicit em fsi dorus: sol' decimussepti- mus psalmus in libro regū reperit. Sz hoc est vt dicit fsi dor': qz significat illud regi: ū i quo nullū habebimus aduerfariū. Dauid au- tē significat christus/ q de femine eius fm car- nē natus est: q i cozpo- re suo qd ē ecclia ad- huc multas psecutiōes patit. An Act. ix. a. Saule saule qd me pfe- qris. Eripies aut oino ecclia a psecutiōib' / cū nouissimo ini- mica omniū destruet mors: vt dz. j. Cor. xv. d. Nec pōt p s iste puenire vni psonę. Mā pmo agit dauid grās: qz de graui piculo diuina pietate liberat' ē: vbi ait: Dñs petra mea. Scdo loquit ipa ecclia/ q añ aduētū christi inūeras ptulit calamita- tes: ibi: Lircūdederūt me pstritiōes mort' zc. Postea dñs mi- fert' ecclie/ medicinā sanctę icarnatiōis idulfit: z baprisimi bñ- ficio christianū pplm d orbis vniuersitate collegit: vbi dicit: De' q accinxit me zc. Tertio loq' saluator ipse/ vbi pulcherr- mis allusiōib' describit virt' ei' ibi: Utuit dñs zc. Quarto lo- quit ecclia/ z cū magna exultatiōe cōcessa munera deitar' lau- dat: ibi: Propit' a pitebor zc. Dic' g: Dñs pe. mea. In Ps fm nřaz trāslatōz ita dz: Diligā te dñe fortitudo mea zc. Cui' titulū sūpsit: esdras ex sbis hic pōsitis/ scz: In die q li- berauit eū dñs. Joseph' dicit hic q cū dauid pace altissima frueret/ cārica cōposuit z hymnos: alios trimetros: alios hera metros: diuersa faciēs organa: i qbus leuie p sabbata z alias festiuitates hymnos dicerēt. Et ponit Joseph' differentiā i- ter nablū z psalteriū. Psalteriū dic' canozā cirharā/ decē chor- dis coaptatā/ q cū plectro pcutit. Nablū sō duodecim sonos habēs digitis tangit. c Armis hui': qd seqt. d Li- berauit eū dñs. Glo. Anticipatio ē. e Petra mea: id ē fortitudo. i. a q habeo fortitudinē z robur. i. duplicē fortitudi- nē: interiorē z exteriorē: Vel ad mala sustinēda/ z bona agen- da. f Fort' me': id est mibi/ v' p quē ego sū fortis. Et iō: Spabo in eū. g Scutū: id est defensio. h Cornu: id est firma celsitudo. Un: Et erexit cornu salut' nob. Hoc ē/ christ' / durior carne/ mollior osse/ minor deo/ sed maior hoīe. i Refugiū meū. i. ad quē refugit. k De iniquitate: z de pēna p iniquitate. l Laudabile. i. dignū oi laude. m In uocabo: intus mente uocabo. n Quia circūdede- rūt. Scda ps vbi in psona iustoz q fuerūt añ aduētū christi

polymitarius bethleemites / a goliath getheū / cui' hastile hastę erat qñ liciatoriū texen- tiū. Quātū bellū fuit i geth i q vir fuit excelsus / q senos i manib' pedibusq habebat digitos: id ē vigintiq tuoz: z erat d origine arapha: z blas phemauit isrl. Percussit au- tē eū ionathas fili' s'amaa fra- tris dauid. Ibi quattuor nati sūt de arapha in geth: z ceci- derūt i manu dauid z seruo- rū eius. Ca. XXII.

b Ocur' est autē dauid dño vba cārmnis hu- jus / in die q liberauit eū dñs de manu oim inimi- corū suoz z de māu saul: Et ait: Dñs petra mea / z robur meū / z saluator me'. De' do- min' fort' me': z spabo i eū. g Scutū meū z cōzuu salutis i meq: eleuator me': z refugiū

agit ppha dauid de cladib' hūani gener': z quō de' mysterio icarnatiōis liberauit: z i baprisimo christianos d toto orbe col- legit: Et attēde regulā vitar' capitis z cozpis. i. xpi z ecclie. Quasi em vna psona est/ caput z cozp': iō vna voce sepe vrit caput z cozp': licet ea q dicunt' ad diuersos referant. Quēdā em soli capiti pueniūt: quēdā soli cozpi: qdaz capiti z cozpoi siml. Itē q cozpi cōueniūt: quēdā mēbris pterit': quēdā p'sentib': qdā fu- tur': qdā pfect': qdā im- pfectis: qdā etiā ipi dauid. z in tāta diuer- sitate vna vox ē et qñ vna psona videt loq': vt sicut duo sūt in car- ne vna spōsus z spōsa: ita sint z in voce vna.

o Tristiōes mor- id est pene multe. p Torrētes be. id est culpę / vel fues tem- ptatiōes diaboli. hoc est qd dicit Job. vi. a. Sagitte dñi i me sūt: quaz indignatio ebitit spiritū meū: Ecce pstritiōes mort': Et troset mi militat' z mei: Ecce torrentes belial. Ps. In me trāsiet ire me z terrores zc. q nes. i. obligatiōes pe- ne grauissimę / vel pēa mortalia / q trahūt ad infernū. r Laquei. i. originale pccm: p quo ligat homo ad mortis necessitatē. s In tribulatione: p'senti. t Deum: non alienū. v Clamabo: clamore cordis/ qui est amor. Mō em clamor vocis sed amor clamor aure dei. Sic clamauit susanna tacens: Daniel. xij. Sic cla- mauit moyses ad mare/ nihil dicēs: Exo. xij. d. De tē- plo: id est de celo vel de filio. Unde Job. ij. d. Soluite rem- plū hoc: id est soluetis zc. y Cōmora: quo ad animam. z Contremuit: quo ad cozpus. a Terra: peccatores. b Fundamēta montiū Glo. Spes supboz. c Quomā iratus zc. Glo. Recognouerūt irā dei. d Sumus. Glo. cōpunctio pgnitentū. e Denari'. Per nares at- trahimus z emittim' spiritū. hoc ē gratia q attrahit hoīem ad deū/ vt viuat in eo: z emittit vt pfiat merito. Vel nares sūt illi q fragrantia paradisi iugiter sentiūt / z odorē z fetozē iter- ni: Talēs sumū cōpunctiōis emittūt: sz sensū istū auert odorē spaliū: quē odorātes homies auertūt se a spūali odore vt ni- hil d odore paradisi/ nihil d fetore inferni sentiūt: Et iō nec hūc timent/ nec illū desiderāt. Qd signāter figurat' ezech. viij. i. vbi legit q ezechiel vidit vigintiqnoz viros/ doctūm habētes ad tēplū dñi/ versi ad orientē: z applicātes ramū ad nares. f Ignis. De q Deut. iij. d. Ignis sumēs de' noster. g Glorabit: pccā. h Carbōes: q deniqū fuerāt z mor- tui p pccō. i Succēs: qz postea facti sūt viui p grās: z i- flāmati spūsancto. k Inclinauit cę. Glo. Aplos aduē- tus sui nūcios misit. l Et descendit. Glo. i. Formā serui su- scēpit. m Et ascēdit: plenitudinē scię: qz null' p' attingere ad sciaz ei'. Un' Ps. Mirabil' facta ē scia tua zc. Eccl. viij. c. Dixi sapiēs efficitur z ipa long' recessit a me. n Sup pē. Glo. scientiā scōz. o Tenebras. i. scripturas obscuras. p Posuit la. i. fec' sibi secretū hitaculū. Sol em i nube latuit: id est deitas i carne. Un' Esa. xlv. c. Vere tu es de' abscōdit'.

A

Ps. 17.

Ps. 17.

Luc. 1. g.

Libri secundi Regum... mbrans aq... loz: pte fil... er' nubos: su... nes ignis: et... domus: et... voce suaz. Q... dissipauit eō... suplit eos. A... effusions m... sit fidamē... panōe dñi... ne' furor' et... loz assupit... d' dqs mital... q inuicō me... ab his q od... bustiores m... me i die... fact' ē dñs... Et adur m... liberauit me... Retribuet m...

Cribas aq̄s. Ad fr̄az sic effudit aq̄s in pluuiā/ac si eas
cribaret. **A**ps̄tice: Cribauit dñs aq̄s. i. a sc̄ptur̄ sac̄r̄ oēs
imūdiā sepauit: sic cribro sepat fufur a farina. **Ecc̄l̄. xxv̄ij. a**
Sic in pcussura cribri remanebit puluis: sic apozia hoīs in co
stratu illi. **Amos vii. c.** Ecce mādabo ego ⁊ pcutiā i oib⁹ gen

Cribans aq̄s de nūbibus ce
loy: **P**re fulgore ⁊ p̄spectu
ei⁹ nubes: succēsi sunt carbo
nes ignis. **T**onabit de celo
dominus: et excelsus dabit
f vocē suaz. **M**isit sagittas et
dissipauit eos/fulgura ⁊ cō/
suplit eos. **E**t apparuerunt
i effusiones maris/et reuelata
i sūt fūdāmēta orbis/ab incre
i patōe dñi/ ab ispiratiōe spi
m rit⁹ furor̄ ei⁹. **M**isit dē excel
s⁹ for̄ assūpsit me/ ⁊ extraxit me
p d aq̄s mltis. **L**iberauit me ab
q inimicō meo potentissimo: ⁊
s ab his q̄ oderant me: qm̄ rō/
t bustiores me erāt. **P**reue
nit me i die afflictōis meę: ⁊
r fact⁹ ē dñs firmamētū meū.
y **E**t eduxit me in latitudinē:
y liberauit me: qz cōplācu ei.
z **R**etribuet mihi dñs fm̄ iu

Cribans aq̄s de nūbibus ce
loy: **P**re fulgore: qui
erit i iudicio: **E**t ē mō
sed nō apparet omib⁹.
Carbones. i. cor
da boim. **D**e ce
lo. i. ap̄lis. **E**tate. x. c.
Qui extendit velut ni
bilum celos/ ⁊ expādit
eos sicut tabernaculū
ad inuētiādū. **S**a
cuntas. **E**o. euange
licas. **C**os. id est
p̄ores. **F**ulgū
ra. i. miracula. **E**t
fulgēs ma. i. abūdā
na p̄dicationis: q̄ sale di
serationis debet saliri/
vt sit salta sic aq̄ mar̄.
Ul. xij. b. **R**epleta ē terra sc̄ia dñi sic aq̄ rē. **I** **F**ūda
mēta. **E**o. **I**d ē manifesta est fides eccl̄ie. **K** **A**b incre
patōe. i. t̄ore. **L** **A**b ispiratiōe. i. a blādimēto. **M** **A**d
lit. sicut sūt. **E**t nota qz vsqz huc egit de aduētu dñi: **H**ic agit
de r̄p̄tō ch̄ristianis ex p̄sona p̄sent̄ eccl̄ie: nō mutata voce: q̄ si
b̄tōiū factū sit. **N** **A**ssūpsit me. i. naturā meā. **O** **E**xtra
xit me. i. eccl̄iaz meā. **P** **D**e aq̄s mult̄. i. de tribulatiōi
bus mltis. **A** **P**oel. vij. d. **H**i sūt q̄ venerūt ex maḡ tribulatiōe:
⁊ lauerūt stolas suas i sāguine agni. **Q** **A**b inimico meo
p̄o. i. diabolo. **J**ob. xij. d. **N**ō ē pt̄as sup̄ terrā. i. in hoie: que
cōp̄t ei q̄ fact⁹ ē vt nullū timeret. **R** **E**t ab his. i. ab exte
riorib⁹ inimic⁹ a q̄b⁹ p me nō possē liberari. **S** **A**m̄ robū
stiores me erāt: **P**uenit dñs sc̄z succurrēdo gra sua: nō me
nais meis. **A**lia fr̄a: **P**uenerūt me: sc̄z inimici mei. i. p̄ualuerūt
mibi. **H**el p̄uenerūt. i. p̄ores mibi nocuerūt. **V** **F**irmamē
tū. **A**lia fr̄a: **P**retor: p̄ miseras sc̄z ⁊ voluptates. **X** **I**n la
titudinē. i. in charitatē: q̄ latior ē oceano: **A**ttingit em̄ a fine
v̄is ad finē fortit⁹ ⁊ disponit oīa suauit. **D**escēdit a celo vsqz
ad terrā: extēdit ad dexterā ⁊ ad sinistrā. i. ad amicos ⁊ inimic⁹
cos. **D**at̄h. v. g. **D**iligite inimicos v̄ros. **Y** **Q**uia pla
cu ei. **A**lia fr̄a: **Q**m̄ voluit me. i. anq̄ ego eū vellē. i. gratis me
degit. ⁊ puenit h̄ rā dauid q̄ eccl̄ie. **Z** **R**etribuet rē. q. d.
Ite oīa gratis dedit: sc̄z fidē ⁊ charitatē. **R**etribuet mihi/ hic
enā i p̄sent̄ fm̄ iusticiā bonę volūtati: ⁊ fm̄ innocentia bonę
opatiōis. q. d. q̄ dedit fidē ⁊ charitatē/ retribuet voluntates et
opatiōnē ex his venietes. i. remunerabit p̄ his. **A** **A**lias:
p̄. 14. **A**nuer̄s̄ v̄is dñi/ misericordia ⁊ veritas. **B** **A** deo meo:
recedēdo. q. d. bona feci et mala declinaui. **E**t subdit rationē:
Dia em̄ rē. **P**cepta. **A**lia fr̄a/ iudicia. i. iusta flagella/ vt
facit ille q̄ dicit i flagellis. **D**e q̄b⁹ **P**s̄. **I**n miseris nō sub
sistēt: **Q**uib⁹ dicit ap̄tus **D**eb. xij. a. **R**ecogitate eū q̄ talē su
stinuit a pctōib⁹ aduersus semetip̄m ⁊ traditiōnē vt nō fati
geminī animis vestris deficientes: **M**ondū em̄ rē. **E** **E**ro p
fectus: om̄i genere p̄fectōis: fm̄ q̄ de eccl̄ia legit: **Q**uia q̄
dā sūt p̄cti hac p̄fectōe: quidā alia. **S**cdm̄ qz de dauid legit:
p̄pone p̄fectus/ p̄fectōe sufficiētē. **F** **E**t restituet rē. **I**dē

supra dictū est: Sed ibi intelligit̄ de remuneratiōe p̄sent̄/ vbi
merito fidei ⁊ charitatis ⁊ operū dat dñs p̄seueratiā: **H**ic fo
intelligit̄ de remuneratiōe futura/ q̄ erit i gloria/ q̄ reddit̄ soli p̄
seueratiōe. **U**n̄. j. **C**or̄. ix. d. **O**ēs q̄ i stadio currūt: oēs q̄dem
currūt/ sed vn⁹. i. p̄seueratiā accipit b̄rauitū. **D**at̄h. x. c. **Q**ui
p̄seuerauerit vsqz in fi
nem/ hic saluus erit.

S **I**n conspectu
oculor̄: mundiciā di
co/ factas in conspectu
oculor̄ suor̄: nō homi
nū: q̄ faciunt qui co/
rā mūdo lauant man⁹
suas cum pilato: q̄bus
dicit **D**at̄h. vi. a. **A**t
tēdite ne iusticiā vestrā
faciatis coraz homini
bus/ vt videamini ab
eis. **H** **I**n sancto
sanctus eris. **D**ixit
sibi retribui fm̄ iu
sticiā suam: **N**unc autē
ostēdit quō iusticia ha
beat vt videat gratia
cum libero arbitrio: et
sit conuersio ad domi
nū: quasi cū gratiarū/
actione. q. d. **E**t si dixi:
Retribuet mihi domi
nus fm̄ iusticiāz meā/
tū o tu domine tu san
ctus eris cū sancto: id
est adiuuas sanctū cuz
sanctitate/ vt sit ⁊ p̄ma
neat sanct⁹: **T**u sanct⁹

natura/ sanctificas alios gr̄a. **E**t cū innocēte innocēs
eris. i. adiuuas inocentē/ vt sit ⁊ p̄maneat innocēs: qz inocēs
es. **E**t cū electo elec. er. i. ab eo quē p̄us eligi/ postea
elegeris. **J**oh. xv. c. **N**ō vos me elegistis: supple p̄iores: sed
ego elegi vos. **F**r̄e. j. **J**oh. iij. b. **N**ō q̄si nos dilexerim⁹ eū: s̄z
qz ipse p̄or dilexit nos. **K** **E**t cū p̄uerso p. i. p̄uersū p̄uer/
tis. i. p̄uertit p̄mittit. **A**mos. iij. b. **N**ō ē malū i ciuitate qd non
fecerit dñs. **E**t nota duo iudicia dei: sc̄z occultū ⁊ manifestū.
Occultū nūc agit: manifestū veniabit i futuro. **D**uplt̄ em̄ re/
tribuit dñs bōis ⁊ mal⁹. **H**ic em̄ retribuit: vt q̄ iust⁹ ē/ iustificet
adhuc: ⁊ q̄ i sordib⁹ ē/ sordescat adhuc: **A**poel. ii. c. **U**n̄ h̄ dicit:
Et cū electo elect⁹ er⁹: ⁊ cū p̄uerso p̄uert⁹: i futuro fo retribuet
oib⁹ manifeste: bonis gloriā eternā: malis p̄nā eternā: qm̄ di
cer: **V**enite b̄ndicti: ⁊ ite maledicti: **D**at̄h. xxv. c. **E**t po
pulū pau. q. d. ita h̄ facis bonis ⁊ mal⁹: ⁊ i futuro p̄lin pau
perē/ paup̄tate sp̄s/ saluū facies: **E**t iō o dñe cū p̄uerso p̄uer
ter⁹. i. qz nō faues ei/ p̄uert⁹ vider⁹ ei. **M** **E**xcelso. i. illos q̄
i corde supbiūt/ vbi oculi dñi vidēt. q. d. nō solū supbos exteri
s̄z etiā supbos interi⁹ hūiliabis/ deiciēdo i infernū. **N** **Q**u
es lucer. **H**ec oīa p̄nt dici i p̄sona xp̄i ⁊ eccl̄ie/ v̄l etiā p̄ph̄e.
Supra dixerat dauid ⁊ eccl̄ia/ v̄l ch̄rist⁹/ qz de sanctificat san
ctos: hic p̄dicat vt illumiet alios q̄ sunt adhuc in tenebris. **E**t
loquit̄ ad deū patrē sic: **O** dñe pater quia tu es lucerna meā
i. meor̄ ap̄stolor̄ ⁊ aliorū p̄dicator̄: qui fuerūt lucerna/ in
quibus fuit lux in testa: id est cognitio veritatis: qua illumina
ti illuminauerūt alios: quia in quā tu es lucerna eor̄: id ē qz tu
illūinas istos q̄ sūt lucerna. **O** **I**llūinabis. i. illūina eos q̄
sūt adhuc i tenebr̄ pctōr̄ ⁊ i gr̄atiē/ dās eis fidē ⁊ vitā. **P** **I**n
te: exstēs. i. v̄l p̄ te: v̄l p̄ me. **Q** **C**urrā: ad te. **R** **A**ccin
ctus: virtute. **N**ota: fugiēdū ē a deo iusto ad deū misericor
dē: a deo irato ad deū pacatū. **Q**uidā mōach⁹ satis bñ ostēdit
quō currēdū sit ad deū: qui spolauit se: ⁊ accinxit se nudum:
⁊ cepit currere dicens: **S**ic decet currere monachū ad deum.
Un̄ **E**sa. xx. a. **G**ade ⁊ solve saccū de lumbis tuis/ ⁊ calciamē
ta tua tolle de pedibus tuis/ ⁊ fecit sic: vadens nudus ⁊ discal
ciatus. **S** **M**urū/ pctōr̄ q̄ est in dēu ⁊ hominē. **U**n̄ **E**sa.

C

ps. 17.
Et. et cū robu
sto pfectus.

lit.a. Iniquitates vestre diuise sunt in te vos et deum vestrum. Si mille habere. v. f. Iniquitates vestre declinauerunt te. a. Deus immaculata. Deus ponit hic vt sequens relatio habeat locum. q. d. deus meus eripiet me/ cuius via est immaculata: id est opa facta et iusta. Vel p se est via immaculata qua inur ad celum: iuxta illud Job. xliij. a.

Ps. 17. et. 143

Ps. 17.

B

1. Cor. 9. d.

Ego ius via/ veritas et vita. Vel via ei i virgine immaculata fuit: id est virgo sancta et immaculata fuit ante partum et in partu et post partum. Vn. Ezech. xliij. a. Porta hęc clausa et non aperiet/ et vir non intrabit per eam: quoniam dominus deus israel ingressus est per eam: eritque clausa principi/ et principis ipse sedebit in ea. b. Eloquium domini: id est christi. c. Igne: spiritus sancti. d. Examinatus: id est quod dicitur igne spiritus sancti examinatus fuit. i. vtile et honestum: quia sapiens quod dicitur dicitur apud se iudicat. Vel eloquium domini. i. illi qui ferunt per mundum eloquia christi/ sicut igne tribulationis examinatus. Vn. Eccl. xxvij. a. Vasa figuli probat fornax/ et homines iustos temptatio tribulationis. c. Scutum: eloquium domini. Vel ipse dominus est scutum. i. protector: sicut dicit alia scriptura. Quis est deus. q. d. deus faciet hęc et vere faciet: quia quis est deus. q. d. nullus alius deus est qui possit hoc facere/ nisi deus noster. s. Deus qui accinxit. Tertia pars/ vbi virtus eius describitur. Supra enim comendauit ecclesia christum per oia/ dicens/ quia protector est et adiutor: Nunc specialiter docet qualiter et quibus sit adiutor et protector/ dicens/ Deus qui accinxit te. q. d. bene dixi/ deus meus: Ipse enim est deus qui accinxit me/ a simili pugnatur/ qui ab omnibus se abstinere. Accinxit dico/ fortitudine ad mala toleranda/ et ardua aggredienda: et loquitur Ecclesia. h. Coplanauit. i. planam fecit sine offendiculo peccati. i. Quia mea: quod ad illum vado. Fides via est qua deus venit ad nos: charitas via est qua nos imus ad deum. k. Pedes. i. affectus. l. Ceruis. i. virtus spiritualibus: qui transiunt in pinosa auaricie/ iuxta luxurie/ relatione superbie: et sic effugiunt retia venatoris. i. diaboli/ qui venatur nos ad mortem. m. Doces manus meas ad plium: contra carnem/ contra mundum/ contra diabolum/ qui impugnatur me dicit ecclesia. Caro pro voluptate/ mundus pro vanitate/ diabolus pro iniquitate. Nam vt dicit Job. i. c. Chaldei fecerunt tres turmas et inuaserunt camelos iob/ et tulerunt eos. Et nota quod dicit: Doces manus meas non alienas. Ire manus non lingua. n. Et compones quasi arcum. i. fortitudinem operandi dedit mihi infatigabile: sicut arcus gratie infatigabilis est. o. Dediti mihi clypeum. i. protexit me ad salutem: quia non sufficitur peccata/ nisi assistat peccato tuo. Vel dediti mihi clypeum: id est cruce christi/ qui protexit contra demones. Et dicit crux clypeus: quia clypeus est lignum et pellis extensa: et in cruce fuit ipsum lignum crucis/ et humanitas christi desuper extensa. h. dicit clypeus deus dicitur Iosue viij. d. Dixit dominus ad iosue. i. pater ad filium: Leua clypeum qui in manu tua est. i. carnem et cruce qui in parte tua est. Job. x. d. Parte habeo te. Contra urbem habet. i. diaboli. p. Absuetudo. i. merito patientie sue mansuetudinis multiplicata sine numero et merito. q. Dilatasti. i. lata fecisti charitatem meam/ hilariter operante: etiam de his qui sunt sub me/ temporalibus. r. Subi me: infideles dicit christus: vel vitia secundum quod est vox ecclesie vel electorum. s. Tali me. i. itinera vel signa que imitaturis relinquas. t. Inimicos

meos: id est carnales affectus meos. v. Et cetera: illos non illi me. Atrox enim necesse est/ aut qui illi preterat aut preterant: et beatus atus qui tenebit et allidet puulos suos ad petram. i. ad christum. Unde clamat ecclesia Cantic. ij. d. Capite vobis vulpes puulas que demolunt vineas. r. Donec consumamur: penit ad nihilum/ vt non obstrepant.

icuruasti resistetes mihi subter me. Inimicos meos dediti mihi dorsum/ odiestes me et disperdam eos. Clamabunt et non erit qui saluet ad dominum et non exaudiet eos. Delebo eos vt puluerem terre: quasi lutum platearum comminua eos atque comminua pingam. Saluabis me a proteritionibus populi mei: custodies me in caput gentium. Populus quem ignorabo seruiet mihi: filij alieni resistentes mihi: sicut auditu auris obediens mihi: filij alieni defluerunt: et contrahentur in angustiis suis. Quiuit dominus et benedictus deus meus: et exaltabit deus fortis salutis mee. Deus qui das vindictam mihi: et deiecisti populos sub me. Qui educis me ab inimicis meis:

pdam: propter virtutem orbem: vbi. i. i. qui displicere clamabit ad deum suum. s. Ad dominum: supplere postea clamabit. h. Et non exaudiet eos. i. non iudicabit eos dignos exaudiri. q. d. Alius non potest saluare/ et tu non vis: quia non recedunt a malicia sua. Delebo eos. q. d. non solum displicent: sed etiam displicent comminua/ vt puluerem terre/ vt sint leues et steriles/ et cedant omni vento doctrine et suggestionis. et loquitur h. christus. Et ita factum est: quia iudei aridi facti sunt umbre misericordie dei. k. Cominua eos: luxuriantes et lubricos pro latas vias/ qui ducunt ad mortem. l. Copingam. i. simul i inferno pingam. Vn. Esa. xliij. d. Visitabit dominus super malitiam celi i excelso/ et super reges terre qui sunt super terram/ et congregabunt congregatio vniuersa falsis i lacum/ et includet ibi i carcere. m. Saluabis: adhuc loquitur christus. n. Populi mei. i. iudeos: de quibus christus secundum carnem est: qui dixerunt: Si dimittimus eum sicut mos dicitur ibi: Job. xj. f. o. In caput gentium. i. vt sim caput gentium: et sic est. p. Que ignorabo. i. quasi ignorabo non visitari lege/ aut prophetis/ aut corporalibus punita. q. Filij alieni. Glo. Iudei ex parte diaboli nati. r. Resistet. Quidam libri habent: non resistet: et tunc os exponit d. gentibus. Quidam habent: resistet: et tunc os exponit d. iudeis: et sic legit Interl. s. Auris interior. i. filij alie. deflu. q. d. populi gentium obediunt mihi: sicut filij alieni. i. iudei/ de quibus dicit dominus per Esa. j. a. Filios enutriti et exaltaui: ipsi autem spreuerunt me/ et iudicio propter cupiditatem suas. v. Contrahet in an. i. in inferno tabescent/ vbi omnis iniquitas oppilabit os suum. x. Quiuit dominus. Quarta pars vbi ecclesia summam munera dei laudat. q. d. predicta fecit dominus: Tui patet/ qui viuunt dominus in se vt ues pro natura: viuificat pro gratia. y. Benedicet: a se qui oia benedicit. i. laudat/ sit. z. De me: non alieni dii. a. Exaltabit. i. det mihi salutem in excelso/ non in imo. i. celestis/ non in terra: etiam non temporalis: spiritualis/ non corporalis. b. Deditas mihi: i. die iudicij/ cum reddet malis iuxta merita sua. Vel vindictas sub dedito mihi populos. Vn. quasi exponendo subiicit. c. Et deiecisti populos sub me. h. dicitur est pro vindicta est rebellis subdit. d. Educis me: liberando/ vel patientiam proferendo: vt victoriam concedendo. e. Ab inimicis meis: spiritualibus/ vel corporalibus.

La. ... et resistentes ... me: a viro ... me. Propos ... de hinc in gen ... b in tuo carab ... i salutes regu ... k sericordia d ... l et semini eu ... ternu. Ca ... Ec au ... h iustit ... i uis ... q cui constit ... r dei iacob: ... s israel: spu ... t est p me: r ...

A resistētibz. q. d. quanto magis illi insurgūt in me: tanto amplius exaltabis me. **B** viro iniquo: id est diabolo. Diabolus dicit vir vel hō: qz hominē deicit. **D**atth. xij. d. Inimicus hō hoc fecit. **C** Liberabis me: id est ecclesiam meā dicit christus. vel ipsa ecclesia loquitur vt supra.

Propterea: id est propter illa q̄ pdicta sūt

Conitebor: laudes et pctā. **In** genibus: quia gentes cōuerse cōfitebunt laudes et peccata sua tibi. **G**loria tuo: id est ad honore nominis tui. Honor nois ē vt oibus pdicet / vt oibus innotescat: Jō dicit Cant. i. a. Oleum effusum nomē tuū. **M**agnificāis. q. d. Cātādo nomi tuo. Et quasi q̄s quereret: cuius noi cantābil: Et ipsa rōder: **M**oi magnificāis: id est illi qui magnificat salutes rē. **Alia** habet magnificāis: Et hęc est verior sēntētia: **E**xaltabit deus fortis: **D**e dico: magnificāis salutes: id est mirabiles faciēs. **R**egis eius: id est christi. **C**hristo suo dauid: id est ipi liberatozi: qui vt armandus manu forti: faciet deus pater misericordias: id est componit eius: qd ē ecclesia: **C**ol. i. d. Unde sequit: **E**t semini ei. **E**t hic ponit p id est. **S**emini: id ē electis ecclesie: vel vniqz: id ē capiti et corpi faciet deo p̄ misericordias / i glo rā assumēdo / a miseris liberādo. **M**isqz i sempiternū: id est sine fine.

Et autē sūt verba nouissima que dixit dauid fili isai: Dixit sūr cui cōstitutus est de christo dei iacob: egre gius psaltes israel: Spiritus dñi locutus est p me: et sermō eius per lin

Et autē sūt verba nouissima que dixit dauid fili isai: Dixit sūr cui cōstitutus est de christo dei iacob: egre gius psaltes israel: Spiritus dñi locutus est p me: et sermō eius per lin

Expositio La. XXIII.

Ec autē verba: pdicti psalmi. **S**unt nouissima. Dicit quidā hūc psalmū q̄ dicitur est: nouissime scriptū a dauid. **U**n̄ Interl. dicit: **N**ouissima: qz hanc laudē dauid in articulo mortis dño deuote cantauit. **A**lii dicūt: nouissima verba dauid scz que sequūt: scz Spiritus dñi rē. **E**t dicunt pdictū psalmū nō annumerari centū quinquaginta psalmis quos fecit dauid: q̄ in psalterio mystice cōponunt. **U**el nouissima dicūt hęc verba: qz vltimā laudem p̄fessionis significāt: qz supato hoste: et pacta penitentiā: et vltima mortis / sancti cantabūt in eternū. **U**n̄ ps. **M**isericordia dñi in eternū cantabo. **D**ixit vir: id est dauid. **C**ui cōstitutus est: id est cui pmissio facta est: de christo natiuro ex semine ei. **E**gre gius psaltes. **B**lo. **E**gre gius psaltes: qz lucidissime de christo dicit: et incarnationē ei⁹ ac redemptionē humani generis pphetauit. **S**piritus dñi: id est spiritus sanctus. **E**t sermo eius: id est filius. **D**ixit: ipse dauid. **L**ocut⁹: interi⁹ p inspirationē. **U**n̄ ps. **A**udiat qd loquat in me dñs de⁹: **F**ortis isrl. i. q̄ dat fortitudinē israel: sicut dicit sanct⁹ israel. i. sanctificās isrl. **D**ñator: p potentia. **H**ominū: vel oim. **I**ustus dñator i timore dei. i. iustificās eos q̄ timēt eū: qz pprie dñat. **S**ic lux: sermo ei⁹. **D**ico: est sic lux rē. q. d. sermo dñi illuminat et fecūdat. **I**lluminat qdē intellectu: et fecūdat affectū. **B**lo. exponit mystice. **A**urore. i. ecclesie. **O**riente rē. i. reurgere a mortuis. **A**bsqz nubib⁹: infidelitatis. **R**utilat: miraculis. **P**luuijs. i. p̄dicatione. **H**erba de terra: id est vir fidelis de ecclesia. **N**ec tāta est rē. q. d. hoc fecit dñs: nō merito vite meę: s̄ gra sua: qz nō est tanta rē. **I**niret: id est inire deberet. **C**uncta em rē. i. ois voluntas. **B**lo. **I**n hui⁹ potestate p̄stitit. **E**x ea: id est in domo vel in voluntate. **N**ō germinet: id est p̄pere fiat. q. d. quecūqz vult / p̄pere facit. **P**reuaricatores rē. **B**lo. **O**mis arbor q̄ nō facit fructus bonos / excidetur et in ignē mittet: **D**atth. vij. c. **N**ō tollitur: manu

bus / sed falce: qz pungūt. **U**n̄ seqt: **A**poraliter: p̄ **D**ixit vir cui cōstitutus ē. **H**ero. in li. de hebraicis q̄stionib⁹ ponit hęc s̄fraz: **D**ixit vir cui cōstitutus ē scala xpo dei iacob. **H**ęc scala ē penitentiā: p qua dauid p adulterio et qlibet pctō: ascēdit ad deū siue i celū. **U**n̄ Act. xiiij. d. **P**er multas tribulationes oportet nos intrare in regnū celoz. **L**uce vlti. d. **N**onne hęc oportuit pati christus rē. **D**e hac scala dicit Beñ. xxvij. c. **V**idit iacob in somnis scalas stantē sup terrā: et cacumē illi: id est spem rāgētē celū: **A**ngelos qz dei ascēdētes et descēdētes per eā: id est sanctas cōgitationes: q̄ nūc ascēdunt ad beneficia dei: et nūc descēdūt ad peccata pp̄a: nūc i celū / nūc in infernū: **E**t vñ in nixū scalę: id est affictū cruci: **N**unc enim debet cogitare iugiter q̄ cunctos penitentiā facit. **B**rachia hui⁹ scalę sūt

guā meā. Dixit: deus israel: Mibi locutus est fortis israel: dominator hominū: iustus dñator i timore dei. Si cut lux aurore oriēte sole mane absqz nubib⁹ rutilat: et sicut pluuijs germinat herba de terra: nec tanta est domus mea apud deum / vt patet eternū iniret mecum firmus in omnibus atqz munitum. Cuncta enim sal⁹ mea / et ois voluntas: nec est q̄cūqz ex ea qd nōn germinet. **Preuaricatores autē quasi spine euellent vniuersi: q̄ nō tollūt**

contritio cordis et confessio oris. **G**radus hō scalę sunt distinctiōes meritoz in satisfactiōe. **G**rad⁹ em̄ iserunt brachijs scalę: et gradus satisfactiōis debēt pcedere ex p̄tritiōe et p̄fessioe. **S**icut lux aurore rē. **L**ux aurore / gratia ē penitentię q̄ illuminat penitentiē / pellēs ab eo tenebras peccatoz. **U**nde **E**sa. lviij. c. **S**i abstuleris d̄ medio tui catenā oris / i tenebris lux tua rē. **O**riēte sole. **S**ol. i. christ⁹ mort⁹ p peccatū in corde pctōr. **I**te orit in eodē p gram penitentię. **U**n̄ **D**alach. fi. a. **O**riet vob timētib⁹ nomē meū / sol iusticię: et sanitas i p̄nis ei⁹. **A**bsqz nubib⁹ rutilat. **Q**ui facit bona opa in pctō vel interiōe mala / cū nubib⁹ rutilat. **Q**ui s̄o facit bona opa sine pctō et cū recta itētiōe / sine nubib⁹ rutilat. **D**e his dicit: **R**euela dño viā tuā: et deducet q̄si lumen iusticiā tuā. i. dirige opa tua ad dñm / et ipse infūdet tibi lumē grę suę. **D**eut. xvj. d. **I**uste qd iustū ē exequis. **I**uste qd iustū ē exequis: q̄ bona q̄ faci⁹ / ad dñm dirigit. **E**t sic pluuijs germinat de terra. **P**luuijs sūt gra et doctrina: **T**erra ē fidelis aia. herba penitentiā inchoata. **L**uc q̄ herba de terra germinat pluuijs / q̄ aia gra dei et doctrina p̄fessor irrigata / penitentiā inchoatā vsqz ad plenā satisfactiōe pducit. **U**n̄ **D**atth. iij. b. **F**acite fructū dignū penitentię: q̄ scz plene satisfaciūt d̄ pctō. **Q**uidā em̄ faciūt penitentiā / s̄ nō fruct⁹ p̄nitē: q̄ scz penitentiā agūt i pctō. **A**lij faciūt fruct⁹ penitentię / s̄ nō dignos: q̄ scz penitentiā agūt in gra / s̄ minorē digna. **A**lij faciūt fruct⁹ dignos penitentię: q̄ scz plene satisfaciūt de pctis. **N**ec ē tāta dom⁹ rē. **D**oc dicit dicere p̄itēs / quārācūqz penitentiā agat / reputās se nihil facere. **U**n̄ **L**uce. xvij. c. **C**ū fecerit oia q̄ p̄cepta sūt vob / dicit / serui inutiles sum⁹ / qd debuim⁹ facere fecim⁹. **N**ec ē q̄cūqz. **S**ic nihil dicit ee i domo penitētis qd nō germinet dignos fruct⁹ penitentię: **C**or doleat / os cōfiteat / manus opet / oculus plozet / venter ieiunet: et sic oia mēbra q̄ offēdēt deū i peccādo / satisfaciāt penitēdo. **H** ē qd dicit: **R**o. vj. d. **S**ic exhibuisti mēbra vicia huire in iudicię et iniquitati ad iniquitatē: ita nūc rē. **P**reuaricatores at̄ q̄si spine. **O**is pctō: spine cōpat: qz sic spina rāgentē se manū lacerat: sic pctō: corrigētē se / dēte detractiōis mordet. **U**n̄ **A**mos. v. c. **O**dio habuerūt i porta corripientē: et loq̄ntē p̄fecte abominari sūt. **D**axie autē auar⁹ spine cōpat. **S**pina em̄ et flozē h̄z et aculeū: et auar⁹ flozē habet rpalū. **U**n̄ **D**iere. xlvij. b. **D**ate flozē moab: qz flozēs egrediet / et ciuitates ei⁹ deserte erūt. **H**z etiā spina aculeum: et diuiniē p̄ctiōes gra uisimas. **N**ā vt dicit: cū labore acq̄rūt: cū timore possidēt: cū dolore deserunt. **S**ignāt autē dicit: **P**reuaricatores quasi spine euellent: quia terre tota mente quasi quibusdāz radicib⁹ sunt infixi: de qd dicit **P**s. **S**tauerūt celos rē. **I**te **D**iere. xvij. b. **D**ie recedentes

Moraliter.

ps. 36.

ps. 16.

Si quis etc. armabitur: ad spinas tollendas. b. Li gno lanceato: id est habente ferrum in capite ut lancea: id est in sarculo ferrato. c. Succenset: spinas scilicet. d. Hec sunt nomina. Unde ponit catalogum fortium quod fuerunt cum dauid. Ad cuius evidentiam breuiter notandum est quod inter viros dauid fuerunt triginta sex principales: et ipse fuit oibus insignior sedens in cathedra sapientissimus: et ita fuerit triginta sepre cum dauid: De quibus oibus fuerunt quatuor ordines. Dauid super oes fuit primus: Tres primi post ipsum fuerunt: iesbaam filius abamoni: eleazar et semna. Post istos tres fuerunt alij tres: abisai sobo: chai ionatha. Post istos erant triginta residui. Et potest dici sic: Triginta erant fortes. id est in positivo gradu: tres fortiores: quasi in comparatio: alij tres fortissimi: quasi in superlatiuo: Dauid super oes. In fortibus non numerat ioab: Vel quod princeps militie erat: et sic nota fuit eius fortitudo: Vel quod indignus erat: quod in do lo occidit duos viros fortes et strenuos: scilicet abner et amasam. e. Fortius dauid: regis. Dauid sedet. Alii libri habent sedes: Et est huiusmodi: sedes in cathedra sapientissimus: circulo: curio huiusmodi nois dauid: Plani legit: Sed et b. Princeps. Blo. Iesboam filius abamoni: sicut in. j. Paral. legit. x. b. Et nota quod huiusmodi incipit computatio fortium: sed primus nois hic: Sed. j. Paral. xi. b. vocat iesboam. Josephus vocat eum eusebium filium achine: sed hebreus legit huiusmodi de dauid. Vermiculus. Blo. Raba. Viri bellica et domestica significat: quod sic vermiculus ligni: tener quidem et fragilis et modice apparet: fortissimum tamen lignum terebrat et consumit: Unde a terendo teredinis nomen accepit: Sic ille domi oibus affabilis: quietus et humilis: in certamine publico robustus se et oibus intolerabilem hostibus exhibebat. Huiusmodi tamen principem fortium hebreus suspicatur esse dauid. m. Octingentos. Josephus dicit nonngentos. Sed. j. Paral. xi. d. dicit trecentos. Blo. Sed quod ibi minus habet: hic supplet. Ubi autem hoc factum fuerit: non legit nisi hic.

1. Paral. 11. b.

Wozallter.

Wytlic.

Ps. 9.

Ps. 106.

Ps. 146.

Post hunc... Et si quis tangere eas voluerit armabitur ferro et ligno lanceato: ignis succenset comburentem usque ad nihilum. Hec sunt nomina fortium dauid. **Dauid sedet in cathedra sapientissimus princeps inter tres: Ipse est quasi tenerrimus ligni vermiculus: qui octingentos interfecit impetu uno.** **Dauid sedet etc.** In his verbis describit qualis debet esse qui eligitur in platone. Primo debet esse dauid: id est manu fortis: aspectu desiderabilis: id est fortis in opibus: conspicuus in moribus. Unde. j. Timoth. ii. a. oportet episcopum irreprehensibilem esse. Item dauid interfecit leonem et virum philistinum. In leone superbia: in virum luxuria: in philistino avaricia designat. Ista tria debet interficere quilibet antequam promoveatur ad regimen aliorum: sicut dauid antequam fieret rex: istos tres interfecit. Ite debet esse sapientissimus: non sufficit quod sit sapiens: quod sapientior: sed sapientissimus debet esse. Sapientie enim platonum tres sunt gradus. In primo est sapiens: In secundo sapientior: In tertio sapientissimus. Primus gradus est: ut sciat peccatores ad se attrahere. Secundus: ut sciat attractos via salutis dirigere. Tertius: ut sciat attractos et directos ad melius promovere: Sic fecit dominus primo vocavit discipulos ad se: deinde dixit secundo: tandem misit in predicationem. Iste triplicem gradum sapientie significat baculus episcopi. Est enim in summo recurvus: in medio rectus: in imo acutus. Curvitas signis est attractio: rectitudo: regiminis: acumen exhortationis. Unde versus: Attrahere per primam: medio regere: per secundam. Item debet esse princeps inter tres: Quasi enim tres ordines hominum sunt in ecclesia: populus: clerus: platus: siue certe: moyses daniel et iob: id est rector: continentes et coniugati. Inter hos debet esse platus princeps: id est primus caput. Sicut enim a capite motus et sensus ad singula membra derivantur: sic a plato ad subditos emanare debet exemplum boni operis: et doctrina sancte eruditionis. Item in capite sunt omnes sensus corporis: sic in plato omnes sensus ecclesie debent esse. Unde in Cant. per oculos sponsae: per narium: per labia: per collum: per femora: et fere per omnia membra sponsae: designantur plati: quia totus ordo ecclesie ipse incubit: et ab ipse ratio totius administrationis ecclesie requiritur. Unde Ezechiel. xxxiiij. c. Ecce ego ipse super pastores etc. Et hoc iustus est: quia ipse solis commissus est grex: et ab ipse solis debet episcopi ratio gregum. Ratione autem exigit: et secundum quantitatem et secundum qualitatem: quia quales oves tradidit in baptismum: tales repetet innocentes: scilicet quia tales tradidit in baptismum. Secundum quantitatem: quia quot tradidit: tot repetit. Dicitur. xxxiiij. c. Ad huc transfugerunt greges ad manus numerantis: ait dominus. Ite debet esse tenerrimus vermiculus ligni. Tenerrimus quidem per mansuetudinem: vermiculus per humilitatem. Nec dicit tener vel tenerrior: sed tenerrimus: In quo triplex gradus mansuetudinis exprimitur: qui debet esse in plato. Primus est equanimis contumeliarum permissio. hic gradus facit tenerum. Secundus est equanimis iniuriarum permissio. hic facit teneriorem. Tertius est equanimis permissio verberum: hic facit tenerrimum. Quidam bene sustinent verborum contumelias: hoc bonum est. Quidam bene sustinent verborum iniurias: hoc melius est. Quidam vero corporis verbera: hoc optimum est. Et hec tria requiruntur in prelato: et ideo dicit tenerrimus. Tales fuerunt antiquitus plati dei: scilicet ad contumelias surdi: ad iniurias muti: ad verbera mortui. Item vermiculus dicitur non vermis: In quo similiter triplex gradus humilitatis ostenditur. Primus est libenter se subdere parvi. hic facit humiliorum. Secundus est libenter se subdere maiori. hic facit humiliorum. Tertius libenter se subdere minori. hic facit humiliorum. Hos tres gradus debet habere platus: et sic erit ver-

quasi vnus inter tres psonas. Tenerrimus ligni vermiculus. Unde Ps. Ego sum vermis et non homo. Vermis dicit christus: quod vermis de sola terra nascitur sine patre: Et christus de virgine sine patre natus est. Vermis mollis est: cum tangitur: sed asper quando tangitur: sic christus quando tangitur deuotione fidei aut orationis mollis est et suavis: cum autem tangitur in iudicio: asper et sentiens. Octingentos interfecit: Demones in passione christus vulneravit: in generali resurrectione penitus interfecit: quando perpetuo retruderet in inferno: quod fiet in octava etate: Et ideo dicit: Octingentos interfecit etc. **Dauid sedet etc.** In his verbis describit qualis debet esse qui eligitur in platone. Primo debet esse dauid: id est manu fortis: aspectu desiderabilis: id est fortis in opibus: conspicuus in moribus. Unde. j. Timoth. ii. a. oportet episcopum irreprehensibilem esse. Item dauid interfecit leonem et virum philistinum. In leone superbia: in virum luxuria: in philistino avaricia designat. Ista tria debet interficere quilibet antequam promoveatur ad regimen aliorum: sicut dauid antequam fieret rex: istos tres interfecit. Ite debet esse sapientissimus: non sufficit quod sit sapiens: quod sapientior: sed sapientissimus debet esse. Sapientie enim platonum tres sunt gradus. In primo est sapiens: In secundo sapientior: In tertio sapientissimus. Primus gradus est: ut sciat peccatores ad se attrahere. Secundus: ut sciat attractos via salutis dirigere. Tertius: ut sciat attractos et directos ad melius promovere: Sic fecit dominus primo vocavit discipulos ad se: deinde dixit secundo: tandem misit in predicationem. Iste triplicem gradum sapientie significat baculus episcopi. Est enim in summo recurvus: in medio rectus: in imo acutus. Curvitas signis est attractio: rectitudo: regiminis: acumen exhortationis. Unde versus: Attrahere per primam: medio regere: per secundam. Item debet esse princeps inter tres: Quasi enim tres ordines hominum sunt in ecclesia: populus: clerus: platus: siue certe: moyses daniel et iob: id est rector: continentes et coniugati. Inter hos debet esse platus princeps: id est primus caput. Sicut enim a capite motus et sensus ad singula membra derivantur: sic a plato ad subditos emanare debet exemplum boni operis: et doctrina sancte eruditionis. Item in capite sunt omnes sensus corporis: sic in plato omnes sensus ecclesie debent esse. Unde in Cant. per oculos sponsae: per narium: per labia: per collum: per femora: et fere per omnia membra sponsae: designantur plati: quia totus ordo ecclesie ipse incubit: et ab ipse ratio totius administrationis ecclesie requiritur. Unde Ezechiel. xxxiiij. c. Ecce ego ipse super pastores etc. Et hoc iustus est: quia ipse solis commissus est grex: et ab ipse solis debet episcopi ratio gregum. Ratione autem exigit: et secundum quantitatem et secundum qualitatem: quia quales oves tradidit in baptismum: tales repetet innocentes: scilicet quia tales tradidit in baptismum. Secundum quantitatem: quia quot tradidit: tot repetit. Dicitur. xxxiiij. c. Ad huc transfugerunt greges ad manus numerantis: ait dominus. Ite debet esse tenerrimus vermiculus ligni. Tenerrimus quidem per mansuetudinem: vermiculus per humilitatem. Nec dicit tener vel tenerrior: sed tenerrimus: In quo triplex gradus mansuetudinis exprimitur: qui debet esse in plato. Primus est equanimis contumeliarum permissio. hic gradus facit tenerum. Secundus est equanimis iniuriarum permissio. hic facit teneriorem. Tertius est equanimis permissio verberum: hic facit tenerrimum. Quidam bene sustinent verborum contumelias: hoc bonum est. Quidam bene sustinent verborum iniurias: hoc melius est. Quidam vero corporis verbera: hoc optimum est. Et hec tria requiruntur in prelato: et ideo dicit tenerrimus. Tales fuerunt antiquitus plati dei: scilicet ad contumelias surdi: ad iniurias muti: ad verbera mortui. Item vermiculus dicitur non vermis: In quo similiter triplex gradus humilitatis ostenditur. Primus est libenter se subdere parvi. hic facit humiliorum. Secundus est libenter se subdere maiori. hic facit humiliorum. Tertius libenter se subdere minori. hic facit humiliorum. Hos tres gradus debet habere platus: et sic erit ver-

Post hunc... **Dauid sedet in cathedra sapientissimus princeps inter tres: Ipse est quasi tenerrimus ligni vermiculus: qui octingentos interfecit impetu uno.** **Dauid sedet etc.** In his verbis describit qualis debet esse qui eligitur in platone. Primo debet esse dauid: id est manu fortis: aspectu desiderabilis: id est fortis in opibus: conspicuus in moribus. Unde. j. Timoth. ii. a. oportet episcopum irreprehensibilem esse. Item dauid interfecit leonem et virum philistinum. In leone superbia: in virum luxuria: in philistino avaricia designat. Ista tria debet interficere quilibet antequam promoveatur ad regimen aliorum: sicut dauid antequam fieret rex: istos tres interfecit. Ite debet esse sapientissimus: non sufficit quod sit sapiens: quod sapientior: sed sapientissimus debet esse. Sapientie enim platonum tres sunt gradus. In primo est sapiens: In secundo sapientior: In tertio sapientissimus. Primus gradus est: ut sciat peccatores ad se attrahere. Secundus: ut sciat attractos via salutis dirigere. Tertius: ut sciat attractos et directos ad melius promovere: Sic fecit dominus primo vocavit discipulos ad se: deinde dixit secundo: tandem misit in predicationem. Iste triplicem gradum sapientie significat baculus episcopi. Est enim in summo recurvus: in medio rectus: in imo acutus. Curvitas signis est attractio: rectitudo: regiminis: acumen exhortationis. Unde versus: Attrahere per primam: medio regere: per secundam. Item debet esse princeps inter tres: Quasi enim tres ordines hominum sunt in ecclesia: populus: clerus: platus: siue certe: moyses daniel et iob: id est rector: continentes et coniugati. Inter hos debet esse platus princeps: id est primus caput. Sicut enim a capite motus et sensus ad singula membra derivantur: sic a plato ad subditos emanare debet exemplum boni operis: et doctrina sancte eruditionis. Item in capite sunt omnes sensus corporis: sic in plato omnes sensus ecclesie debent esse. Unde in Cant. per oculos sponsae: per narium: per labia: per collum: per femora: et fere per omnia membra sponsae: designantur plati: quia totus ordo ecclesie ipse incubit: et ab ipse ratio totius administrationis ecclesie requiritur. Unde Ezechiel. xxxiiij. c. Ecce ego ipse super pastores etc. Et hoc iustus est: quia ipse solis commissus est grex: et ab ipse solis debet episcopi ratio gregum. Ratione autem exigit: et secundum quantitatem et secundum qualitatem: quia quales oves tradidit in baptismum: tales repetet innocentes: scilicet quia tales tradidit in baptismum. Secundum quantitatem: quia quot tradidit: tot repetit. Dicitur. xxxiiij. c. Ad huc transfugerunt greges ad manus numerantis: ait dominus. Ite debet esse tenerrimus vermiculus ligni. Tenerrimus quidem per mansuetudinem: vermiculus per humilitatem. Nec dicit tener vel tenerrior: sed tenerrimus: In quo triplex gradus mansuetudinis exprimitur: qui debet esse in plato. Primus est equanimis contumeliarum permissio. hic gradus facit tenerum. Secundus est equanimis iniuriarum permissio. hic facit teneriorem. Tertius est equanimis permissio verberum: hic facit tenerrimum. Quidam bene sustinent verborum contumelias: hoc bonum est. Quidam bene sustinent verborum iniurias: hoc melius est. Quidam vero corporis verbera: hoc optimum est. Et hec tria requiruntur in prelato: et ideo dicit tenerrimus. Tales fuerunt antiquitus plati dei: scilicet ad contumelias surdi: ad iniurias muti: ad verbera mortui. Item vermiculus dicitur non vermis: In quo similiter triplex gradus humilitatis ostenditur. Primus est libenter se subdere parvi. hic facit humiliorum. Secundus est libenter se subdere maiori. hic facit humiliorum. Tertius libenter se subdere minori. hic facit humiliorum. Hos tres gradus debet habere platus: et sic erit ver-

libri... **Dauid sedet in cathedra sapientissimus princeps inter tres: Ipse est quasi tenerrimus ligni vermiculus: qui octingentos interfecit impetu uno.** **Dauid sedet etc.** In his verbis describit qualis debet esse qui eligitur in platone. Primo debet esse dauid: id est manu fortis: aspectu desiderabilis: id est fortis in opibus: conspicuus in moribus. Unde. j. Timoth. ii. a. oportet episcopum irreprehensibilem esse. Item dauid interfecit leonem et virum philistinum. In leone superbia: in virum luxuria: in philistino avaricia designat. Ista tria debet interficere quilibet antequam promoveatur ad regimen aliorum: sicut dauid antequam fieret rex: istos tres interfecit. Ite debet esse sapientissimus: non sufficit quod sit sapiens: quod sapientior: sed sapientissimus debet esse. Sapientie enim platonum tres sunt gradus. In primo est sapiens: In secundo sapientior: In tertio sapientissimus. Primus gradus est: ut sciat peccatores ad se attrahere. Secundus: ut sciat attractos via salutis dirigere. Tertius: ut sciat attractos et directos ad melius promovere: Sic fecit dominus primo vocavit discipulos ad se: deinde dixit secundo: tandem misit in predicationem. Iste triplicem gradum sapientie significat baculus episcopi. Est enim in summo recurvus: in medio rectus: in imo acutus. Curvitas signis est attractio: rectitudo: regiminis: acumen exhortationis. Unde versus: Attrahere per primam: medio regere: per secundam. Item debet esse princeps inter tres: Quasi enim tres ordines hominum sunt in ecclesia: populus: clerus: platus: siue certe: moyses daniel et iob: id est rector: continentes et coniugati. Inter hos debet esse platus princeps: id est primus caput. Sicut enim a capite motus et sensus ad singula membra derivantur: sic a plato ad subditos emanare debet exemplum boni operis: et doctrina sancte eruditionis. Item in capite sunt omnes sensus corporis: sic in plato omnes sensus ecclesie debent esse. Unde in Cant. per oculos sponsae: per narium: per labia: per collum: per femora: et fere per omnia membra sponsae: designantur plati: quia totus ordo ecclesie ipse incubit: et ab ipse ratio totius administrationis ecclesie requiritur. Unde Ezechiel. xxxiiij. c. Ecce ego ipse super pastores etc. Et hoc iustus est: quia ipse solis commissus est grex: et ab ipse solis debet episcopi ratio gregum. Ratione autem exigit: et secundum quantitatem et secundum qualitatem: quia quales oves tradidit in baptismum: tales repetet innocentes: scilicet quia tales tradidit in baptismum. Secundum quantitatem: quia quot tradidit: tot repetit. Dicitur. xxxiiij. c. Ad huc transfugerunt greges ad manus numerantis: ait dominus. Ite debet esse tenerrimus vermiculus ligni. Tenerrimus quidem per mansuetudinem: vermiculus per humilitatem. Nec dicit tener vel tenerrior: sed tenerrimus: In quo triplex gradus mansuetudinis exprimitur: qui debet esse in plato. Primus est equanimis contumeliarum permissio. hic gradus facit tenerum. Secundus est equanimis iniuriarum permissio. hic facit teneriorem. Tertius est equanimis permissio verberum: hic facit tenerrimum. Quidam bene sustinent verborum contumelias: hoc bonum est. Quidam bene sustinent verborum iniurias: hoc melius est. Quidam vero corporis verbera: hoc optimum est. Et hec tria requiruntur in prelato: et ideo dicit tenerrimus. Tales fuerunt antiquitus plati dei: scilicet ad contumelias surdi: ad iniurias muti: ad verbera mortui. Item vermiculus dicitur non vermis: In quo similiter triplex gradus humilitatis ostenditur. Primus est libenter se subdere parvi. hic facit humiliorum. Secundus est libenter se subdere maiori. hic facit humiliorum. Tertius libenter se subdere minori. hic facit humiliorum. Hos tres gradus debet habere platus: et sic erit ver-

micul. qd pbat Datt. iij. d. vbi dicit dñs ad iohāne: Sine mō: sic em̄ decet nos iplere omnē iusticiā. Glo. i. pfectā hūili- tate: q̄ se subiecit seruo. Mos dicit: qz iohāne. i. platos in b vo- luit coprehēdi. Ligni aut̄ dicit: qz vermīcul' licet parū / tñ li- gnū fortissimū terebrat: in q̄ cel' iusticię z odium pctōz desi- gnatur: q̄ debet habe- re platos. Romie em̄ lignū peccatū intelligi- tur. Esa. vij. a. Rege- rit syria sup ephraim: id est supbia sup diu- tem: z comotum ē cor ei' z cor populi eius: sicut mouent ligna sil- uarū a facie venti: id ē diabolię suggestiōis. Cūus radicē arboris nō mouet sed ramos: sic diaboli' nō mouet peccata a corde s; opa multiplicat. Ligna er- go debet terebrare p- latus. i. peccata deuo- rare. In Osee. iij. b. Sacerdotes pctā po- puli comedēt. i. deuo- rābūt z destruet / sicut ille q̄ comedit cibum. Qui igit̄ talē se sērit / sedem dñi in ca- thedra seniorū: Alio- quā nō in cathedra se- niorū: sed in cathedra pēnitentię sedebit. De hoc dicit Ecclj. vij. a. Noli ḡrere ab homie ducari: neq; a rege ca- thedra honoris. Et ce- cili. xxvij. a. In ca- thedra dei sedi in coz- demaris.

B Post hūc eleazar filius pā- trui ei' aboites inter tres for- tes q̄ erāt cum dauid qñ ex- probrauerūt philistim: z cō- gregati sūt illuc in plū. Cū- q; ascēdissent viri isrl' ip̄e ste- tit z percussit philisteos donec deficeret manus ei': et obri- gesceret cū gladio: Fecitq; dñs salutē magnā i die illa: i et ppls q̄ sugerat reuersus ē ad cesorum spolia detrahē- da. Et post hunc semmā fi- lius agge de arari. Et cōgre- gati sūt philistim in statioe: Erat q̄ppe ibi ager lente ple- nus. Cūq; fugisset ppls a fa- cie philistim / stetit illē i me- dio agri z intū' ē eū: Per- cussitq; philisteos: z fecit dñs salutē magnā: necnō ē ante descēderāt tres q̄ erant prin- cipes inter triginta: z vene- rant tpe messis ad dauid in speluncā odollā: Castra au- tem philistim erāt posita in valle gigantū: z dauid erat in presidio: Porro statio philistinorū tūc erat in beth- leem. Desiderauit igit̄ da- uid aquā de lacu / et ait: Si q̄s mihi daret potuz aq̄ de cisterna q̄ est in bethleē iux- ta portā: Iruperunt ḡ tres fortes castra philistinorū / et hauserunt aquā de cisterna

C Post hunc: scz eleazar. b. Elea- zar. Iste ē secūd' inf- primos tres fortissi- mos. Parui ei': scz dauid. Qui erāt: primi. Qui exprobra. filijs isra- el. Illuc. i. Pa- ral. xj. c. dixit i aphec dñi. Iste stetit. i. eleazar. b. Deficeret: p lassitu- dine. Et popul' israel. k. Sēma. Iste est tert' inter pmos tres fortissimos. In statioe. i. in expeditione. Lente. In. i. Paral. xj. c. dicit / hordeo. z vtrūq; potuit esse verum: sed i diuersis partibus agri / vel mixtim. n. Bl- le. i. senma. o. Intuitus. i. turatus. p. Eum. i. agrū. Et ante: ista q̄ dicta sunt. r. Tres. i. abisai / iobochai / ionathan. Isti sunt secūdi tres quib' historia hui' libri attri- buit delationē aque de cisterna bethleem. Iosephus hō at- tribuit illis tribus poribus. s. Inter triginta. i. pncipes respectu eorum. i. illis piores in fortitudine z probitate. In speluncā. Mō fuit hoc qñ dauid fugit a facie saul: s; post peccatū bethabee: vt dicit Hiero'. In valle gi. Glo- la. i. in valle raphaim. In presidio. i. in munitione / vel ex- peditione. y. Statio. i. exercitus. z. Et ait. Glo. vt suos repletaret. a. Iuxta portā. Imperfecta ē locutio: in q̄ etiā vebemēs desierūt expisit. z suppletur / biberē illam libenter. Tres fortes: iā pdicti. c. Libauit. i. effudit. d. Pñio:

id est ad honore dñi. Glo. Exēplū fortitudinis z pstatē mill- tibus pbuit / vincēs naturā. i. appetitū / ne sities biberet / vt ex- ercit' sitim tolerare disceret. e. Plū zc. q. d. nō. f. Aiaz. i. vitay. g. Robustissimi. i. valde robusti: vel copatioe xxx. b. Erat de trib' .i. int istos tres. i. secūdos q̄s dixim' fortiores / respectu scz triginta. h. In trib': secūdis. i. Banai- as. Iste fuit vn' s tri- gita fortib'. k. For- tissimi. i. valde fortes l. Abagnoz ope- supple magistri. Unde Interliū. dicit als ma- gister. m. De ca- pteel: qd interpretatur gregatio. q. d. banai- as erat magister opm- cerethi et pheleti: qru' opera magna erant. n. Duos leones. i. duos pncipes moab: q̄s. j. Paral. xj. e. vo- cat duos ariel. et ariel interpretat leo. Quidā ibi habēt / arietes: sed falso. o. In dieb' niuis. Glo. Ioseph' h apri' dicit: q̄ fuerit scz cisterna nimis pfunda tpe hyemis niuis agge- re coepta. In hac leo insc' decidit z clusul' grandi rugitu clama- uit. Banaias hō q̄ cū ceteris ad spectaculū venit / in cisternā desi- luit: z leonē interfecit. Sed hebreus exponit hoc metaphorice: vo- cans istū leonē iobab: quē itfecit banaias. iij. Regl. ij. f. Cisternam vocat templū / vbi in- terfect' fuit iobab. Et poze niuis fuit hoc fa- ctum: qz banaias per hanc mortē dealbat' fuit sup niuē. p. Ci- rum egyptū. Qui dam hoc dicit verum fuisse ad litterā. Glo.

bethleez q̄ erat iuxta portā: z attulerūt ad dauid. At ille noluit bibere: sed libauit eaz dñō / dicens: Propitius sit mihi dñs: ne faciam hoc. Plū sanguinē hoim istorū qui pfecti sūt / z aiaz pericu- lū bibā: Noluit ergo bibe- re. Nec fecerūt tres rōbustis- simi. Abisai qz fr iobab filius saruie / pnceps erat de trib'. Ipe est q̄ leuauit hastā suaz cōtra trecētos q̄s interfecit: noiatus in tribus: z int tres nobiliores: eratq; eoz pnceps: sed vsq; ad tres pmos nō p- uenerat. Et banaias fili' io- iade viri fortissimi magnorū opez de capteel: Ipe percus- sit duos leones moab: z ipe descēdit z percussit leonē i me- dia cisterna in diebus niuis. Ipe qz interfecit virum egyptū: iuz dignū spēculo: habētē i manu hastā. Itaq; cū descēdisset ad eū i virga- vi extorsit hastam de manu egyptij: z interfecit cum ha- sta sua. Nec fecit banaias fi- lius ioiade: et ipse nominat' inter tres robustos q̄ erāt i- ter triginta nobiliores: verū- tñ vsq; ad tres nō puenerat. Fecitq; eū sibi dauid auri- culariū a secreto. Asahel fr iobab inter triginta: Eleanā

margialis exponit sic: Imitatorē egyptij deū blasphemātis quē moyses / iudēte dñō / interfecit. Ille em̄ blasphemauit dñm: hic pphētā z regē. Sed Interliū. exponit hoc de semel: qui maledixit dauid. s. xvj. b. quē itfecit banaias sub salomōe: iij. Regl. ij. g. q. Cirū. Glo. qui. j. Paral. xj. e. quinq; cu- bitos stature legit habuisse. r. Spectaculo. Glo. Spe- crabatur em̄ vt si hierusalē egredere / interficeret. Sic enim mortuo dauid cōuentū est inter semel z salomonē / vt si inueni- retur semel extra hierusalē / occideretur: z ita factū fuit: vt legi- tur. iij. Regl. ij. f. Inter tres robustos. Glo. abisai / so- bochai / ionathan: quib' equipari poterat. Et bñ dicit. Glo. qz nō erat de illis / sed equalis illis. r. Nobiliores: alijs mill- tib': min' tñ nobiles sex pdictis. v. Elq; ad tres. pmos vel etiā secūdos. r. Auriculariū: id est piliariū suū. An j. Paral. xj. f. dicit: Posuit eum ad aurē suā. y. A secre- to: vna dictio est: z ē indeclinabilis sicut asecretis zc. z est sen- sus: Fecit eū auriculariū a secreto. i. pscū secretorū. z Asa- bel: hic fuit secūd' de triginta fortib'. Prim' fuit banaias. et postea

41. d. f. c. 2.

5. 2. 1. 6.

Leuit. 24. 6.

et postea ponit eos notatim in littera. a. Patru eius: id est dauid. b. Arias: vir bersabee. Blo. Dic vltim^o po- nit p eo qd sequit: Et addidit furoz dñi rē. Bā em vltio do- mini facta fuerat in dauid et in domo eius: sed nō in populo: q vel nō restitit dauid: vel p̄sensit.

Trigintaseptē: imo qdraginta si bñ cōpu- tent: quia p̄ter illos septem fortissimos cō- putātur hic triginta- tres. Sed p̄or dici q duo cōputantur hic q non sunt de numero: vt dic Hieronym^o. s. ionathan et aran filij lasen: Tñ qz erant for- tes/numerant hic inf alios. Item dauid nō cōputat: et ita habes trigintaseptem p̄cise. Item nota q in qua- dam Blo. hic dicit q banaias fuit vnus de tribus fortissimis p̄i- mis: S; hoc nō est ve- rū: imo fuit de trigin- ta. Sed qz libri h non nomināt p̄mū de tri- bus fortissimis: quem Paralipomenon vo- cat ies boā: 3do Blo. loco eius cōputat ba- naiam: et loco banaig inter triginta compu- tar alium.

1. Paral. 11. b.

Expo. Ca. XXIII.

Et addidit. De trib^o agit in h capitulo: P̄mo de numeratiōe popu- li: secundo de angelo p̄cutiente populū: ter- tio de constructiōe al- taris in area ornāte

busci. In littera tamē vocatur iste ornāte a- reuna. d. Furoz. 1. Paral. xxi. a. exponi- tur iste furor cum sur- rexit sathan aduersus israel: et incitauit da- uid vt populū nume- raret. e. Dauid i- cis. i. contra eos: id ē ad id cōmouit sathan qd factum fuit contra israel. f. Dixitqz rex. Blo. fastu supbie tactus. g. Adan vsqz bersabee. ciui- tates et termi iudgē. h. Numerate: tu et principes.

1. Paral. 21. a.

1. q. 4. h. bis ita. 2. Item dauid.

i. Dixitqz ioab: intelligēs q ex elatio- ne diceret hoc dauid. k. Q̄tus nūc est. Blo. vt duplo tātus. l. Centuplicet: id est sit centies tantus. m. S; ad rē. q. d.

a. filius patrui eius de bethle- em: Sēma de arari: Elicha de arodi: Meles de phalti: Mira filius aces de thecua: Abieser de anathor: Mo- bonnai de ysathi: Selmon aboutes: Nacharai neto- phatites: Meleph fili^o banaa et ipse netophatites: Huthai filius ribai de gebeeth filioz beniamin: Banai pharatho- nites: Heltai de torrente ga- as: Albialbon arbatites: Agamaueh d breomi: Eli- aba de salboni: Filij iasem: ionathan et aran: Sēma de horodi: Haiā fili^o sarar aro- thites: Elipheleth filius aaf- bai filij maachan. Meliam fi- lius achitophel gelonites. Esrai de carmelo: Pharai de arbi: Igaal fili^o nathan d soba: Bonni de gaddi. Se- lech de ammoni: Haarai be- rothites armiger ioab filij saruē: Mira hierites: Ba- reb et ipse hierites: Uriās et theus. Omnes trigintase- ptem. Ca. XXIII.

Et addidit furor do- mini irasci contra isra- el: cōmouitqz dauid in eis dicentem ad ioab: Ua- de numera israel et iudam: Dixitqz rex ad ioab: p̄ncipē exercitus sui: Derambula s omnes tribus israel / a dan vsqz bersabee/ et numerate populū: vt sciam numerum eius. Dixitqz ioab regi: Ad- augeat dominus deus tuus ad populū tuum/ q̄tū nūc i est: iterūqz centuplicet in cō- spectu domini mei regi: S; quid sibi dominus meus rex vult i re huiuscemodit: Ob- tinuit autē sermo regis ver- ba ioab/ et principum exerci- tus. Egressusqz est ioab et p̄n- cipes militum a facie regis/ vt numerarent populū is- rael. Cūqz pertrāsissent ior-

vide ne offendas deum in hac numeratione. n. Obtinuit rē. id est sermo regis p̄ualuit verbis ioab et principū. o. Galaad: ciuitas est. Galaad etiam regio. p. Dedit ergo rē. Blo. Notandū q in. j. Paral. xxi. a. legit: mille mi- lia et centū milia de isrl: et de iuda/ qdringenta septuaginta mi- lia: Quos intellige- dū est ioab numerasse sed noluisse ostendere nisi quātū in samuelis libro legū: hoc est i lū- bro isto. Et h fecit ne dauid nimis superbi- ret de tanto populo si- bi subiecto: et ita nulla est p̄raritas: s; verū qz verū est: qz hic po- nitur numerus eoz quos ioab dedit da- uid: ibi numer^o eozum q̄s inuenit. q. Per- cussit autē cor: id est p̄cietia respēdit ei de elatione. r. Dec- caui valde: qz i du- ob^o peccauit: et qz po- pulū supbe nserauit: et qz cēsum non soluit de p̄lo numerato s; p̄ceptū fuit i lege. Le- gitur em Exo. xxx. b. Eū tuleris summā si- liozū israel/ iuxta nūe- rū/ dabū singuli p̄e- cium dño pro aiabus suis: et nō erit plaga i- eis. Hoc oblitus face- re dauid/ offēdit de- um: et ideo facta ē pla- ga in israel. s. Sur- rexit itaqz dauid mane: et sermo domini fact^o est ad gad- prōphetam et videntem da- uid dicens: Glade et loque- re ad dauid: Hec dicit do- min^o: Triū tibi datur optio: elige vnum quod volueris ex his: vt faciam tibi. Cūqz venisset gad ad dauid/ nun- ciavit ei dicens: Aut septem annis veniet tibi fames i- ter- ra tua: aut tribus mensibus fugies aduersarios tuos/ et illi te persequentur: aut cer- te tribus diebus erit pestilē- tia in terra tua. Hunc ergo delibera et vide quem respō- deam ei qui me misit sermo- nē. Dixit autē dauid ad gad: Coartoz yndiqz nimis: sed mēlius est vt incidā i manu domini (multē enim miseri- cordiē eius sunt) q̄ in ma- nu hominū. Immisitqz dñs pestilentiā in israel/ de mane

danem/ venerūt in aroer/ ad dexteram vrbis que est i val- le gad: et per iacer transferūt in galaad: et in terram inferi- orem hodsi: et venerūt i dan siluestria. Circumeuntes qz iuxta sidonem/ transferūt p- pe menia tyri/ et omnem ter- ram eugi et chananei: vene- runtqz ad meridiem iuda in bersabee: Et lustrata vniuer- sa terra/ affuerunt post nouē- menses et viginti dies in hierusalem. Dedit ergo ioab numerum descriptionis po- puli regi: Et inuenta sunt de israel octingenta milia viro- rum fortium / qui educerent gladium: et de iuda quingē- ta milia pugnatoruz. Per- cussit autē cor dauid cum postqz numeratus est popu- lus: Et dixit dauid ad domi- num: Peccavi valde i hoc facto: sed precor domine vt transferas iniquitatem serui tui: qz stulte egi nimis. Sur- rexit itaqz dauid mane: et sermo domini fact^o est ad gad- prōphetam et videntem da- uid dicens: Glade et loque- re ad dauid: Hec dicit do- min^o: Triū tibi datur optio: elige vnum quod volueris ex his: vt faciam tibi. Cūqz venisset gad ad dauid/ nun- ciavit ei dicens: Aut septem annis veniet tibi fames i- ter- ra tua: aut tribus mensibus fugies aduersarios tuos/ et illi te persequentur: aut cer- te tribus diebus erit pestilē- tia in terra tua. Hunc ergo delibera et vide quem respō- deam ei qui me misit sermo- nē. Dixit autē dauid ad gad: Coartoz yndiqz nimis: sed mēlius est vt incidā i manu domini (multē enim miseri- cordiē eius sunt) q̄ in ma- nu hominū. Immisitqz dñs pestilentiā in israel/ de mane

Libri tertij... vrbis ad temp... mortui sum... vrbis bersabee... ha viroz. C... manu suaz... hierusalē vi... misere est t... nē: et aut an... pulū: Suf... manu tuā... lus dñi iur... biebusei: dñm cū vi... denē pop... peccauit: qui dices... Tertat ob... cōtra me... ma mei. P... pheta ad d... dicit ei: H... dño altare... busei. Et al... ta sc̄mone q... rat q dñs. C... na animadu... uos et trāte... sus adorauit... tu in terrā... et: vt veni... ad seruū suū... Ut emam...

est incidere in manus dei vivetis. Sol. Duplex est foru. i. mi/sericordie z iusticie. Foru misericordie nuc agitur: foru iusti/cie in futuro ventilabit. Bonu est ergo incidere i manus dei misericordis: id est dum iudicat in foro misericordie: sed hor/rendu est incidere in man' dei iusti. i. cum stabit in foro iusti/

De illo foro iusti/ cie dicit: Non intres i iudiciu cu seruo tuo dñe: qm no iustificabi tur in sp̄ctu tuo ois vivēs. Item Eccl. ij. d. Si p̄nitentiam no egerimus / incidemus in manus dñi: non in manus hominū. Itē dñi. xij. c. Velut est mihi incidere i ma n' vestras / q̄ peccare i sp̄ctu dñi. ¶ Et in dñi: in p̄senti. ¶ Ad temp' cōst. i. vsq ad horā p̄andij / s̄m iosephū: ¶ Ad vsq ad tps sacri/ fici vespertini / s̄m ali os. ¶ Septuagin ta milia. i. Paral. xxi. dicit fere trecenta milia. Sed dicunt hebrei ebene / ibi po/ sitū numerus plebis: hic numerū nobilituz. Et habem' hic q̄ pro pter peccatū p̄nci/ pis punitur populuf. ¶ Dñs h̄reg'. David numerando populuz / peccavit: z popul' pu nitus est: Ita em iun/ ta sunt merita recto/ rum z plebium / vt se/ pe ex vita pastoz de/ terior fiat vita plebi/ um: z ex vita plebiuz / mutet vita pastozum. ¶ Item habem' h q̄ da uid in eo punitus est in quo peccavit. Superbiuit in multitudine populi: et puni/ tus est in diminutione populi. Unde Sap̄ien. xj. c. Per que peccavit quis / p̄ hec z torquet / ¶ Lam: id est habitato/ res eius. ¶ Areuna: qui z ornā dicit. ¶ Dues. i. in/ nocentes. ¶ Ascende. Hoc dixit gad: quia dauid no au/ debar ascendere in hierusalem / vbi erat arca / vt ibi adoraret: Territus em fuerat: quia vidit angelū tenentē gladium eua/ ginatū super hierlm. ¶ Animaduertit: id est cognouit. ¶ Regē: dauid. i. ¶ Egressus: regi obuiā. ¶ Ado/ rari: dulta. ¶ Grassat. i. desuit. ¶ Accipiat: eam. ¶ Habes boues: meos. s. ¶ Dedit: id est dare voluit. ¶ Totum. i. munus votiuum. ¶ Et vis: supple fiet. ¶ Ama: aream z boues. ¶ Gratuita: id est gratis data. ¶ Emit ḡ zc. ¶ In. i. Paral. xxi. d. legit: Dedit ḡ dauid ornā p loco sidos auri iustissimi ponderis sexcētis: ¶ Intelligendū est em boues argenti siclis quinquaginta: aream vero sexcentis aureis emisse. Unde patet q̄ ibi debet fieri punctus: emit dauid arc am supple sexcētis siclis auri: z boues quinquinta siclis argēti. ¶ Altare. Hebrei dicunt hoc altare constitutū i mōte mo/ ria: in quo abraā voluit offerre filiū suum. Ben. xxij. In quo loco postea salomon construxit templū dñi. Erant aut eo tē/ poze altare z tabernaculū qd fecerat moyses in excelso gaba/

on: licet arca esset in hierusalem. ¶ Ab israel. i. ab habita/ toribus terre. ¶ Postilla sup secūdu libru Regū explicat. ¶ Reuerendissimi in christo patris z dñi: dñi Ihu/ gonis Cardinalis zc. super librum Regū tertium postilla incipit.

Expo. Ca. I.

cem altare dño: z cesset iter/ sectio que grassatur in popu lo. Et ait areuna ad dauid: ¶ Accipiat et offerat dñs me' rex / sicut placet ei. ¶ Habes boues i holocaustū: z plau/ strum z iuga bouum in vsum lignorum. Omnia dedit areu na regi. Dixitq areuna ad regez: Dñs deus tuus susci piat vōtum tuū. Cui respon dēs rex ait: Nequaq̄ ut vis / sed emam precio a te: et non offeram dño deo meo holo/ causta gratuita. Emit ergo dauid areā z boues argenti siclis quinquaginta: z edifi/ cavit ibi dauid altare domi no: et obtulit holocausta et pacifica. Et repropitiat' est domin' terre: et cohibita est plaga ab israel.

Explicit Samuel secundus. Incipit Malachim primus. i. Regum tertius. Ca. I

¶ Rex da/ uid senuerat: ha bebatq̄ etati plu rimos dies. Lū/ q̄ operiret vesti/ bus / nō calefiebat. Bixerūt ergo ei serui sui: Quieramus

¶ Rex da uid zc. ¶ Finitis du obus p̄mis libris regū / q̄s hebre' vocat samuel / sequit tertius: que cum quar to vocat hebreus ma lachim. i. regum: eo q̄ in eis agitur de gestis plurium regum simul regnatū. In duobus p̄mis libris et si de duobus regibus actū sit. i. saul z dauid: m̄ n̄ simul regnantibus: et iō isti duo vltimi libri malachim. i. regum di cuntur. Diuiditur aut liber iste tert' in quōz partes. In prima agi tur de duplici vncioe salomōis / z morte da/ uid. In secūda de sō/ nio salomōis vbi sapi entia data est ei: et de quibusdā operib' ei'. In tertia / de constru ctione templi / z dom' regie. In quarta de aduersarijs salomōis / et morte eiusdem. In quinta de diuisione re/ gni in duo. s. in regnū israel / z regnum iuda. ¶ Regnū iuda duas tri bus habuit. s. tribū iu da z tribū beniamin: q̄ bus p̄fuit roboam fili us salomonis. ¶ Regnū

israel decē trib' habuit. s. ruben / symeon / manasse / ephraim / gad / aser / neptalim / gabulō. ¶ Leuitica vero tribus dispersa erat per totam iudeam: nec cōputat' in regnis. ¶ His decē tribub' facta diuisione p̄fuit hieroboam seru' salomonis: qui fecit duos vi/ tulos aureos: in quib' totus israel fornicat' est: vt dicit. i. xij. ¶ Lūqz operiret zc. ¶ Glo. David nimis frigus pertu lit: vel quia de senib' natus est parētibus: ¶ Vel quia multuz in p̄lio sanguinē fuderat: ¶ Vel potius / ex quo angelū cedentē po pulū vidit: pauore vehementi cōtabuit: vnde in incōmodita/ te frigidus / vsq ad mortē p̄mansit. ¶ Quieram' zc. q. d. vis vt quieram' tibi virginē adolescētulā. ¶ Glo. ¶ Hō/ ne tibi videtur si occidentē litterā sequaris: signentū esse vel arhenarū ludicra: q̄ frigidus senex obuoluitur vestimentis: z ¶ non nisi

¶ Mystice: ¶ Rex dauid senuerat. David christ' / cui' corpus ē gen' hūanū. Senect' dauid / est vetusta defectio hu mani generis. Vestes dauid / sūt iudei: q̄ sicut adheferūt per cognitionē / sed nō calefaciebant dauid. i. christū p dilectionē: ideo dixerūt serui dauid. i. apostoli: qui christo fideliter serue rūt: Quieram' dño regi adolescētulā virginē. i. eccliam de gē

¶ Moraliter: ¶ Rex dauid senuerat zc. David ē vir iustus: Senectus ei' / sapientia ei'. Unde Sap. iij. d. Cui sūt

A

Mystice

Moraliter